

CRNOMELJ – Danes zvečer se bo v Crnomlju sestala aktivna komunistov, ki delajo v kulturnih organizacijah. Razpravljali bodo o uresničevanju sklepov II. konference ZKJ v okviru domačih razmer.

KOČEVJE – Od torka dalje veljajo nove, višje cene za meso, in sicer: poprečne cene za kilogram teletine so 28,40 din, govedine 20,00 din in mlade pitane govede 23,90 din.

KOSTANJEVICA – Studijsko razstavo v počastitev 400-letnice slikarja Albrechta Dürerja je v torek v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici odprl Horst Schadow, generalni konzul NDR. Po slovesnosti je ansambel Consortium musicum s sopranistko Zlato Ognjanovič izvedel koncert.

NOVO MESTO – Franci Šali je za danes ob 17. uri sklical 8. sejo občinskega komiteja ZK. Dogovorili se bodo o poteku akcije za samoprispevek, ki naj bi ga v občini uvedlo 14 krajevnih skupnosti.

KOČEVJE – Včeraj zvečer je izvršni odbor SZDL razpravljala o delovnem programu ter o praznovanju letošnjega dneva OF in 1. maja.

POZDRAVNO PISMO TOVARIŠU TITU – Kurirček Slavko Hribar bere pozdravno pismo pionirjev ljubljenski tovarišu Titu na pionirskem zborovanju na Vinici. (Foto: S. Dokl)

UČINKOVITA AKCIJA: Cepljenje: mirno in normalno

Tudi na Dolenjskem široka zaščitna akcija, ki naj bi preprečila vdor črnih koz – Uradni podatki: v Sloveniji še nobenega primera

Ponedeljkovi podatki o cepljenju proti črnim kozam na Dolenjskem so potrjevali besede vodij cepljenja: v torek naj bi na Dolenjskem praktično končali z zaščitnim cepljenjem.

Dr. Albin Pečaver, predstojnik Zavoda za zdravstveno varstvo v Novem mestu: „Na območju obeh belokranjskih, novomeške, trebanjske in krške občine je 42 ekip vsak dan cepilo od 7. do 19. ure. V poprečju

cepijo po 30 ljudi na uro, do ponedeljka zjutraj pa je bilo cepljenih 70.000 občanov. V novomeški občini so aktivirali tudi štab civilne zaščite, zdravstvena služba pa je uvedla kontrolo cepljenja na avtomobilski cesti. Predsednik občinske skupščine Franci Kuhar je za novomeško občino izdal odredbo o prepovedi priseljevanja delavcev, javnih zborovanj in prireditvev ter omejitve službenih potovanj.“

Če je bilo zaščitno cepljenje res končano do torka, kot so napovedovali, potem lahko pričakujemo, da bo prav tako brez zastojev potekala tudi kontrola in ponovno cepljenje pri tistih, ki se jih „koze niso prijele“. Povsod poudarjajo, da je šlo cepljenje normalno, brez zastojev in brez zmede ter preplaha.

Na pilotov pogreb

Delegacija občinske organizacije Zveze združenj borcev Kočevje se je udeležila pogreba ponesrečenega pilota Srečka Gazvode, ki je izgubil življenje v nesreči pri Adenu.

Srečko Gazvoda se je rodil na Rudniku pri Kočevju, kjer še vedno živi njegova mama. Njegov pokojni oče je delal pri rudniku kot strojnik. Izhajal je iz partizanske družine. Njegov brat Stanko je med vojno padel.

J. P.

TREBNJE: NEPOPOLNA POPOLNA ŠOLA

V trebanjski občini je vse hujša kadrovska zagata v osnovnih šolah. Pomanjkanje učiteljev že ogroža pouk. V trebanjski osnovni šoli, za katero bi pričakovali, da ima dovolj prosvetnih delavcev, je pouk že tako okrnjen, da po ugotovitvah Franca Režuna, vršilca dolžnosti ravnatelja te šole, Trebnje že nima več popolne osnovne šole v vsem pomenu besede. Šola namerava razpisati devet prostih delovnih mest, potrebovala pa bi tudi stanovanja zanje, ki jih zdaj nima.

Niso bile koze!

V kočevski občini so se konec marca razširile govorice, da so pri Osilnici, vendar na hrvaški strani Kolpe, odkrili primere črnih koz. Te govorice je potrjevalo še dejstvo, da se je vmlil neki šofer, ki je peljal proti Gerovu, ker ga zaradi zapore niso pustili naprej. Zvedeli smo, da sta v Gerovu res zboleli dve ženski za neko boleznijo, ki ima podobne zunanje znake kot črne koze. Zaradi tega je veljala nekaj časa za Gerovo sanitarna zapora, vendar so jo kmalu ukinitili, ker so ugotovili, da ženski nista res zboleli za črnimi kozami.

MEJA PRED KOZAMI NA OTOČCU – Prometni miličnik Jože Meglič iz Novega mesta se je prelevil v „pomožnega zdravnika“ saj na Otočcu pregleduje cepljene potnike, ki potujejo v Slovenijo. (Foto: S. Dokl)

PREBERITE – NIHČE NE VE VSEGA!

Obvarujmo se črnih koz!

Nevarna bolezen še ni premagana – vsi moramo v boj proti črnim kozam!

Rada bi pojasnila nekatere pojme, s katerimi se pogosto srečujemo ob sedanjem cepljenju proti črnim kozam.

Pri številnih nalezljivih boleznih razpolagamo z različnimi možnostmi, s katerimi bodisi povsem preprečimo njihov pojav, ali pa vsaj omilimo potek bolezni.

Za najbolj uspešno obrambo proti črnim kozam velja cepljenje z živim virusom (živo cepivo), po katerem nastanejo v organizmu protitelesa, ki obvarujejo cepljenega pred boleznijo ob morebitnem stiku z bolnikom. To je aktivna imunizacija. Takšen način zaščite uporabljamo tudi pri sedanjem obveznem cepljenju zaradi nevarnosti epidemije črnih koz.

Prvo cepljenje z živim cepivom (primovakcinacija) naj se opravi le pri mlajših otrocih, praviloma do treh let. Živo cepivo uporabimo tudi pri že pred leti cepljenih otrocih in starejših osebah. Po prvem cepljenju v poznejših letih lahko

(Nadaljevanje na 5. strani)

»Kurirčkova torba« srečno pot!

V ponedeljek zjutraj je z Vinice pri Šmarjeti krenila na pot pionirska kurirčkova pošta TV 15, ki bo v aprilu prehodila skoraj vso Dolenjsko – Torbico je izročil pionirju Hribarju Lado Jurančič

V ponedeljek dopoldne so z Vinice pri Šmarjeti pospremili na letošnjo pot »Kurirčkovo pošto«, ki jo bo v aprilu in maju na Dolenjskem nosilo več tisoč pionirjev. Kurirčkovo torbo je iz rok enega od organizatorjev pionirskega zborovanja pod Mladušo, Lada Jurančiča, sprejel pionir Slavko Hribar.

Na slovesnosti, ki so jo pripravili pionirji na gričku nad Šmarješko šolo, je govoril o pionirskem zboro-

vanju pred 30 leti Lado Jurančič. Obudil je spomin na prvo večje pionirsko zborovanje na Dolenjskem, ki je imelo velik odmev, saj je bila prireditelj na osvobojenem ozemlju, katerega so večkrat vznemirjali okupatorji.

Na proslavi je pel tudi pevski zbor škočjanske in šmarješke šole, slišali pa smo tudi nekaj recitacij.

Pionirji iz Šmarjete so potem skozi gozd mimo zased nesli torbo do

Otočca, kjer so jo izročili pionirjem z otoške šole.

S. D.

V sredini tedna so bili naši kraji v območju visokega zračnega pritiska. Hladen atlantski zrak bo v drugi polovici tedna zajel alpsko območje in s tem tudi Slovenijo. Prihodnje dni pričakujemo ponovno ustalitev vremena.

Ribnica: odprli kar tri podjetja

Na pogorišču stare ribniške opekarne rastejo nova, sodobna podjetja, katerih dejavnost je usmerjena pretežno na izvoz na Zahod

Kar tri nova podjetja so odprli 31. marca v Ribnici: EUROTRANS, SITOPLET in IDEALSTANDARD. Odprli jih je Tone Čuk, predstavnik poslovnega združenja TEHNOIMPEX Ljubljana, ki je investitor teh treh podjetij, razen tega pa ima z njimi sklenjeno pogodbo o poslovno-tehničnem sodelovanju.

Podjetji EUROTRANS in SITOPLET sta samostojni in sta začeli delati že lani, IDEALSTANDARD pa je obrat ribniškega podjetja RIKO. Podrobneje bomo ta podjetja že predstavili bralecem, tokrat pa naj povemo le, da bodo letos ustvarila skupno okoli 50 milijonov dinarjev celotnega dohodka, da bo njihov izvoz na Zahod znašal približno polovico tega in da bo število zaposlenih od sedanjih 170 postopno poraslo na okoli 500.

Otvornitve ribniških podjetij EUROTRANS, SITOPLET in IDEALSTANDARD, ki je bila 31. marca, so se udeležili predstavniki TEHNOIMPEXA Ljubljana, občine Ribnica in delovnih organizacij iz Ribnice, Ljubljane in Kočevja (Foto: MOHAR)

J. PRIMC

Vzpon govedoreje in pomanjkanje mesa – Odkupne cene določa izvoz! – Zaradi trenutnega zadovoljstva ne smemo pozabiti na lanske in prejšnje težave

Pomanjkanje govejega mesa v naših mesnicah so nekateri poskušali povezovati s krizo v živinoreji. V resnici pa naši živinorejci ne čutijo krize. Nasprotno, povpraševanje po govedih ni bilo nikoli tako veliko in odkupne cene ne tako visoke kot v minulih tednih. To je vzpon naše govedoreje, kar potrjujejo tudi statistični podatki: 15. januarja je bilo v Jugoslaviji za 1% več goved kot pred letom dni, krav in junic pa celo za 2% več, a v Sloveniji vzlic lanske suši in pomanjkanju krme za 1,6% več krav in junic.

Kriza v naši govedoreji so si izmislili zato, da bi pomagali mesarjem do višjih cen mesa. Preskrbo z mesom je treba urediti, pri razmišljanju o živinoreji pa pustimo take trditve na stran. Sicer pa je znano, da je živinoreja bila v najhujši krizi vedno takrat, ko so bile mesnice prenapolnjene z mesom.

Odkupna cena goved je začela pred meseci rasti hitreje kot cene mesa. Prišla je še zamrznjene. Cene mesa so zamrznjene, cene živine pa ne. Ni pa bil to glavni vzrok, da je v mesnicah začelo zmanjkovati mesa. Cene goved so porasle nepričakovano visoko zaradi ugodnega izvoza na zahodnoevropski trg. Domače cene mesa jim niso mogle slediti. V Sloveniji pa so še bolj zaostale kot v drugih republikah zaradi previdnosti. Živinorejci, mesarji in trgovci se namreč podpirali sporazum o oblikovanju cen goveje živine in mesa. Razvoj je pokazal, da to ni bil monopolistični dogovor v škodo porabnikov mesa. Podpisniki so le želeli, da bi cene živine in mesa bile trdnješe in trajnejše, in so za tak namen ustanovili stabilizacijski sklad. Zato so cene mesa rasle pri nas počasneje kot v drugih republikah, čeprav cene živine ni mogel zadržati nihče. Kupci namreč prihajajo tudi od drugod.

Naše cene pitanih goved so se zelo močno približale cenam v državah evropske gospodarske skupnosti. Verjetno so že dosegle zgornjo možno mejo, kajti v državah, ki izvažajo, morajo biti nekoliko nižje, kot so v državah, ki uvažajo. Rastle torej ne bodo več. Kaj pa padale? Dokler države, ki uvažajo naše meso, ne bodo postavljale novih pregrad, ni nevarnosti za to.

Živinorejci se ne smejo preveč zanašati, da se sedanje raz-

mere na tujih trgih ne bodo spremenile. Pred petimi leti so naši strokovnjaki še zatrjevali, da bodo zahodnoevropske države vedno potrebovale naše

TELEGRAMI

KAIRO – Romunski predsednik Ceausescu, ki se muči na obisku v Egiptu, se bo v Kairu sestal tudi z voditeljem palestinske osvobodilne organizacije Jaserjem Arafatom.

PEKING – Tu so se dne dni odprli švedsko trgovsko razstavo, največjo, kar jih je doslej Švedska organizirala zunaj Evrope. Razstavlja 147 trdk, večinoma stroje in opremo.

BOMBAY – Naša parlamentarna delegacija, ki se je te dni mudila v New Delhiju, se je za dva dni ustavila v Bombayu in si tam med drugim ogledala jedrski center.

BEOGRAD – Predsednik republike Josio Broz Tito je poslal Janošu Kadarju, Polu Losonczyju in Jenoe Focku ob madžarskem državnem prazniku brzajavne čestitke.

BERLIN – Studijska delegacija ZKJ je dopotovala v Berlin, da bi se seznanila z izkušnjami NDR pri znanstveno-tehničnem napredku in modernizaciji gospodarstva.

PEKING – Malteški premier Mintoff nadaljuje pogovore s kitajskimi visokimi funkcionarji. V nedeljo ga je sprejel premier Ču En Laj. Pogovori se sčujejo o kitajski pomoči Malti, da bi se gospodarstvo na tem otoku lahko čimprej osamosvojilo. Mintoffa je sprejel tudi princ Sihanuk.

NEW DELHI – Na 10-dnevni obisk v Indijo je dopotovala namestnik sovjetskega obrambnega ministra in poveljnik sovjetske mornarice admiral Sergej Gorškov.

TIRANA – Albanija bo letos prikazala na ismirskem in solunskem sejmu popolen izbor svojih izvoznih izdelkov. V Firencah se bo predstavila z domačo obrtjo, v Bologni pa z živilsko industrijo.

V Združenih državah Amerike se nadaljujejo predvolilni boji, med katerimi dokazujejo kandidati demokratske stranke volivcem in strankinemu vodstvu svojo moč, popularnost in možnosti za uspešen nastop na zaključnih volitvah za predsednika, ki bodo novembra letos. Značilnost je slej ko prej velika izenačenost, saj tudi po večerašnjih predvolilnih spopadih v Winsconsinu ni nič bolj jasno, kdo izmed pol ducata mož demokratske stranke bo postal njen edini kandidat za odločilni spopad jeseni z republikancem, sedanjim predsednikom Richardom Nixonom. Med tistimi, ki imajo največ možnosti, so Hubert Humphrey, George Wallace, Henry Jackson, John Lindsay, Georg McGovern. Veliki kandidat bi bil tudi Edward Kennedy, pa je že večkrat javno izjavil, da ne bo kandidiral. Na sliki: predvolilnega boja v Winsconsinu.

meso, zato bo za živino dovolj kupcev. Pa so prekmalu prišla slaba leta, ki je tudi lepo živino bilo težko prodati po taki ceni, da bi krila stroške pitanja. Veliki hlevi so se praznili.

Nekateri gospodarstveniki menijo, da tako črnogleda opozorila zdaj niso potrebna ali so celo škodljiva. Živinorejci pa tudi zdaj ne bi smeli pozabljati na zniževanje stroškov reje. Po zvišanju odkupne cene goved so povsem utihle razprave o ceni koruze in krmil. Govori pa se, da bodo zajamčeno ceno koruze popravili, zvišali, čeprav je za rejo prasičev tudi zdaj predraga. Če se bodo možnosti izvoza poslabšale, bo lahko kmalu spet predraga tudi za pitanje goved.

Vzlic trenutnemu zadovoljstvu govedorejcev ne bi smeli pozabiti na usklajevanje cen živine in krmil. Pri tem pa bi bilo treba upoštevati razmere tudi na tujih trgih, kajti cena goved je pokazala, da smo od njih močno odvisni.

JOŽE PETEK

tedenski zunanjepolitični pregled

Z udarom, ki po silovitosti, čeprav ne tudi po teritorialni razsežnosti, spominja na znano Tet ofenzivo, so sile južnovietnamske osvobodilne fronte in, po trditvah zahodnih krogov, severovietnamske armade, napadle saigonske položaje na severu dežele. Venec obrambnih utrd, posejanih južno od demilitarizirane cone, ki deli oba Vietnam, se je sesul v prah. Saigonska vojska se je morala umakniti na jug in umik se je spremenil skorajda v brezglav in paničen beg. Le nekatere oklepne enote in posamezne skupine padalcev so se poskušile postaviti po robu napadalcu – vse druge enote pa so se beže usmerile proti jugu. Ameriško in saigonsko letalstvo je brez moči in to zaradi dveh vzrokov. Umik je tako hiter in prodor napadalcev tako bliskovit, da se frontna črta menja iz ure v uro in ameriško ter saigonsko letalstvo sploh nima pregleda nad položajem. Torej se morajo vzdržati večjih akcij že zaradi tega, da ne bi njihove bombe po pomoti padle na lastne čete. Razen tega pa je za letalstvo izredno neprimerno vreme z nizko oblačnostjo prav tako onemogočilo večjo podporo kopenskim enotam. Skupaj z vojsko beži na jug tudi na tisoče (menijo, da jih je že okoli 30.000) civilnih beguncev. Tuje agencije poročajo, da se begunci ne umikajo toliko iz strahu pred napredujočimi enotami osvobodilne fronte, marveč zaradi ameriških in saigonskih letal, ki bodo – o tem nihče ne dvomi – zasula vse področje s tisoči tonami bomb brž ko bodo razmere to dovoljevale. Toda Saigon skrbi še nekaj: med množico beguncev, ki se vali po strateško pomembni cesti številka ena na jug, je zanesljivo nekaj sto ali morda celo nekaj tisoč v kmetih in delavce preoblečenih pripadnikov osvobodilnih sil. Kaj bodo ti gverilci storili, je zazdaj še vprašanje, dejstvo pa je, da lahko marsikaj – od strelav in hrbet saigonski armadi do obsežnih sabotaj na prometnih, industrijskih in vojaških napravah. Toda sever dežele ni edini ogroženi kraj. Hudi boji so tudi na zahodni meji, ob Kambodži in tudi na osrednji visoki planoti. Nobenega dvoma ni, da gre za zelo obsežno, skrbno pripravljeno in dobro vodeno akcijo. Medtem se v Washingtonu predsednik Richard Nixon vsakih nekaj ur posvetuje s svojimi najbližjimi sodelavci, sklical pa je tudi sestane posebnih akcijskih skupin, ki se sestaja vselej le v izrednih primerih. Vsa poročila, ki prihajajo onstran Atlantika, se strinjajo v tem, da so Bela hiša, obrambno in zunanje minist-

Ofenziva in panika

Zakaj so se odločile za ofenzivo, prev sedaj? Nekateri menijo, da je to svarilo Moskvi pred skorajšnjim obiskom Richarda Nixona. Med nedavnim obiskom v Pekingu je Nixon očitno uspel doseči nekaj točk zase kar zadeva Indokino, zato naj bi osvobodilne sile z mogočno ofenzivo opozorile Moskvo, da nikakor ne sme ponoviti napake, ki naj bi jo zagrešil s svojim popuščanjem Peking v odnosu do Združenih držav Amerike. Po drugi inačici naj bi enim samim mogočnim udarcem demoralizirali saigonsko vojsko in ji vzeli vsakršno voljo do bojevanja ter tako pripravili pot za kasnejše politične pogovore o končni ureditvi dežele. Spet drugi menijo, da so se za ofenzivo v tem trenutku odločili zato, da bi tako posredno vplivali na ameriške predsedniške volitve novembra letos. Možno je eno, drugo ali tretje, še najbolj verjetno pa vsakega nekaj. Toda osnovni cilj je najbrž želja potolči saigonsko vojsko in tako nedvoumno povedati vladi v Saigonu, da vojska resitev nikakor ni mogla in da je prišel – ali pa da je zelo blizu – čas za resne politične razgovore. Toda ti razgovori ne bi bili v stilu velikih majhnim (pri čemer bi bil velik – Saigon), marveč enakim enakim. Za enakost v razgovoru pa je očitno potrebna enakovrednost v sili ali v razmerju sil. Ni verjetno, da bi 40.000 vojakov, ki trenutno napada s severa proti mestu Kvang Triju, dalje proti nekdanji cesarski prestolnici Hueju, lahko vsem in dokončno porazilo več kot milijonsko saigonsko vojsko, toda možno je, da bi jo lahko resno pretreslo in prepričalo njene voditelje o nesmiselnosti nadaljevanja vojne. Zanimivo je, da je tiskovni predstavnik obrambnega ministrstva dejal, da bodo Američani nadaljevali z umikom svojih sil, ki jih bo konec prihodnjega meseca ostalo v Vietnamu samo še 69.000. Ampak hkrati so sporočili, da se bosta dve letalonosnici, ki približali ogroženemu področju in pomagali zaustaviti prodor napredujočega sovražnika.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Dokajšnje zatišje v areni našega notranjepolitičnega in gospodarskega dogajanja – ki smo ga lahko ugotovili že prejšnji teden na tem mestu – kajpak še vedno traja, čeravno je res, da to zatišje nikakor ni popolno, temveč je le odsev varnostnih ukrepov proti (na srečo že pojemajočim) bolezenskim pojavom črnih koz, ki so vsakršne sestanke, dogovore in srečanja na širši ravni v vseh teh zadnjih dneh precej zavrla. Dogodek, ki mu tokrat posvetimo prvo mesto, je bila skupna seja predsedstva in izvršnega odbora republiške konference SZDL (ta ponedeljek), kjer je predvsem tekla beseda o stanju, ki se nam očituje ob pregledu tekočih **GOSPODARSKIH GIBANJ**. In ta gibanja, lahko povzamemo splošno ugotovitev iz mnenj, izrečenih na tej seji najvišjega republiškega vodstva SZDL, so še vedno **SKRAJNO ZASKRBLJUJOČA**. Lahko rečemo, da postajajo pri nas razmere – ki so vsekakor odsev temeljnih vprašanj (in nerešenih problemov) našega gospodarstva – vedno bolj napete. takšnemu stanju pa se pridružuje še ugotovitev, da smo na te težavne razmere tudi izredno slabo politično pripravljeni. Zategadelj pač ni čudno, da ostajajo krajevni oziroma samoupravni (politični) dejavniki dostikrat brez moči, ko se kljub vsemu le morajo lotevati reševanja teh zakoreninjenih problemov našega družbenega razvoja.

No, na omenjeni skupni seji predsedstva iz izvršnega odbora RK SZDL je bilo izrečenih precej kritičnih (čeravno ne docela odločnih, pač pa splošnih) ugotovitev; tako je podpredsednik republiškega IS ing. Tribušon v uvodni besedi glasno poudaril, da smo za stabilizacijo našega gospodarstva – kljub vsem načrtom – dejansko naredili bore malo, saj doslej še nismo obvladali temeljnih **VZROKOV NESTABILNOSTI**, nelikvidnosti in inflacije. Izražen je bil poudarek zahtevi, da se moramo držati začrtane poti gospodarskega razvoja ter da se moramo držati vseh sprejetih dogovorov (česar se, žal, mnogi vendarle še ne držijo).

V sklepnih ugotovitvah sta na tem sestanku predsedstvo in IO RK SZDL poudarila, da je stabilizacija pač **SKUPNA DRUŽBENA IN GOSPODARSKA NALOGA**, ki neposredno zadeva prav vse činitele – politične, gospodarske in samoupravne – na vseh ravneh. Breme leži na vseh, je še rečeno v tej sklepnih ugotovitvi, zato naj vsak prispeva svoj delež za umiritev gospodarskih in družbenih dogajanj pri nas. Zategadelj sta omenjena republiška foruma SZDL odločno

Skupne stabilizacijske naloge

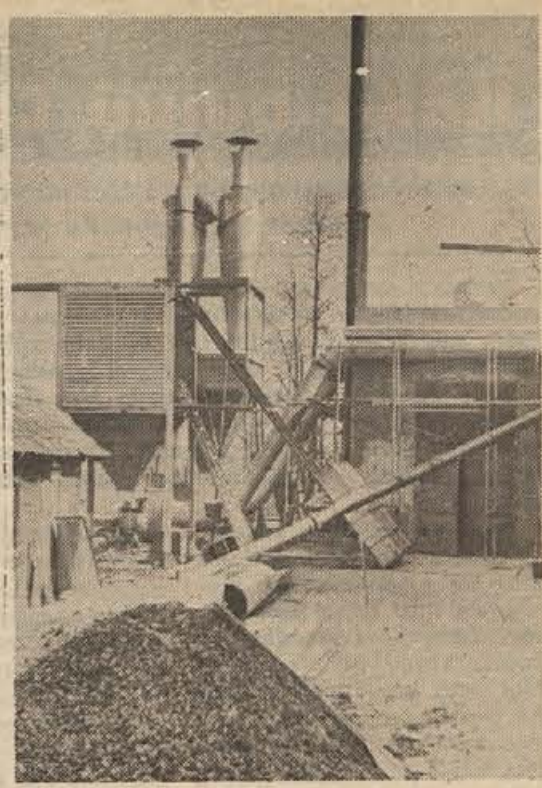
pozvala vse dejavnike in nosilce odločitev, naj se kar najbolj zavzemajo za **IZVAJANJE DOGOVORJENIH GOSPODARSKIH SMERNIC**, v naslednjih letih.

No, kolikor lahko označimo takšna stališča in ugotovitve kot splošno temperaturno stanje naših celovitih razmer, lahko po drugi strani ugotovimo nekaj konkretnjših napovov za urejanje naših najbolj perečih **SISTEMSKIH VPRAŠANJ**. Sredi minulega tedna je ena od komisij Zveze sindikatov Jugoslavije postavila zelo ostro vprašanje, zakaj dopuščamo, da pristojni tako počasi pripravljajo uresničevanje **NOVEGA DAVČNEGA SISTEMA**, ki je nedvomno eden temeljnih kamnov za zgraditev našega novega (in trdnjega) gospodarskega sistema. Ob tem je bila izrečena tudi ostra kritika na račun družbeno-političnih skupnosti: le-tim brzkone ustreza sedanji davčni sistem (ki jim zanesljivo polni proračunske blagajne ter jim dovoljuje tudi negospodarsko gospodarjenje,

npr. glede investicij itd.), je bilo rečeno, pa je nemara v tem iskati vzrok, da se priprava novega davčnega sistema kar ne premakne z mrtve točke. Gotovo pa je, da brez temeljitih sprememb v načinu obdavčevanja ter sploh v davčnem sistemu ne bomo mogli izvesti drugih – zaželenih – sprememb v celokupnem gospodarskem sistemu, saj je eno pogojeno z drugim.

Cene ostajajo – seveda nasploh, ne pa tudi v vseh posamičnih primerih – še vedno „v hladilniku“ zveznega izvršnega sveta, čigar odlok o zamrznitvi (ki je bil sprejet lani novembra) še vedno velja, pa čeprav naj bi veljal samo do konca letošnjega februarja, vsaj po prvotni odločitvi, ki pa je bila pozneje – kot je znano – že podaljšana. Resda je ZIS v vmesnem obdobju s tako administrativnim ukrepom uspel vsaj v glavnem zavreti dotlej hitro rastočo inflacijo pri nas – nadaljnja pot razvoja pa kajpak ne more biti oprta na nadaljevanje s tem administriranjem, temveč počiva na dogovorjeni (in sprejeti) politiki cen, ki temelji predvsem na tržnih zakonitostih. Pogoj za to je seveda novi zakon o **DRUŽBENEM NADZORSTVU** nad cenami, ki pa-ga zasedaj še nismo dobili; zanj je že vse dogovorjeno, mnenja so usklajena tudi v med-republiškem dogovarjanju in sprejel ga je tudi ZIS. vendar ga zvezna skupščina še ni obravnavala (kar bi moralo biti konec marca), ker so bila pač njena zasedanja zaradi črnih koz preložena. Tako lahko pričakujemo ureditev tega pomembnega temeljnega vprašanja – ki bo pomenilo nekakšno sprostitve trga in lažje dihanje območju gospodarstva – pač že v bližnji prihodnosti. ZIS dotlej ukrepa zasilno, saj previdno dovoljuje povišanje nekaterih cen (doslej npr. cen za olje, premog, bencin, mleko itd.). Ob tem še povejmo, da so sindikati v sodelovanju z zveznim zavodom za cene že izdelali poseben „zaščitni seznam“ tistih najpomembnejših artiklov, ki bi jih bilo treba zaščititi tudi v prihodnje pred zviševanjem cen – pač zaradi tega, ker ti artikli najbolj vplivajo na **ZIVLJENJSKO RAVEN** delavskih družin in tistih z najnižjimi dohodki.

Za konec samo še dve kratki novici: republiški izvršni svet je sredi minulega tedna razdelil republiška namenska dopolnilna sredstva 44 občinam za letošnje **PRIZNAVALNINE** borcem. Celokupni znesek teh sredstev je 6,38 milijona dinarjev. In še – republiški IS je na isti seji (med drugim) sprejel tudi odlok o minimalni **ODKUPNI CENI** ZA **MLEKO**, ki za proizvajalce posej ne sme biti nižja od 0,55 din za maslačno enoto, določene pa so tudi tako imenovane premije v znesku 0,30 din pri litru mleka za organizacije združenega dela, ki so proizvajalci ali pa sodelujejo z zasebnimi proizvajalci.

Že prejšnji teden so po Črnomlju cvetele magnolije. Pomlad je tu vsaj za 14 dni prej kot na drugi strani Gorjancev. Nasploh pravijo Belokranjci, da zanje vremenske napovedi ne držijo, ker je tu dosti milejše podnebje kot drugje v notranjosti Slovenije. (Foto: R. Bačer)

Samo Ribničan in še nekaj prodajalcev se je zbralo na velikonočnem sejmu v Brestanici, medtem ko so morali tisti, ki so nameravali kupiti prašičke, oditi domov praznih rok. Najbolj privlačna je bila poleg suhe robe stojnica z obleko. (Foto: Jožica Teppey)

CEPLJENJE V TOVARNAH — Da bi bil zastoj v proizvodnji čim manjši so zdravstvene ekipe prejšnji teden prišle cepit delavce proti črnim kozam kar na delovna mesta, k strojem. Na sliki: delavec v proizvodnem obratu novomeškega IMV opazuje delo zdravnika. (Foto: S. Dokl)

Za prvi maj bodo v Trebnjem odprli povsem obnovljeno mizarstvo delavnico, ki se zdaj imenuje „Treles“ in zaposluje že 42 ljudi. V obnovo je bilo vloženo precej nad 2 milijona din, od tega več kot pol svojega denarja. (Foto: Legan)

Doma ne bi šlo

Pravijo, da bodo letos Amerikanci in Rusi sodelovali na slovenski kmečki ohceti in da bosta para drug drugemu za pričo. Laže bo doseči to, kot da bi k takemu sodelovanju nagovorili „vrhove“ iz črnomaljske in metliške občine...

Sejmišča

BREŽICE: Sobotni sejem v Brežicah je bil zaradi velikonočnih praznikov slabo obiskan. Pripeljali so 754 prašičev, mlajših od 3 mesecev, in 24 starejših. Vsega so prodali 490 živali. Za mlajše so zahtevali od 14 do 14,50 dinarjev za kg žive teže, za starejše pa do 9 dinarjev za kg žive teže.

NOVO MESTO: Ponedeljkov sejem je bil poprečen, cene pa so bile v glavnem nespremenjene, le goveda so bila precej dražja. Prašičev so pripeljali 407, prodali so jih 358. Za mlajše prašiče so zahtevali od 250 do 300 dinarjev, za starejše pa od 310 do 440 dinarjev. Za vole na vago so zahtevali za kg žive teže od 8,50 do 12 din, za krave na vago od 7,50 do 9 din, za junce in telice pa od 8,50 do 12,20 din za kg žive teže.

Koliko časa še drobtinice sodelovanja?

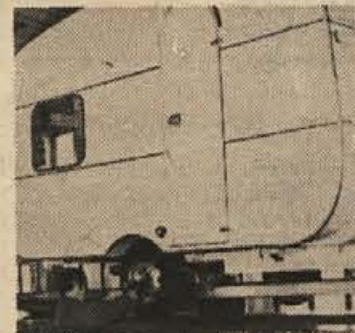
Medobčinsko sodelovanje za služi v prihodnje več pozornosti, smo slišali na zadnji seji občinske konference ZK v Brežicah. Razdvojeno Posavje ne more uspešno naprej, zato si

Sodelovanje — edina pot svet ZK za te tri občine prizadeva, da bi s politično enotnostjo dosegel enotnost na drugih področjih: pri gospodarskem načrtovanju, urbanizaciji, kulturi, šolstvu, zdravstvu, turizmu in trgovini. Nič lažjega kot načelno podpreti pobude za enotno akcijo, toda šele v dejanjih se vidi, kolikšna je resnična pripravljenost za sodelovanje in koliko je njenih pravih pristašev. V isti razpravi je sekretar Franc Bukovinsky povedal, da je marsikateri organ v Posavju

brezbrizno obšel težnje ZK po enotnosti in združenem postopku in da niti svet posavskih občin v začetku ni pokazal dovolj prizadevnosti v tej smeri. Na konferencah ZK v posavskih občinah je še vedno opaziti, da komunisti ne pripisujejo sodelovanju tistega pomena, kot ga za služi. Marsikje se ob tem vprašnju ne bi ustavili brez odločne spodbude. Nujnost združene akcije torej še ni prodrla v zavest občanov.

Korenine nezaupanja niso spodrezane, zato še vedno vsak zase odpira vrata v republiške kroge in prosjači za drobtinice. Skupna pot bi bila učinkovitejša. Čim pozneje bo prišlo to spoznanje, tem težje bo nadoknaditi zamujeno. J. T.

Največ izvozimo prikolic Bilanca

V novomeški občini se je lani celotni dohodek povečal v gospodarstvu za 33 odstotkov, v industriji kar za 40 odstotkov, v trgovini pa za 36 odstotkov. Industrija je bila lani udeležena v celotnem dohodku, ustvarjenem v občini, s 57,6 odstotka, kar pomeni, da je novomeška občina že postala industrijska. Dohodek se je povečal za 37 odstotkov, to pa pomeni, da se je ekonomičnosti poslovanja lani izboljšala. Skladi delovnih organizacij so se povečali 76 odstotkov, močno se je povečala amortizacija.

Precej slabše je z osebnimi dohodki: lani so se nominalni osebni dohodki povečali za 17,6 odstotka, toda če upoštevamo, da so hkrati življenjski stroški porasli za 14,8 odstotka, so se nominalni osebni dohodki povečali le za 2,4 odstotka. To je v primerjavi z drugimi zelo ugodnimi kazalci sorazmerno malo.

Letos lahko prvič z dveh strani pretehtamo tudi izvozna prizadevanja. Celotni izvoz v občini je lani dosegel 37.450.000 dolarjev in je bil za 44 odstotkov večji kot leto dni prej. V občini smo uredili 750 dolarjev izvoza na prebivalca. Največji izvozniki so: IMV, KRKA in NOVLES. Druga stran, s katere lahko letos prvič tehtamo izvoz, pa je primerjava z uvozom. Končno so le na voljo vsaj približni podatki: lani je bil celotni izvoz v občini za 0,4 odstotka večji od uvoza. Naše gospodarstvo je namreč velik uvoznik surovin. To pa pomeni, da bodo morala izvozna prizadevanja še naprej v smeri povečevanja izvoza, ki naj še bolj preseže vrednost uvoza surovin. M. J.

JEDRNATO

Gibanje „NAJVEČ 90 MINUT!“ se nadaljuje, zlasti na jugu države. Vsi imajo dovolj govornikov, ki na sestankih, sejah in drugih prilož-

nostih začno: „Tovariši, bom kratek. Rad bi povedal...“ — potem pa se začne mešanje štrn, črva se vlečejo v neskončnost, in če je predsedujoči v vodstvu seje ali sestanka neodločen, nas takle „morilec“ zamori za dolgih 15, 20 ali celo 25 minut... Časi za take „govornike“ so — upajmo! — minili. Vedno več je sestankov, zlasti v Srbiji, kjer velja geslo: „Niti minuto čez 90!“ Česa pri tem tudi pri nas ne bi smeli pozabiti? Morda tehle dejstev: — Če traja sestanek nad 90 minut (beri: poldruho uro!), ljudje ne morejo več slediti razlagam in misliti na stvar, ki je na dnevnem redu. Tako trde psihologi, sociologi, pa tudi mnogi izmed tistih, ki sedimo na sestankih. — Če sestanka nismo mogli skleniti po 90 minutah, potem verjetno ni bil dobro pripravljen: morda so bili predlogi ali gradivo za sejo nejasni in predolgi. — Če uspe „morilec“ priti do besede, se neredkokdaj zgodi, da se rdeča nit sestanka sploh izgubi; vsi vemo, da taki „govorniki“, ki jim je vezanje otrobov prešlo že v kri, najraje govorijo o vsem — in prav zato tudi nič ne povedo.

Praznih, mrtvih, nekoristnih sestankov ne potrebujemo več; nekateri nam dobesedno pijejo kri in so brez haska. So ostanek močnega orožja birokracije in tehnokratov, so izraz nezaupanja v delovne ljudi in njihovo sposobnost za samoupravljanje. Ljudje so pripravljene poslušati dober predlog, zamisel ali načrt: radi se o njem stvarno, pametno in kratko pogovorijo, sklep pa je treba nato sprejeti prav tako kratko in pregledno, vsakomur razumljivo. Zato moramo pozdraviti tudi sklep mestne konference SZDL iz Skopja, ki je 15. marca sporočila: Delovni sestanki organizacij SZDL in njihovih organov ter teles bodo trajali največ 90 minut; vodstva teh organizacij morajo pravočasno in temeljito poskrbeti za vse potrebne priprave sestankov, ki jih je treba končati v predvidenem času; sklep začne veljati z dnem objave.

Pokazalo se je, da se da v tem „kratkem“ času s temeljito pripravo in z dobrim vodstvom narediti celo veliko več kot v dolgih, več ur trajajočih sestankih.

Vrtec

V novem črnomaljskem naselju Čardak je podjetje BEGRAD že sredi gradbenih del za novo otroško varstveno ustanovo, ki bo lahko sprejela 100 predšolskih otrok in 20 dojenčkov. To je sicer ugodna vest, saj bo mesto Črnomelj s tem dobilo prvo sodobno ustanovo take vrste, toda že zdaj je jasno, da bo prostora premalo.

Po podatkih, ki so jih zbrali na šolah, je samo v Črnomlju 400 otrok potrebnih varstva. Pa vendar ne gre že ob začetku gradnje kritizirati, saj so bile hude muke, preden so za gradnjo sedanjih zmogljivosti zbrali denar. Vrtec paviljonske gradnje bo namreč veljal 3.600.000 di-

narjev. Denar je zagotovila občinska skupščina s pomočjo temeljne izobraževalne skupnosti in posojila pri republiški skupnosti otroškega varstva. Tudi na strokovni kader so pomislili pravočasno, saj za potrebe novega vrtca stipendirajo kar 9 vzgojiteljic. Prostori bodo najsodobneje urejeni, prav tako oddelek, ki bo sprejemal dojenčke. Razen tega bo v stavbi velika kuhinja. V njej bodo pripravljali obroke za potrebe vseh črnomaljskih šol.

Podjetje BEGRAD mora po pogodbi gradnjo končati do 31. avgusta letos. R. B.

Prijetno in vamo Izvoz vleče

Ob zadnjem obisku predsednika slovenskega izvršnega sveta Staneta Kavčiča v lesnem kombinatu Novoles v Straži in novomeškem IMV se je gost najbolj zanimal za izvoz teh dveh podjetij, ki izvozita na leto skoraj za 20 milijonov dolarjev izdelkov.

Glavni direktor Novolesa Jože Knez je poudaril, da so z izvozom zelo zadovoljni, saj bodo v marcu precej presegle načrt. Novolesovci bodo letos izvozili na zahodno tržišče več kot 50 odstotkov celotne proizvodnje. Po zadnji devalvaciji je izvoz postal še bolj zanimiv, zlasti ker dobijo od njega več, kot če bi prodajali doma. Razen Amerike se zanje vedno bolj odpira tržišče v sosednji Italiji.

IMV se je z lastno prodajno mrežo prikolic v Evropi lepo uveljavila in je danes eden naših največjih izvoznikov. Seveda prihaja pri tem tudi do težav, saj večino svoje proizvodnje kreditira, za to pa nima na voljo dovolj obratnih sredstev. Zato je generalni direktor Jurij Levičnik na razgovoru s tovaršem Kavčičem omenil, da je zaradi posebnosti pri prodaji prikolic, ki gredo v prodajo samo štiri mesece na leto, treba takšno proizvodnjo drugače obravnavati in ji pomagati. Korenito bo treba spremeniti kreditno politiko, ki ni spodbudna za podjetja, kot je IMV.

Predsednik Kavčič je pohvalil prizadevanja teh dveh naših podjetij, ki sta se s solidnim delom uveljavili na zahtevnem svetovnem tržišču. S. D.

Predsednika Kavčiča je zanimal zlasti izvoz. Na sliki: Jurij Levičnik razlaga odprta vprašanja v IMV

redno je zapisati...

Jugoslavija, še pred nekaj leti pravzaprav izrazito poljedelska in kmetijska država, je lani po podatkih beograjske Ekonomske politike uvozila kar za dobrih 6,3 milijarde dinarjev kmetijsko-

Naš uvoz

prehrambnih izdelkov, kar je za 37 odstotkov več kot leto dni poprej.

Ne gre na prvi pogled za visok uvoz, ki se je v primerjavi z uvozom v letu 1970 povečal domala v vseh vejah kmetijstva. Med vsemi izdelki je Jugoslavija uvozila največ pšenice — za 586 milijonov dinarjev, sledi pa uvoz koruze — za 343 milijonov dinarjev. Močno se je povečal tudi uvoz južnega sadja, saj smo pomaranč, mandarin, limon, banan in ananasa uvozili za blizu 400 milijonov dinarjev.

Tak podroben pregled dokazuje, da so med uvoženimi kmetijsko-prehrambnimi izdelki tudi taki, ki jih dejansko moramo uvažati, ker bi ukinitve uvoza hkrati tudi pomenila, da nekaterih stvari na našem trgu sploh ne bi več prodajali.

Žal pa ni težko opaziti, da je večji uvoz nekaterih izdelkov tesno povezan s spremembami na domačem trgu. Zdaj se namreč pogosto dogaja, da raje kupujemo izdelke iz tujine, ker so cenejši od domačih. To je še toliko bolj veljalo za lansko leto, ker so se nekateri izdelki silovito podražili. Rekord nosi sadje, ki je bilo skoraj za polovico dražje kot predlanskim, pa tudi žitarice ter mleko in mlečni izdelki s krepkim tretjinskim dvigom cen niso mnogo zaostajali.

Če dožamo se, da je pri nas carinska zaščita dokaj skromna, potem je razumljiva želja uvoznikov, da bi kar največ kupovali v tujini, kjer so nekateri izdelki cenejši — čeprav jih moramo plačati z devizami. Končna bilanca pa kaže naše slabosti, ki niso v skladu z napovedanimi ukrepi za ustališev gospodarjenja.

Kako bomo cepili otroke proti kozam

SKUPŠČINA
SOCIALISTIČNE REPUBLIKE SLOVENIJE
IZVRŠNI SVET

Vse otroke lahko uspešno zaščitimo pred to nevarno nalezljivo boleznijo – Izpolnite vsa navodila pristojnih zdravstvenih organov!

Nevarnost črnih koz – te strašne bolezni, ki je nekoč tako občutno redčila vrste prebivalstva, se je pred dnevi čez noč pojavila tudi v naši državi. Te dni hitimo z obveznim cepljenjem in s številnimi drugimi zaščitnimi ukrepi po vsej Jugoslaviji, da bi nevarno bolezen ukrotili in obdržali na vajehtih. Vse, zlasti pa starše, zelo zanima, kaj je treba ukreniti, da bi se obvarovali te sila nevarne nalezljive bolezni. Dr. Zdenka Humar, docentka medicinske fakultete v Ljubljani, je za to priložnost napisala spodnji poljudni sestavek.

Grem po cesti in me ustavlja jo mamice. Delam za pisalno mizo ali pregledujem pri preiskovalni mizi, pa me kliče telefon, vedno znova. Ponavljajo se enaka, vedno ista vprašanja: Moj otrok ima 4 mesece, še ni bil cepljen proti kozam, ali se sme cepiti? Moja punčka ima 3 leta, bila je cepljena pred dvema letoma, ali jo moram peljati k cepljenju? Moj sin ima pet let, ni bil cepljen, ker je bil bolan, kaj naj storim? In tako vedno znova ista vprašanja, ki kažejo zaskrbljenost mater. Ali lahko odgovorim vsaki tako, da bo vedela kaj ukreniti in da bo njena skrb vsaj malo manjša?

Prav gotovo ji bom lahko svetovala, kaj naj ukrene, da bo njen otrok varen. Če mi bo uspelo pomiriti jo, ne vem. Vedno znova pa to poskušam. Tudi s temi vsticami želim dati zaskrbljenim materam nekaj napotkov za njihove otroke.

Najzanesljivejša zaščita: cepljenje

Po toliko desetletjih, ko smo od časa do časa le čitali, da so se pojavile kozе v tej ali oni azijski ali afriški državi, pa tu in tam kak primer tudi v nekaterih evropskih državah, smo se znašli pred dejstvom, da so se pojavile kozе tudi v Jugoslaviji. Res, da dovolj daleč od nas, pa vendar dovolj blizu, da je potrebno izvesti nekaj ukrepov, da se jih ubranimo.

Koze so kužna bolezen, ki so nekaj stoletij zahtevale veliko žrtev povsod, kjer so se pojavile. Zato so že zelo zgodaj iskali načine in sredstva, da bi se jih ubranili. Konec 18. stoletja je angleški zdravnik Jenner uspešno zaščitil ljudi pred kozami s tem, da jih je okužil (cepil) s kravjimi kozami, ki so bile za človeka veliko blažje. Na tem njegovem odkritju sloni cepljenje proti kozam, ki je v osnovi še vedno isto, kot je bilo takrat, čeprav se je spremenil in izpopolnil način izdelovanja cepiva, pa tudi tehnika cepljenja je doživela nekatere spremembe. Prav tako je vloga cepljenja v obrambi pred kozami ista – cepljenje je še vedno najbolj zanesljiva zaščita pred okužbo in boleznijo.

Cepljenje proti kozam je pri nas ves čas obvezno. Nekoliko so se občasno spreminjali predpisi, ki določajo skupine prebivalcev, ki se morajo cepiti, ter način cepljenja. Sedaj veljavni predpisi zahtevajo pri otrocih prvo cepljenje proti kozam v starosti 6 mesecev do 3 let, ponovno cepljenje pa ob vstopu v šolo in ob koncu obveznega šolanja.

Kako bomo torej cepili otroke?

Zaščita, ki jo cepljenje daje, z leti slabi, zato je potrebno ponovno cepljenje, če se kozе pojavijo. Ker je bilo v Jugoslaviji

registriranih nekaj obolenj na Kosmetu, se je izvršni svet naše republike odločil za obvezno zaščitno cepljenje prebivalstva, republiški sekretariat za zdravstvo pa je izdal uredbno o obveznem cepljenju prebivalstva zoper kozę. Po tej odredbi morajo biti cepljene vse osebe, ki so stare nad eno leto in v zadnjih dvanajstih mesecih niso bile cepljene. Cepljene ne bodo tiste osebe, ki še niso bile cepljene, pa so starejše od treh let, in tiste, pri katerih gre za kako bolezensko stanje, ki cepljenja ne dopušča, ali z drugo besedo, pri katerem je cepljenje kontraindicirano. Zato taka bolezenska stanja z enotnim nazivom imenujemo tudi kontraindikacije.

Kako bomo torej cepili naše otroke? Opravljali bomo vsa cepljenja (DitePer, Polio, ošpic) kot doslej s tem, da bomo pri otrocih, starejših od 6 mesecev, dali v zaporedju cepljenj prednost cepljenju zoper kozę. Ko hočemo zaščititi otroke pred kozami, namreč ne smemo pozabiti, da prav tako potrebujejo tudi zaščito pred davico, tetanusom, oslovskim kašljem, paralizno in ošpicami. Zoper kozę bomo cepili še vse otroke, stare eno do tri leta, ki doslej še niso bili uspešno cepljeni. Razen teh bomo cepili vse tiste otroke, ki niso bili cepljeni zadnjih dvanajst mesecev, pa je bilo prvo cepljenje pri njih že uspešno opravljeno. Brazgotina na mestu prvega cepljenja pokaže, da je bilo prej opravljeno cepljenje uspešno. Ne bomo cepili otrok, ki so starejši od treh let, pa do sedaj še niso bili uspešno cepljeni.

Katerih otrok še ne bodo cepili?

Od vsakega cepljenja izključimo vedno vse otroke, pri katerih obstojajo kontraindikacije za cepljenje, to je otroke, pri katerih bolezensko stanje cepljenja ne dopušča. Tudi pri cepljenju zoper kozę upoštevamo take kontraindikacije. Naj jih naštejemo, vsaj tiste, ki so bolj pogoste.

Bolezni, ki jih spremlja zvišana telesna temperatura: to so najbolj pogosto boleznijo dihal in največkrat vzrok, da moramo cepljenje odložiti za določen čas.

Kožni izpuščaji, ki so razširjeni po koži, zlasti če so alergične narave, če so prisotni v času cepljenja.

Akutne nalezljive bolezni ves čas trajanja bolezni in rekonvalescence.

Akutne bolezni ledvic in ledvičnih čašic.

Akutne bolezni možgan in možganskih open in njih posledice.

Kontraindikacije za cepljenje ugotavlja vedno zdravnik, ki razen navedenih upošteva še nekatere, ki pa so redke in jih zato tu ne navajam. Zato je treba na cepljenje pripeljati vse otroke, ki morajo biti cepljeni. Če bo zdravnik ugotovil, da obstoji kontraindikacija za kratak čas, bo predpisal zdravljenje in določil datum cepljenja. V nasprotnem primeru bo zabeležil vzrok, zakaj otrok ni bil cepljen.

Kaj se zgodi z otrokom po cepljenju?

Reakcijo na prvo cepljenje poznajo skoro vse naše matere. Nekaj dni po cepljenju, običajno 4. do 5. dan, se na mestu cepljenja pokaže droben rdeč mozolj, ki se kaj hitro spremeni

v mehurček. Osmi dan je ta že obkrožen z drobnim rdečim obročkrom, takoj nato se začne delati krasta, v okolici pa se razvije manjša ali večja krožna oteklina. V tem času, tj. 8 do 11 dan, se otrok slabo počuti. Nemirno spi, je močno žejen, odklanja hrano in je tudi čez dan nemiren. Ima temperaturo, ki je lahko zelo visoka. Po enajstem dnevu – pri nekaterih že malo prej – ti znaki popuščajo. Otroka držimo v času take splošne reakcije doma, v postelji. Dajemo mu zadosti piti – blag čaj – in pri višji temperaturi kako sredstvo, ki jo ublaži (aminopirin, aspirin). Z jedjo ga ne silimo. Cepna mesta držimo suha in čista, s tem da jih ne močimo in otroku pogosto preoblačimo srajco z dolgimi rokavi. Zdravil na cepna mesta ne dajemo, otroka ne kopamo, temveč ga le umivamo.

Reakcija na ponovno cepljenje je mnogo blažja kot reakcija na prvo cepljenje. Nastopi prej, večinoma že tretji do četrti dan, lahko pa že drugi dan.

Tudi sedaj se napravi mozoljček, ki se spremeni v mehurček in nato v krasto. Tudi ta razvoj poteka hitreje in je lahko končan že v enem tednu po cepljenju. Splošni znaki so običajno neznatni, malo zvišana temperatura, slabše počutje. S cepnim mestom postopamo enako kot pri prvem cepljenju: ga ne močimo, ne mažemo, se ga ne dotikamo in skušamo preprečiti praskanje, saj pogosto otroka močno srbi.

In zaščita tistih, ki jih ne bodo smeli cepiti?

Kako bomo zaščitili tiste otroke, ki jih po teh navodilih nismo mogli cepiti? Če bi nastopila zanje neposredna nevarnost okužbe, jih bomo cepili pod zaščito posebnih sredstev oziroma jim bomo dali zaščitna sredstva, ki preprečijo okužbo za določen čas.

Vsa cepljenja bodo po razporedu opravili zdravstveni delavci, ki opravljajo redna cepljenja dojenčkov in predšolskih otrok. Tudi otroci, ki so v varstveno-vzgojnih zavodih, bodo cepljeni v otroških dispanzerjih in posvetovalnicah.

OBVESTILO KMEČKIM ZAVAROVANECM SKUPNOSTI ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA DELAVCEV IN KMETOV NOVO MESTO

Komunalni zavod za socialno zavarovanje Novo mesto bo v skladu z 52. členom statuta skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov Novo mesto (Uradni list SRS, št. 43/70) ter 10. členom sklepa o združitvi skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev Novo mesto in skupnosti zdravstvenega za-

varovanja kmetov Novo mesto v skupnost zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov Novo mesto (Ur. list SRS, 51/71) potrjeval kmečkim zavarovancem s svojega območja zdravstvene izkaznice po naslednjem razporedu:

Kraj potrjevanja	datum	in ura	Prostor potrjevanja
OBČINA ČRNOMELJ			
1. Zavarovanci iz območja KU Alešiči	10. 4. 1972	od 7.–12. ure	KU Adlšiči
2. Zavarovanci iz območja KU Griblje	10. 4. 1972	od 12.–16. ure	Gasilski dom Griblje
3. Zavarovanci iz območja KU Dragatuš	11. 4. 1972	od 7.–16. ure	KU Dragatuš
4. Zavarovanci iz območja KU Semič	12. 4. 1972	od 7.–15. ure	KU Semič
5. Zavarovanci iz območja KU Stari trg	13. 4. 1972	od 7.–15. ure	KU Stari trg
6. Zavarovanci iz območja KU Vinica	14. 4. 1972	od 7.–15. ure	KU Vinica
7. Zavarovanci iz območja Črnomelja	20. 4. 1972	od 7.–15. ure	KZSZ – podružnica Črnomelj
OBČINA KRŠKO			
1. Zavarovanci iz območja KU Krško	10. 4. 1972	od 7.–15. ure	KZSZ – podružnica Krško
2. Zavarovanci iz območja KU Brestanica	11. 4. 1972	od 7.–15. ure	KU Brestanica
3. Zavarovanci iz območja KU Senovo	12. 4. 1972	od 7.–15. ure	KU Senovo
4. Zavarovanci iz območja KU Veliki Trn	13. 4. 1972	od 7.–15. ure	KU Veliki Trn
5. Zavarovanci iz območja KU Raka	14. 4. 1972	od 7.–15. ure	KU Raka
6. Zavarovanci iz območja KU Podbočje	17. in 18. 4. 1972	od 7.–15. ure	Bivši KU Podbočje
7. Zavarovanci iz območja KU Kostanjevica	19. in 20. 4. 1972	od 7.–15. ure	KU Kostanjevica
8. Zavarovanci iz območja KU Leskovec	21. in 24. 4. 1972	od 7.–15. ure	KU Leskovec
OBČINA METLIKA			
1. Zavarovanci iz območja KU Gradac	17. 4. 1972	od 7.–15. ure	KU Gradac
2. Zavarovanci iz območja Metlike	18. 4. 1972	od 7.–15. ure	Sejna dvorana občinske skupščine Metlika
3. Zavarovanci iz območja KU Suhor	19. 4. 1972	od 7.–15. ure	Gostilna Ana Jelenič
OBČINA NOVO MESTO			
1. Zavarovanci iz območja KU Težka voda	10. 4. 1972	od 7.–15. ure	KU Težka voda
2. Zavarovanci iz območja KU Brusnice	11. 4. 1972	od 7.–10.30 ure	KU Brusnice
3. Zavarovanci iz območja KU Otočec	11. 4. 1972	od 11.30–15. ure	KU Otočec
4. Zavarovanci iz območja KU Šentjernej	12. 4. 1972	od 7.–17. ure	KU Šentjernej
5. Zavarovanci iz območja KU Šentjernej	13. 4. 1972	od 7.–15. ure	KU Šentjernej
6. Zavarovanci iz območja KU Hinje	14. 4. 1972	od 7.–15. ure	KU Hinje
7. Zavarovanci iz območja KU Dolenjske Toplice	17. 4. 1972	od 7.–11. ure	KU Dolenjske Toplice
8. Zavarovanci iz območja KU Straža	17. 4. 1972	od 12.–15. ure	KU Straža
9. Zavarovanci iz območja KU Žužemberk	18. 4. 1972	od 7.–15. ure	KU Žužemberk
10. Zavarovanci iz območja KU Mirna peč	18. 4. 1972	od 7.–15. ure	KU Mirna peč
11. Zavarovanci iz območja KU Žužemberk	19. 4. 1972	od 7.–17. ure	KU Žužemberk
12. Zavarovanci iz območja KU Šmarjeta	19. 4. 1972	od 7.–17. ure	KU Šmarjeta
13. Zavarovanci iz območja KU Škočjan	20. 4. 1972	od 7.–15. ure	KU Škočjan
14. Zavarovanci iz območja Novega mesta	20. 4. 1972	od 7.–15. ure	KZSZ Novo mesto
OBČINA TREBNJE			
1. Zavarovanci iz območja KU Dobrnič	10. 4. 1972	od 7.–15. ure	KU Dobrnič
2. Zavarovanci iz območja KU Mirna	11. 4. 1972	od 7.–10. ure	KU Mirna
3. Zavarovanci iz območja KU Šentrupert	11. 4. 1972	od 11.–15. ure	KU Šentrupert
4. Zavarovanci iz območja KU Mokronog	12. 4. 1972	od 7.–11. ure	KU Mokronog
5. Zavarovanci iz območja KU Trebelno	12. 4. 1972	od 12.–17. ure	KU Trebelno
6. Zavarovanci iz območja KU Veliki Gaber	13. 4. 1972	od 7.–15. ure	Gostilna Jerlah
7. Zavarovanci iz območja KU Velika Loka	14. 4. 1972	od 7.–15. ure	Zadružni dom
8. Zavarovanci iz območja Trebnje	17. 4. 1972	od 7.–15. ure	Dvorana občinske skupščine Trebnje

Kmečke zavarovance opozarjamo, da letos ne bo individualnih vabil, in jih prosimo, da se ravnajo po tem razporedu. S seboj naj prinesejo vse zdravstvene izkaznice, ki jih imajo ter za dijake in študente od 15. do 26. leta starosti tudi dokazilo o rednem šolanju za šolsko leto 1971/72.

SKUPNOST ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA
DELAVCEV IN KMETOV
NOVO MESTO

KNJIGE
PREŠERNOVE
DRUŽBE

Obvarujemo

(Nadaljevanje s 1. strani)

namreč nastanejo hujše cepilne reakcije. Zato si ob nevarnosti epidemije pomagamo pri prvic cepilnih starejših z mrtvim cepivom (vakcinija antigen), ki sicer le v manjši meri poveča odpornost telesa proti infektivni bolezni, vendar pa omogoča poznejše cepljenje z živim cepivom. Sele to drugo cepljenje bolj zanesljivo zavaruje človeka pred črni mi kozami.

Ker razpolagamo le z neznatno količino tega vakcinija antigena, ga bomo uporabili le v najnujnejših primerih za ogroženo zdravstveno osebje na infektivnih oddelkih, v karantenskih bolnišnicah ipd.

Nenadni izbruh epidemije črnih koz lahko prehititi možnost pravočasne organizirane obrambe in doleti nezaščiten osebje, ki je bilo v stiku z bolnikom. To smo doživeli ob sednji epidemiji na Kosovem in v Beogradu. Obolelo je več zdravstvenih delavcev, ki so oskrbovali bolnika.

Ali smo v takih primerih povsem brez moči? Sedaj že imamo posebno sredstva, ki vsebujejo večjo množino protiteles (imunoglobulini). Z njimi lahko vsaj začasno zaščitimo ogrožene osebe. Uporabimo jih pri ljudeh, ki jih ne moremo ali pa zaradi bolezni, nosečnosti in podobnega ne smemo cepiti na običajen način (torej z živim cepivom).

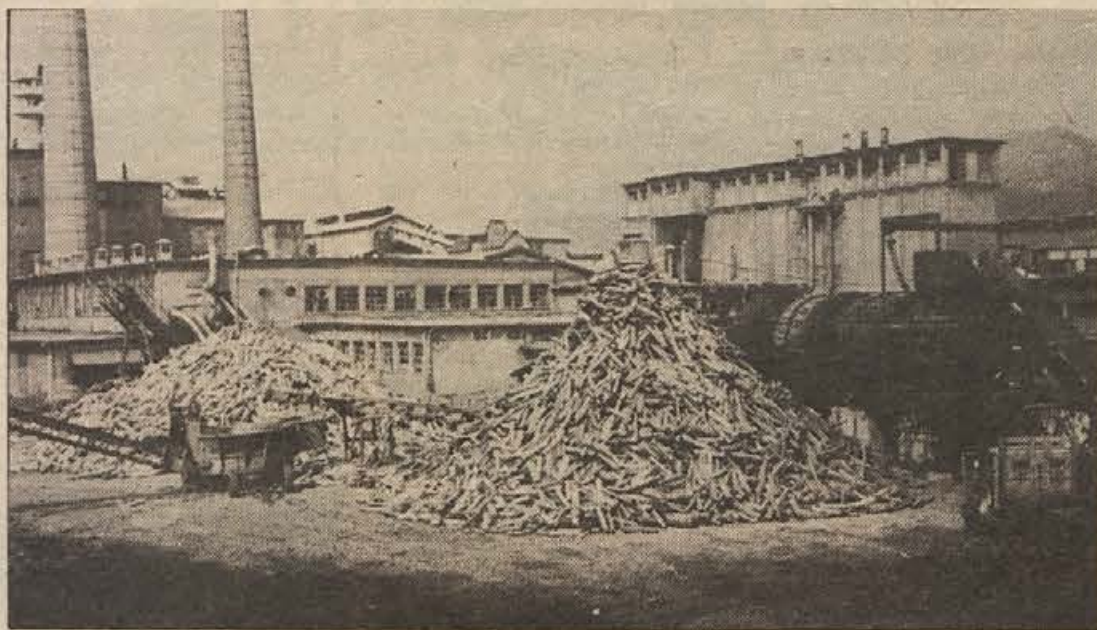
Imunoglobuline damo tudi osebam, pri katerih je od kontakta s kužnim bolnikom preteklo več kot 6 dni.

Zaščita imunoglobulini je le kratkotrajna, največ do 6 tednov. Če je človek še naprej izpostavljen nevarnosti okužbe, je potrebna ponovitev infekcije.

Od navedenih sredstev uporabljamo švicarski preparat (specifični antivakcinski globulin) tudi za preprečevanje in zdravljenje morebitnih komplikacij, ki nastanejo pri cepitvi proti kozam. V profilaktične namene (za obrambo pred komplikacijami) dajemo manjše količine (0,5–1 ml) intramuskularno.

Opozorjam pa, da razpolagamo le z majhno količino imunoglobulinov, ki so rezervirani za skrajni primer resnične ogroženosti prebivalstva!

As. dr. NEVENKA VARGAZON

„VELIKA NAPRAVA — Stroj za čiščenje lesa v krški tovarni Celuloze je začela obratovati. Ko bodo dokončani vsi transportni elementi, bo njena zmogljivost preko 1000 prostorninskih metrov lesa na dan. Enako delo bi opravilo 400 delavcev. (Foto: T. Zalokar)

TUDI VAS BO TE DNI ZANIMAL ODGOVOR:

Ali lahko cepimo tudi starejše ljudi?

Ni zgornje starostne meje, da bi načelno odstopali od cepjenja!

To vprašanje te dni pogosto zastavljajo starejši prebivalci posameznim zdravstvenim delavcem. Odgovoriti moramo, da ni zgornje starostne meje, ob kateri bi morali načelno odstopiti od cepjenja.

Obramba pred črni mi kozami terjaja, da cepimo čim več ljudi. Tako kot lahko dobe črne kože otroci in prebivalci srednjih let, so ogroženi tudi starejši ljudje.

Res pa je, da je med starimi več onih, katerih ne smemo cepiti zaradi kroničnih bolezni, ki pomenijo kontraindikacije za cepjenje. Vse one bolezni, za katere menimo, da so kontraindikacija za cepjenje bolnikov srednje življenjske dobe, so tudi kontraindikacije za cepjenje starejših prebivalcev.

Najpogostejše bolezni v starosti, ki ne dopuščajo cepjenja, so: bolezni srca, ki so v takem številu, da zahtevajo trajno kontrolirano uživanje kardiotonikov (npr. cedilanida in drugih preparatov digitalisa).

Kontraindikacije za cepjenje so tudi vsa ona težja kronična obolenja jeter in ledvic, ki jih v starosti česče srečujemo in se kažejo znaki popuščanja teh organov.

Prav tako ne priporočamo

Pojasnilo

V 10. številki Dolenjskega lista smo 9. marca 1972 objavili prispevek Rezke Prijatelj iz Dol. Laz pri Ribnici „Praznovale smo dan žena“, v katerem pravi „Zadnji praznik žena 8. marec smo nadvse lepo praznovali...“ itd. V 12. številki DL, 23. marca, se je oglasila Lojzka Cerne z Brega, ki pravi, da so letošnji dan žena proslavile 5. marca — toda čisto drugače. Rezka Prijatelj nam je potem sporočila, da njeno opisanje ni veljalo za letošnji praznik, pač pa za praznik pred nekaj leti. Nesporazum je bil torej v besedici „zadnji“, ki sta si jo tovarišici Rezka in Lojzka vsaka po svoje tolmačili.

UREDNIŠTVO DL

PRAV JE, DA V LETU KVALITETE VEMO TUDI O TEM KAJ VEČ

Še o kakovosti mlečnih izdelkov

Smetana je vse bolj iskani mlečni izdelek z visoko kalorično in biološko vrednostjo. V prometu imamo pasteurizirano sladko smetano, ki je je v prometu največ, sladko smetano in kisló smetano. Smetano dobimo s posnemanjem mleka. Sladka smetana v prometu mora imeti najmanj 30% mlečne masti, kisló smetana pa najmanj 10%. Smetana te vrste se lahko prodaja le v originalnem pakiranju. Na originalnem pakiranju mora biti deklaracija s podatki, naslov oz. firma proizvajalca, vrsta smetane, datum proizvodnje ter odstotek mlečne masti.

Najpogostejše napake pri smetani so, da vsebuje premalo mlečne masti, da je prekisla, da je mrvčaste konsistence ter da je žarka. Če ugotovimo take napake, smetano vrnemo prodajalci.

Smetana, ki jo kupimo na tržnicah od zasebnih proizvajalcev, pa ima še naslednje napake: zaradi zgoščitve so pogosto dodani smetani pšenična moka, želatina in kalcijev saharat. Dokaz o prisotnosti moke v smetani je zelo preprosto. Vzamemo malo smetane, za katero sumimo, da vsebuje moko, ji dodamo toliko vode, jo dobro premešamo, in segrejemo. Po ohlavitvi dodamo nekaj kapljice Lugolove raztopine. Če smetana poplavi, pomeni, da ji je dodana moka.

cepiti proti kozam vse one starejše, ki so bili pred kratkim zdravljeni zaradi možganske kapi (pred tremi ali štirimi meseci). Vse one starejše bolnike, ki pa so že prej preboleli možgansko kap in je njihovo bolezensko stanje konsolidirano, lahko cepimo proti kozam.

Zdravniki upoštevajo pri starejših še dve bolezni, ki so kontraindikacije za cepjenje proti kozam pri vseh starostih.

Arterioskleroza sama po sebi ne predstavlja kontraindikacije za cepjenje, če ni hkrati bolezenskih sprememb na srcu ali ledvicah, ki se kažejo s popuščanjem delovanja omenjenih dveh organov.

Po vsem tem lahko prav vsakega starejšega prebivalca cepimo proti črni mi kozam z izjemo onih, ki imajo zgoraj naštetih in še druga obolenja, ki predstavljajo tako v srednji življenjski dobi kakor tudi v starostnem obdobju kontraindikacijo za cepjenje.

Priporočamo vsem starejšim, ki iz kakršnegakoli razloga niso bili cepljeni proti kozam, da se

Pogumno napisana beseda je orožje delovnih ljudi!

Žametovka je odločilna

V marcu je bila na Sremiču pozkušnja cvička, ki jo je organiziral krški Agrokombinat v sodelovanju s sodelavci Kmetijskega inštituta iz Ljubljane.

Inštitut opravlja že več let poskuse, v katerih ugotavlja najboljše kombinacije sort za pridelovanje cvička. Ločeno predelajo čiste sorte: žametno čmimo, modro frankinjo, kraljevino, šentlovenko in portugalko. Te sorte potem „režejo“ v različnih kombinacijah, ki jih potem ocenjuje komisija priznanih degustatorjev, ki jo Agrokombinat imenuje iz vrst svojih članov, pridelovalcev cvička.

Letos je spet pokazala najboljše organoleptične lastnosti kombinacija sort, sestavljena iz: 70 odst. žametne čmine, 20 odst. kraljevine in 10 odst. modre frankinje, ki jo lahko nadomesti šentlovenka.

Po ocenjevanju se je na Sremiču razvila zanimiva razprava o raznih tipih cvička, razmerju posameznih sort, o kakovosti, alkoholni stopnji, količini kislin in drugem. Razpravljavci so obravnavali sortiment podlage, pridelovanje trsnih cepelcn,

gnojenje, vzgoje in rezi. V nevezanem pogovoru so vinogradniki — kmetje in strokovnjaki — povedali svoje izkušnje o vinogradništvu na Dolenjskem. Skupna ugotovitev je bila, da je žametovka (žametna čmina) osnovna in bi te sorte moralo biti v vsakem vinogradu vsaj 50 do 60 odstotkov. Njeni selekciji in nadaljnemu razmnoževanju bi morali posvetiti kar največ pozornosti. Zdalj vinogradniki ugotavljajo, da ima nemalo trsov na grozdih polovico jagod nezorelih ali celo zelenih, kar daje slabšo kakovost vina. Z načrtno in večletno izbiro je mogoče odbrati trse, ki dajejo enakomerno dozorele jagode z intenzivno barvo.

Ker je žametovka pozna sorta, bi morali poskrbeti za take podlage, ki zorenje pospešujejo. S tem bi izboljšali kakovost cvička, predvsem v slabših deževnih letinah. Treba bo še ugotoviti, katere podlage bi bile najbolj ustrezne za posamezne tipe zemlje.

Vso skrb je treba posvetiti tudi rezi. Žametovka zahteva krajšo rez, saj na dolgih sponah g rozdeje še slabše dozoreva. Gnojenje s hlevskim gnojem skoraj ne bi smelo izostati vsaj vsako tretje ali četrto leto, ker sicer trsi prehitro opešajo.

Ob koncu razprave so udeleženci ugotovili, da je tako ocenjevanje cvička koristno za boljše kletarje, hkrati pa konstantno napotilo vinogradnikom pri obnovi vinogradov.

Inž. DUŠAN TERČELJ,
Inž. TONE ZAPOŠNIK,
Kmetijski inštitut Slovenije

Izšle so »Informacije«

Ta teden je izšla že tretja številka „Informacij“, glasila občinske konference ZMS Novo mesto. V tej številki so zanimivi prispevki o akciji mladih delavcev, programu dela pionirskega odreda na OŠ Katje Rupene, aktivu „Mladih novinarjev“, razpravi o „Stezičah“, sestanku maturantov srednjih šol s predstavniki novomeškega študentskega kluba in drugo.

V spomin inž. Iga Krauta

25. marca je v Ljubljani umrl dipl. gozdarski inženir Igo Kraut. Na Zalahu se je od njega poslovilo razen drugih tudi veliko gozdarjev, saj je bil med njimi nadvse priljubljen zaradi svojega plemenitega značaja in kot odličnega gozdarskega strokovnjaka. Skoraj 30 let svojega življenja je posvetil napredku dolenjskih gozdov in sadovi tega dela bodo še dolgo častili njegov spomin.

Rodil se je 1888 v slovenski kmečki družini v Bistrici pri Pihberku na Koroškem. Diplomirani inženir si je pridobil z najboljšimi ocenami leta 1912 na gozdarski fakulteti visoke poljedelske šole na Dunaju. Prvo službo je nastopil v Trbižu. Prekinila jo je prva svetovna vojna, po njej pa je bil zaposlen dolga leta na Bledu in v Kranju. Na Dolenjsko je prišel kot zrel mož in izkušeni strokovnjak leta 1937. Postal je okrajni gozdarski referent za novomeško in čemomajsko območje.

Druga svetovna vojna mu ni prizanesla s trpljenjem. Doletela ga je na Grabnu v bližini Novega mesta, kjer si je s soprogo Timco in hčerka ustvaril svoj dom. Kot pošten na-

rodnjak je pomagal narodnoosvobodilnemu gibanju, partizanom in aktivistom nudil zatočišče ter jih podpiral z življenjem in na druge načine. Pri tem sta mu pomagali hčerki Jelka in Ivica, obe umrli med vojno, Jelka kot partizanka ob bombardiranju tabornišča v Oranienburgu. Zaradi svoje aktivnosti je bil odpuščen iz službe. Do decembra 1944 je kmetoval na posestvu, takrat pa je bil prisilno mobiliziran in je do osvoboditve delal kot drvar.

Po osvoboditvi je celih 20 let neutrudno in požrtvovalno delal pri Gozdnem gospodarstvu Novo mesto na različnih, vedno najbolj odgovornih delovnih mestih. Velika so bila bremena, ki so bila takrat nalozena gozdom in gozdarskim strokovnjakom, saj je bilo treba obnoviti domovino. Takrat se je izkazala njegova prava ljubezen do gozdov. Vse svoje strokovno znanje je usmeril v to, da so sekali tam in tako, da je bila škoda kar najmanjša. Ko je po 10 do 15 letih pogledoval se, ki so bili zastavljeni takrat, je z veseljem ugotavljal, da se lepo razvijajo. Z njihovo rastjo je dobil najlepše priznanje, ki si ga lahko zaželi gozdarski strokovnjak.

Dolenjski gozdovi nosijo neizbrisni pečat njegovega strokovnega znanja. Neutrudno je snoval in razdal svoje bogate strokovne izkušnje mlajšim sodelavcem. Za svoje delo je bil odlikovan z redom dela. V 20 letih, ki jih je preživel na Dolenjskem, je vzljubljal naše kraje, posebej pa še Novo mesto. Bil je navdušen ljubitelj narave in je dolga leta sodeloval z nekdanjim Oplešvalnim društvom in bil pobornik za osnovanje zelenice v mestu.

Ob smrti zaslužnega moža, ki je naredil v življenju več, kot mu je bila dolžnost, se ga s hvaležnostjo spominjamo kot odličnega gozdarskega strokovnjaka, kot podpornika narodnoosvobodilnega gibanja in kot zaslužnega meščana.

Inž. JOŽE SKOF

Inž. JANEZ PENCA

Kaplje pelina iz Podgorja

Težka in skoparita je podgorska gruda. Kljub temu pa je Podgorjec z vsem srcem navezan nanjo. Izseljevanje, dokončno zapuščenje domačij, ki je onstran Gorjanec dokaj pogostno, je podgorskemu človeku neljubo, tuje. Toda živeti je treba, živeti v koraku z novim časom, z novim načinom življenja. Nič več ni en par čevljev dovolj za peterso otrok in ilovnata tla v sajasti kuhinji so za gospodarja črno spričevalo. Potrebe in nuje so vedno večje, zato so se tudi podgorski ljudje zaposlili. Skoraj pri vsaki hiši je eden, ki služi v mestu denar. Torej je tudi v Podgorju steklo življenje po novem tiru. Revščina je skorajda izginila iz vasi pod Gorjanci. Če pa le še kje ždi, potuhnjena, skrita, so zanjo običajno vzrok ostarelost in obnemoglost ter alkoholizem. Pa vendar so kmetje in delavci iz Vrhov, Sel, Zajčjega vrha, Dolža, Igljenika, Cerovca kljub očitnemu koraku naprej, iz dneva v dan bolj nezadovoljni. Povprašali smo jih, kje tičijo vzroki negodovanja.

„Trgovina in stokrat trgovina! Saj ste že pisali o tem problemu, da prehodimo do osem kilometrov, če si hočemo oskrbeti najnujnejše, pa ni bilo nobene odmeva. Nihče ni še ničesar ukrenil,“ je razočarano zaključil Franc Avsec z Dolža.

„Kmečke gospodinjice smo zlasti v poletnih mesecih preobremenjene z delom. Tudi takih ni malo, ki so si oprtale poleg poljskega in domačega dela še službo v tovarni. Res je žalostno, da moramo po vsako malenkost dol, v Stopiče, po kos mesa pa celo v mesto. Koliko dragocenega časa gre v nič,“ je potožila Ana Martičeva iz Sel pri Zajčjem vrhu.

Anica Bartolj iz Cerovca je načela boleče vprašanje

delavcev iz podgorskih vasi. „Kdo je kriv, da moramo tisti, ki delamo popoldne, utrujeni pešačiti domov, ob vsakem vremenu, po slabo oskrbovanih podgorskih poteh? Saj potrpimo, toda kar je preveč, je preveč! To zimo smo delavci, ki smo delali v popoldanski izmeni, ob enih ponoči, vsi premočeni, prihajali s šilta.“

„a bi se dalo to urediti, bi. Ko bi speljali cesto od Dolža do asfaltne gorjanske ceste, nekaj kilometrov samo, bi bilo Podgorcem še kako pomagano. Ne samo to, da bi ne bilo treba peš na delo, tudi pridelke bi laže spravili v denar,“ je poudaril Hrovatičev Ivan. „Koliko sadja propade, ko nam je trg predaleč, in prenekateri dinar bi prišel k hiši, če bi se splačalo ob tržnih dnevih v mesto. Pa se ne, ker je gospodinja ob celo dopoldne, ker nima avtobusa na razpolago. Težko je, prikrasjani smo...“ O tem ni prepričana le Vrhovčanka Pepca Kobe, temveč vsi Podgorski kmetje, ki z njo delijo neprijetno usodo.

Kako bi sklenili ta naša razmišljanja? Eno je vključiti kmečkega človeka v proizvodnjo, drugo pa je skrb, da mu bomo nudili vsaj malo več kot kuverto s težko prisluženimi dinarji. Ko govorimo in pišemo o odpravljanju pretiranih socialnih razlik, radi zatismo oko pred bolečimi razlikami med meščanom in kmetom. Od otroškega varstva, trgovin za vsakim vogalom do nezdružne resnice — povsod le z avtomobilom! — za vse poskrbimo v mestih! Naš ubogi kmet, posebno ženo, pa so žal tolikokrat prepuščeni samim sebi. Se mar kdaj vprašamo, kaj bi brez kmečkega življa, ki v znoju in z žulji skrbi za naš vsakdanji kruh?!

JANJA KASTELIC

Ustanavljajo skupnost za varstvo okolja

V Ribnici so dokazali, da se zavedajo, kakšnega pomena je zdravo okolje, in so se vključili v prizadevanja za varstvo okolja, ki jih je vedno bolj čutili ne le v republiki in državi, ampak po vsem svetu.

Najprej so si prizadevali, da bi ustanovili skupni odbor za vso zahodno Dolenjsko, ki bi nato ustanovil tudi enotno zahodnodolenjsko skupnost za varstvo okolja. Ker ta prizadevanja niso rodila pravih sadov - morda jih še bodo - so ustanovili svoj odbor.

Pri imenovanju članov odbora so dokazali, da se zavedajo, da brez zdravega okolja ne bo zdravih ljudi, oziroma da zaradi pretiranega onesnaževanja narave lahko človeštvo celo izumre. V iniciativni odbor so bili imenovani: Bogo Abrahamšberg, Rudi Brinšek, Alojz Česaček, Franc Grivec, Franc Ilc, Vinko Kersnič, dr. Ciril Kumelj, Dušan Lavrič, Vesna Lavrič, inž. Alojz Marolt, Stane Skrabec, Vinko Sparovec in dr. Božidar Voljč, ki je tudi pobudnik ustanovitve te skupnosti.

J. P.

Štirinajst razpisov

Na ponedeljkovem posvetu predsednikov krajevnih skupnosti v Novem mestu so se dokončno odločili, da bodo referendum o uvedbi krajevnega samoprispevka za šole razpisali v štirinajstih krajevnih skupnostih: v Dolenjskih Toplicah, Brusnicah, Sentejnerju, Orehovici, Novem mestu, Bični vasi, na Malem Slatniku, v Bučni vasi, Prečni, Strazi, Žužemberku, Otočcu, Stopičah in Gabrju. Referendume bodo sveti krajevnih skupnosti razpisali prihodnji teden. V Novem mestu naj bi odprli volišča za to glasovanje 15. maja, povsod drugod pa v nedeljo, 14. maja.

Kot bi metali skozi okno

Se izplača vzdrževati 4 stare stavbe in plačevati učitelje za 52 otrok? Viniški primer izredno dragega šolanja ni edini, zato se bo treba prej ali slej lotiti reorganizacije šol

Osnovna šola Vinica ima štiri podružnične šole. Povsod so stavbe stare, strehe puščajo, peči se podirajo, okna se slabo zapirajo, tla so vegasta in trhla, električna napeljava dotrajana, sanitarni prostori pa neustrezni.

V vseh štirih stavbah se šola skupno 52 otrok. Njihovo šolanje je stransko drago, obnemem pa slabše. Postopoma tako, kot bi bili skregani z ekonomiko, pa vendar drugače ne gre. Starih šolskih stavb, ki kar požirajo denar za popravila, pri tem pa so še vedno stare in neustrezne današnjemu času, ni mogoče tebi nič meni nič zapreti. Če bi to storili, bi

KMALU KRIŽ NAD IZGUBO

Če se bo tako nadaljevalo, bo Kmetijska zadruga Trebnje že prihodnje leto lahko dokončno plačala izgubo iz leta 1964 in 1969, pravi posebno poročilo komisije za spremljanje izvajanja sanacijskega načrta, ki ga je na zadnji seji sprejela tudi občinska skupščina. V minulem letu je bil dosegčen dober finančni učinek, saj je imela zadruga 772.000 dinarjev dobička, od česar je izločila v poslovni sklad 562.000 dinarjev. Za dokončno odpravo izgube mora zadruga dati še 619.000 dinarjev, toliko prebitka pa utegne ustvariti letos, četudi kolonjski promet zadruge delno zaostaja, kot ugotavlja komisija.

FRANCI ŠALI:

Odnos med družbo in posameznikom močno zanima ljudi, še posebno tiste, ki se s to problematiko tako ali drugače srečujejo glede na naravo dela, ki ga opravljajo. Tako se temu razmišljanju ne morejo odtegniti organizatorji dela, vodje raznih skupin v procesu dela, upravljanja, dalje politični predstavniki, skratka vsi tisti, ki imajo tako ali drugače opraviti z ljudmi. O teh odnosih med družbo in posameznikom obstajajo različne teorije kot produkt filozofskega, sociološkega, psihološkega, politološkega in podobnega razmišljanja in ustrezne družbene prakse. Nekatere teorije dajejo podarek zgolj družbi in ne vidijo posameznikov v njej, druge zopet prsegajo samo na posameznika in absolutizirajo njegov vpliv na družbo, tretje pa skušajo dokazovati, da obstaja obojestranska odvisnost.

Pri tem je marksizem mnenja, da posamezniki, čim močnejši so kot osebnosti, lahko posepejšo, zavro, nikakor pa ne morejo preprečiti osnovnega toka družbenega razvoja. To osnovno izhodišče nam mora biti tudi vodilo pri razmišljanju, kako lahko osebnost predsednika delavskega sveta vpliva na vsebino samoupravnih odnosov v delovni organizaciji. Trdim celo, da nam je

Tudi za zdonce so odgovorne politične organizacije v občini, je poudaril predsednik Janez Vipotnik na razgovoru v Ribnici. (Foto: Primc)

Delati manj, zato pa bolje

V Ribnici ne tarnajo, ampak delajo

Predsednik republiške konference SZDL Janez Vipotnik in član te konference Miro Gošnik sta v četrtek, 30. marca, obiskala ribniško občino, se pogovarjala s člani političnega aktivna občine in gospodarstva ter obiskala podjetji INLES in RIKO. Na razgovoru so tovariši iz ribniške občine vprašali gosta predvsem o izobraževanju, štipendiranju, zenačevanju pravic delavskega in kmečkega zavarovanja, financiranju krajevnih skupnosti, delitvi dohodka in drugem.

Direktor INLES Vinko Sparovec je med drugim opozoril, kako poravnavanje dolgov s kompenzacijami lahko prizadene tiste, ki so v redu

prijajali dolgove, se pravi slovensko gospodarstvo. Menil pa je tudi, da si je vsa jugoslovanska družba zadal v tem obdobju veliko dela (stabilizacija gospodarstva, sprememba ustave itd.) in da dvomi, če bo vse to delo možno izpeljati.

Predsednik Vipotnik je o tem menil, da bo morala biti pač vsa jugoslovanska družba pri delu bolj učinkovita, da bo treba omejiti nekorištno sestankarstvo in da bo treba delati manj, toda bolje.

Ob zaključku je predsednik opozoril še na politično odgovornost občine do zdoncev in izrazil zadovoljstvo, ker se v Ribnici pri razvoju gospodarstva opirajo na lastne sile,

sami iščejo možnosti za razvoj in ne tarnajo oziroma zahtevajo le republiško pomoč. J. PRIMC

Še enkrat: da res ne bi bilo škode!

O zamenjavi avstrijskih bankovcev

Tiskarski škrat nam jo je 23. marca na 1. strani v vesti „DA NE BO ŠKODE!“ grdo zagodel: izpustil je vrstico iz rokopisa, kar je spremenilo smisel obvestila. Zato vest ponavljamo v celoti:

1. aprila letos je avstrijska banka začela pobirati iz obtoka bankovce za 1.000 Šilingov, ki jih je izdala 2. januarja 1961 z likom Viktorja Kaplana, in bankovce za 100 šilingov, ki so bili izdani 1. julija 1960 in na katerih je Johann Strauss. Od 1. aprila zato tudi pri nas ne bodo več odkupovali teh bankovcev - zato opozarjamo vse tiste, ki jih še imajo, naj jih zamenjajo v poslovnih bankah.

Ofenziva ZK ne sme stati

Politični aktiv Dolenjske ugotavlja: vznemirjenost zaradi prepočasnega uresničevanja ustavnih določil - Ekonomsko-politično izobraževanje komunistov je zdaj še posebno potrebno - Oživitve DU?

Prepočasno uresničevanje ustavnih določil o samoupravnih pravicah proizvajalcev in včasih tudi hoteno ali malomarno zanemarjanje tega je v sedanjem obdobju zgolj prilivanje olja na vznemirjenost v delovnih organizacijah - bolj tam, kjer imajo obrate „zunanjih“ podjetij.

Na posvetu političnega aktivna v območju dolenskega medobčinskega sveta Zveze komunistov prejšnji teden v Novem mestu - udeležili so se ga tudi sekretar CK ZKS Andrej Marinc, član slovenskega CK Lojze Briški in član CK ZKJ Bogdan Osolinik - so ugotavljali, da spopadi niso blagi.

Avtokratski tip odnosov je na tem območju še močno branjen, delavci pa so še močno odrinjeni od resničnega samoupravljanja. Informiranje v kolektivih še ni njegov sestavni del, ampak bolj trenutna uteha. Tovarištvu v partijskih vrstah je oslabele, kritika je postala sovražnik

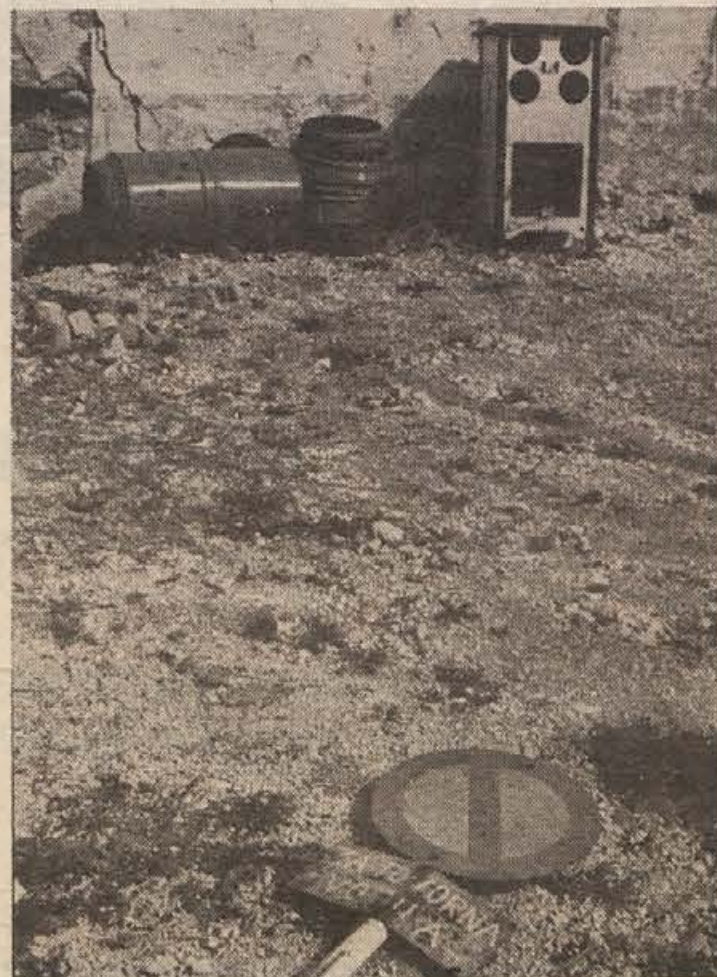
Celodnevna oskrba od 30 do 42 din

Počitniška skupnost ZZZB Ljubljana-Banjole pri Pulju združuje 19 občin, med njimi tudi 7 dolenskih: Grosuplje, Ribnico, Kočevje, Crnomelj, Metliko, Trebnje in Novo mesto. Organizacije Zveze borcev teh občin imajo v počitniških domovih v Banjolah določene prostore, kamor pošiljajo na letovanje svoje člane.

Cena penziona bo tudi letos razmeroma nizka. Člani ZB, ki bodo prišli v Banjole z napotnico svojega občinskega odbora ZZZB, bodo plačali dnevni penzion v vikend hišicah le 30, v montažnih hišicah 32, v zidanih objektih pa 36 oziroma 42 din.

Občine-ustanoviteljice počitniške skupnosti Banjole plačujejo vsako leto del anuitet za objekte v Banjolah. Dopustniki z napotnico imajo še regres, kar vpliva na zmanjšanje cen penziona. Za regres prispevajo občine-ustanoviteljice.

Na nedavni letni skupščini počitniške skupnosti so razpravljali tudi o gradnji novega počitniškega objekta z okrog 80 posteljami. Gradnja bi stala okoli 4 milijone din. Nova stavba bi nadomestila lesene vikend hišice, ki bodo kmalu dotrajale. Del sredstev za gradnjo naj bi prispevale občine-ustanoviteljice, za ostalo pa bi najeli posojilo.

To ni posnetek z javnega smetišča ali „Dinos“, ampak s parkirišča sredi Ribnice pri največjem in najsodobnejšem ribniškem gostišču „Ribničan“ (Foto: J. Primc)

morali otrokom zagotoviti prevoz v osrednjo osemletko. Tega pa po tako slabih cestah ni mogoče organizirati, poleg tega pa ni mogoče malih otrok ves dan odrgati domu, saj je do Vinice daleč, tudi osrednja osemletka sploh ne bi mogla sprejeti dodatnih otrok, ker ni prostora.

NOVI ŠOLI?

Delavska univerza Ribnica je 21. marca sklicala posvet o ustanovitvi oddelka kovinarske šole za žične tkalce. Učenci kovinarske stroke iz ribniške občine obiskujejo sedaj kovinarsko šolo pri Delavski univerzi v Kočevju. Toliko jih je, da imajo poseben oddelek.

Da bi šolo približali učencem in da bi zmanjšali stroške učenja, plačevanja internata in vožnje učencev, se je Delavska univerza začela prizadevati, da bi ustanovila oddelek te šole v Ribnici.

Udeleženci posveta, predvsem predstavniki delovnih organizacij, so podprli misel o ustanovitvi oddelka kovinarske šole. Potrebno pa bo urediti še več stvari v zvezi z ustanovitvijo: finančna vprašanja, določiti matično šolo, kamor bo spadal oddelek ribniške šole, itd. To bodo uredili do letošnje jeseni.

Imenovali so tudi posebno komisijo, ki bo pripravila vse potrebno za ustanovitev šole za žične tkalce v okviru Delavske univerze Ribnica.

Težav glede podružničnih šol je še več. Ker ima na primer Vinica 5 učnih enot, mora razpoložljivi denar za učila deliti na 5 šol. Če bi bila šola samo ena, bi lahko kupovala sodobnejše in boljše učne pripomočke. Vrh vsega pa kljub razlogom, ki govorijo za nadaljnji obstoj oddaljenih štirirazrednic, grozi ukinitve iz povsem enostavnega razloga: ni učiteljev. Če v večjih krajih čutijo pomanjkanje učnih moči, na take šole, kot so Sinji vrh, Preloka in druge, pa je toliko manj možnosti koga privabiti.

Ob viniškem primeru lahko le ugotavljamo, da imajo povsem enake ali podobne težave na vseh belokranjskih šolah. In kaj še bo, ker je otrok na oddaljenih šolah vedno manj? Se bo čez 3 leta izplačalo vzdrževati šolsko stavbo in plačevati učitelja za 10 otrok, kolikor jih bo tedaj ostalo?

Slej ko prej bo treba ugrizniti v kisljo jabolko, pregledati dejstva in poiskati rešitev. Solniki menijo, da je ta samo v reorganizaciji šolske mreže. Na osrednjih osemletkah bodo morali ustvariti pogoje za prešolanje otrok, obnemem pa za podaljšano bivanje v šolah. Medtem ko bodo otroci čakali prevoz do doma, jim bo treba dati kosilo, organizirati zanje pouk in pisanje nalog. Prvo in osnovno pa je: popraviti ceste, da bo prevoz s šolskimi kombiji varen. Ta naloga pa zlasti presega možnosti šole in občine. R. B.

Vloga osebnosti v procesih samoupravljanja

prav izbor predsednika delavskega sveta lahko kazalec odgovornosti in samoupravne socialistične usmerjenosti kolektiva. Kolikor bolj socialistična je kadrovska politika v kolektivu o tem, kdo naj bo predsednik delavskega sveta, toliko večja je verjetnost, da samoupravni odnosi ne bodo samo deklarirana, ampak tudi stvarna družbena praksa.

Naj navedem nekatere posebnosti, ki nam lahko služijo za indikatorje vsebine kadrovske politike in v zvezi s tem tudi samoupravljanja, ne morejo biti že dovolj za ugotovitev stvarnega stanja, so nam pa lahko v pomoč ob uporabi tudi drugih, bolj natančnih postopkov pri iskanju resnice o socialistični usmerjenosti samoupravljanja.

Kot prvega izmed indikatorjev bomo navedli samoupravni staž osebe, ki jo kandidirajo za predsednika delavskega sveta. Samoupravni staž lahko opazujemo glede na to, kolikokrat je bil kdo voljen v organe upravljanja, kakor tudi glede na to, kakšne funkcije je v njih opravljal. Čim večkrat je bil voljen v samo-

upravne organe, čim večkrat je v njih tudi opravljal ustrezne funkcije, tem stvarnejša je bila njegova samoupravna udeležba, tem večja je njegova izkušnost. In obratno: nekdo, ki ni bil še nikoli član kakega samoupravnega organa, bo delo predsednika delavskega sveta zelo težko opravljal. Zato so lahko primeri, ko izvolijo v kolektivu za predsednika delavskega sveta človeka brez samoupravne prakse oziroma s pomanjkljivim samoupravnim znanjem, zelo nevarni za razvoj socialistične vse-

Kolikokrat ste bili voljeni v organe upravljanja?

- 1 - prvič
2 - prvič
3 - drugič
4 - drugič
5 - drugič
7 - tretjič
8 - več kot petkrat
9 - več kot petkrat
10 - več kot petkrat
11 - več kot petkrat

Kolikokrat ste opravljali funkcijo predsednika delavskega sveta?

- enkrat
enkrat
enkrat
dvakrat
dvakrat
trikrat
trikrat
štirikrat
petkrat
petkrat

Koliko časa ste že zaposleni?

- manj kot eno leto
manj kot eno leto
do pet let
do pet let
do pet let
več kot pet let
več kot 10 let
več kot 10 let
več kot 10 let
več kot 10 let

Ce si pozorno ogledamo predsednike delavskih svetov glede na to,

kolikokrat so bili voljeni v organe upravljanja in kolikokrat so že opravljali funkcijo ter koliko časa so že zaposleni, zapazimo tendenco, o katerih sem prej govoril. So primeri, ko so morale prevzeti vodenje delavskega sveta osebe z majhnim delovnim in samoupravnim stažem, kakor tudi takšni, ki kažejo na to, da si ponekod sploh ne zamišljajo samoupravljanja brez ustreznih oseb. V čem je slabost obeh skrajnosti kadrovske politike? V prvem primeru, ko volijo v kolektivu za predsednika osebo z majhnim delovnim in samoupravnim stažem, se lahko zgodi, da le-ta ne bo zmogla izkušeno, modro, samostojno, neodvisno, socialistično voditi delavski svet in celokupne samoupravne odnose v kolektivu. Takšni osebnosti namreč ne manjka samo samoupravne izkušnosti, ampak tudi temeljnega znanja o podjetju in kolektivu. Ni se že vživela v delovno okolje, ljudi, kar ji onemogoča resnejši in samostojnejši pristop k zaupani ji nalogi. Vzroki za to, da volijo včasih ponekod za predsednika delavskega

sveta osebo, ki ima pomanjkljivo samoupravno prakso, so lahko posledica nesamoupravnih interesov nekaterih vodilnih skupin v delovni organizaciji ali pa povsem neresnega pristopa k tako pomembnim stvarim, kot je kadrovska politika na področju samoupravljanja. Menim, da je to ena izmed možnih metod, ki omogoča tistim, ki jo uporabijo, da še naprej zadržijo v svojih rokah oblast nad celotnim dogajanjem v kolektivu.

Druga metoda, ki lahko prav tako vodi k obnavljanju elitizma, tehnokratizma in podobnih stanj v delovni organizaciji, je kadrovska politika, ki omogoča samo „izbrancem“ opravljati tako pomembno vlogo, kot je predsedništvo delavskega sveta. Tako se upravljanje omeji na ozek krog ljudi, ki so preko formalnih in neformalnih stikov tesno povezani, in to lahko tudi na škodo samoupravne socialistične demokracije v kolektivu. Samoupravni staž nekoga se nam torej lahko kaže tudi kot pojava oblika globljih procesov in odnosov v kolektivu, tudi takšnih, ki skušajo ohraniti pod plaščem demokracije lastne položaje in interese, čisto na škodo temeljnih interesov ostalih zaposlenih. (Dalje prihodnjic)

I. ZORAN

"Dober dan, Gastarbeiter..."

(6. nadaljevanje)

Sklenili so, tako Socialistična zveza kot sindikati, kot pobudniki političnega dogovarjanja in usklajevanja dejavnosti na področju zaposlovanja v tujini, da bodo skupaj z vsemi drugimi zainteresiranimi dejavniki stalno spremljali celoten razvoj tega območja, pa svojih možnosti pa tudi naredili vse, da bi uresničili skupno dogovorjeno politiko.

Številke so neusmiljene

V teh naših sprehodih in obiskih pri dolenskih ter spodnjeposelskih delavcih v ZR Nemčiji ne morem brez števk. Naši delavci in delavke, pa naj gre za one iz ribniškega ali brežiškega konca, iz Bele krajine ali s trebeljanskih hribov, so sestavni del statistik in poročil, tako domačin kot nemških, ki z vso natančnostjo beležijo vse, kar se dogaja v gospodarsko in politično razgibanem nemški državi.

K dosedanjim podatkom pristoječe so naslednje:

— po lanskem popisu prebivalstva v SFRJ je bilo 31. marca 1971 na tujem zaposlenih 672.000 naših

vanskih republik v slovenskih podjetjih!";

Samo lani se je zaposlenost v Sloveniji povečala za 4,9 odst., kar je znatno več kot so predvidevali. Gospodarski razcvet se nadaljuje, pri čemer nosijo precejšen delež zaslug tudi številna podjetja v naših občinah! Leto kažejo podatki prvih mesecev, da razveseljivega dvigovanja še ni konec: zaposlovanje narašča hitro in zanesljivo, kar potrjuje, da smo na dobri poti.

Toda pri tem manjka v Sloveniji že nekaj nad 20.000 delavcev, pri čemer velja poudariti: zlasti v kovinski, gradbeni in lesni stroki nam manjka stalno najmanj 11.000 delavcev! Službe, ki skrbijo našim podjetjem za dotok novih delavcev, komaj zmagujejo delo in že vrsto let je „uvoz delovne sile v Slovenijo“ kar precejšen. Nič manj kot 120.000 delavcev iz drugih naših republik je našlo svoj „delovni dom“ v Sloveniji.

Bomo z njimi nadomestili te, ki so odšli ali še kanjijo oditi iz slovenskih podjetij v tujino? Podatki govorijo, da dela v evropskih državah med približno 670.000 delavci vsaj 60.000 Slovencev. To je za majhen narod, kakršni smo Slovenci, znaten krvni kadrovski davek, ki se nam obetuje pozna. Lahko bi mirno trdili, da dela na tujem znatno preveč Slovencev, zlasti naših kvalificiranih in visoko kvalificiranih delavcev ter strokovnjakov.

Zasluga zavodov za zaposlovanje je, da uspešno pomagajo tistim, ki bi raje ostali doma kot odšli za kruhom na tuje. Pred tremi leti je šlo odložitveno na delo v tujino nekaj nad 13.500 Slovencev, leta 1970 še 9000 in lani samo še 5000 Slovencev.

Kaj pa 15.000 domačih brezposelnih?

Decembra lani so v Nemčiji razpisali vsega 300 prostih delovnih mest za naše kvalificirane delavce. Delavci s tako ali višjo kvalifikacijo ter delavci s srednjimi, višjimi ali visokimi šolami ne dobivajo več dovoljenj zavodov za zaposlovanje za organiziran odhod na delo v tujino. Nekvalificiranim delavcem, če so doma na spisku brezposelnih, seveda ne branijo oditi.

Malo čudno se morda čuje, da imamo v Sloveniji kljub temu, da dela 60.000 Slovencev v tujini in da nam stalno primanjkuje 11.000 kvalificiranih delavcev, še približno 15.000 brezposelnih delavcev. To je 2,5 odst. glede na število vseh zaposlenih in baje ni pretirano. Gre predvsem za mlajše delavce brez posebnih kvalifikacij. Pri tem vse sloven-

ske pokrajine niso enako „bogat z brezposelnimi“: na Dolenskem vozijo delavce že zdaj ponekod tudi do 40 in več kilometrov na delo (avtomobilska industrija v južni Nemčiji je že pred 15 leti vozila z delavskimi avtobusi svoje zaposlene vsak dan 100 km od tovarniškega središča!).

Med našimi brezposelnimi je razen tega največ ženske mladine, ki nima dokončane niti osnovne šole. Tu bo treba še več premikov, še več ugodnosti za vožnje na delo. Seveda pa bo potrebna pomoč in oblika novih delovnih mest v nekaterih odročnih krajih, ki v naši pokrajini še niso dobili kaj prida od osvoboditve do danes.

Cemu to naštevamo? Ali sodi pod našlovanje, ki jo že nekaj tednov nadaljujemo? Pač — tudi naš delavec na tujem naj ve kar največ o razmerah v domačih krajih in občinah, saj je v mislih še vedno med nami.

Dragocena pomoč

V vseh večjih krajih v ZR Nemčiji delujejo posvetovalnice organizacije „Arbeiterwohlfahrt“ — ki bi ji lahko tudi rekli socialna služba, organizirana v začetku na zasebni pobudi Nemcev. Posvetovalnice nudijo našim delavcem pomoč v vseh primerih, ko gre za pravna, socialna, delovna ali podobna vprašanja.

„Prav tu je med Slovenci najmanj odprtih zadev: najbolje so se znašli, večina jih obvlada nemški jezik, že od prej imajo različne delovne kvalifikacije, sorazmerno blizu so doma, zaradi česar lahko pogosteje potujejo domov in pod.“, so povedali na taki izpostavi v Muenchenu.

V čakalnici podobne posvetovalnice Arbeiterwohlfahrt v Mannheimu sem v desetih minutah zvedel precej tega, zaradi česar se naši ljudje oglašajo na teh „zatočiščih“. Ko sem čakal, da je socialni delavec Pavel Rostohar, sin pokojnega profesorja psihologije dr. Rostoharja z Goleka nad Leskovecem pri Krškem, sprejel me izmed strank, me je v čakalnici neki Makedonec naprosil, naj mu „za božjo voljo vendar napišem prošnjo za ločitev zakonske zveze, ker da on tako ne more več shajati...“ Komaj sem mu dopovedal, da sem prišel k našim delavcem na tujem po drugih opravkih.

Zidar iz Požareva mi je povedal svojo zgodbo: doma ima pet otrok, za štiri izmed njih pa dobi na mesec po 500 mark otroškega dodatka. „Če bi jih imel deset, bi jih devet dobivalo dodatek...“ me je počel in povedal, da zasluži na mesec, zdaj ko dela že dve leti v Nemčiji, od 1.000 do 1.150 mark, da pa že od oktobra 1971 dalje ne dela. Padel je z odra skoraj 9 metrov globoko in si precej pokvaril roko. Zdej

Država	Prebivalstvo (milijoni)	Prebivalci na km ²	Država	Prebivalstvo (milijoni)	Prebivalci na km ²
ITALIJA	301.224	53.670.000	ČSSR	127.869	14.470.000
FRANCIJA	551.602	50.780.000	BOLGARIJA	110.862	8.490.000
BELGIJA	30.507	9.680.000	ZSSR	22.773.700	247.770.000
ZR NEMCIJA	247.971	59.550.000	ROMUNIJA	237.506	20.750.000
NIZOZEMSKA	33.617	13.070.000	POLJSKA	311.730	32.810.000
LUKSEMBURG	2.586	340.000	GR NEMCIJA	107.834	15.180.000
VEL. BRITANIJA	24.030	55.290.000	MAĐARSKA	93.030	10.310.000
NORVEŠKA	324.219	4.880.000			
DANSKA	47.937	4.970.000			
IRSKA	68.800	2.940.000			

dobiva po 30 mark na teden, kar potrebuje za hrano.

„Svi kažu, da dobijajo velike pare — a ne žele kazati, da i trošijo velike pare... je pripovedoval. Pred tremi leti je zasužil doma kot zidar 50 din na dan in hrano; nato je začel iz Nemčije pošiljati domov po 800 mark, 200 pa jih je porabil zase. So tudi naši ljudje, ki v Nemčiji niti s tako plačo ne shajajo...“

Medtem me je sprejel tovariš Rostohar in me hitro popeljal skozi številne socialne in druge probleme, ki mu prihajajo vsak dan v roke.

„Slovenci me bolj malo obiskujejo, jim nisem tako potreben kot drugim našim jugoslovanskim rojakom...“ je začel. Brez socialnega, pravnega in drugega dela posvetovalnic Arbeiterwohlfahrt pa bi se marsikomu izmed naših delavcev v Nemčiji prav slabo godilo.

„Stric spi z mamo...“

„Poglejte primer, na katerega ste naleteli v čakalnici: gospodar s kmetije je v Nemčiji, žena dela doma; mož je tu že dve ali tri leta, družina je že formalno obstajala. Spet drug primer: prišel je človek z juga in mi dejal:

„Tujec sem tu, tujec sem tudi doma. Ko pridem, mi pravijo otroci: ata, stric spi z mamo... Samo denar jim pošiljam... kaj naj naredim?“

Poglejte, da pravimo dostikrat in slišimo, da je v Nemčiji lepo, da naši ljudje zaslužijo, marsikaj tega beremo v časopisu in čujemo v radiu. Lepo in prav — toda vse, kar je slabega, pa vidim jaz tu. Žal je že moje delo tako, da vidim samo slabe strani življenja.

Moral bi nadzorovati, kakšne so razmere v barakah podjetij, kjer stanujejo naši. Marsikaj gre tudi tu počasi. Če pride zdravniška komisija in bi izdala odločbo glede preslabih stanovanjskih razmer, se kaj lahko zgodi, da bi podjetje ostalo brez delovne sile, naši ljudje pa bi morali na cesto. Birokratski stroj teče počasi, vse gre prek sidišča.

Za pouk slovenskih otrok smo dobili v Mannheimu le pet prijav, moralo pa bi jih biti za en razred vsaj 20. Zdej obiskuje dopolnilni šolski pouk 56 otrok, ki se uče v hrvaškem jeziku...“

Tako teče nevhaležno delo socialnega delavca Pavla Rostoharja. Do 60 ljudi ga obišče na teden. Opravi ima z delovnim pravom, socialnim in zdravstvenim zavarovanjem, odhaja na sestanke v podjetja in vedno znova ugotavlja, da je vzrok vseh nesporazumov največkrat neznanje nemškega jezika. Tu so drugačni zakoni, pa tudi druge delovne navade:

doma je delal naš človek ponekod tudi po 14 do 16 ur na dan, vendar tako, kot je sam hotel. Cigareto je prižgal, kadar mu je to ugajalo; tu

Črno označene države so članice EGS (Evropske gospodarske skupnosti); po posebnih sporazumih imajo zato italijanski „gastarbeiterji“ v ZR Nemčiji dodatne pravice. Zanje ne velja potrebno dovoljenje za delo, lahko se preseljujejo po svobodnih odločitvah, k sebi lahko jemljejo tudi naj- ožje sorodnike, do babic, dedkov in vnukov. Ob morebitnem „zlomu“ nemškega gospodarstva bi bili zadnji odpušteni Italijani. V slednje sicer nihče ne verjame, zanimivo pa je, da ima izmed sedanjih 10 članic EGS samo Italija pomembno število svojih delavcev v ZR Nemčiji.

dela 8 ur skupaj, potrebna je delovna disciplina, pa naj gre za delo ob tekočem traku ali pa tudi ne. Delavec iz Bosne, Makedonije ali s Kosovega tega ne more razumeti. Zdej ni več gospodar svojega delovnega časa. Ljudje z juga tega niso vajeni, ne morejo vsega razumeti. Pri sebi tiščijo zasluženi denar, mnogi si skoraj ničesar ne kupijo in mislijo samo na dom. Seveda so znani kot marljivci in pridni delavci.

„Opel — to su kola!“

Varčevanje marsikoga izmed naših delavcev zaradi pretiravanja privede celo v skupoštvu. Za mnoge med njimi postane edini cilj dela v tujini nakup avtomobila na kredit, katerega naj bi „občudovala vsa vas“... Kupovanje starih avtomobilov je v Nemčiji dostikrat nevhaležno in nevarno delo, saj zahteva zavarovalnica precej denarja; marsikdo si pri tem opeče prste. Zlasti ljudje iz južnih republik imajo pri nakupu strojev in avtomobilov dostikrat veliko težav, še več pa načrtov.

Med našimi delavci na tujem je tudi nekaj brezposelnih. Še pred dvema leti so nemški uradi za delo naravnost „skočili“ za vsakim našim delavcem, neglede na njegovo kvalifikacijo. Danes so povsod kartotke z vpisanimi poklici in niti zidar, na primer, ne dobi takoj povsod ustrezne službe.

Nemec ne trpi na občinske stroške nobenega tujca; če postane naš delavec socialni problem, če je bolan ali če sicer pride v osebne težave — ni vzroka, da bi bil še naprej delavec v Nemčiji! Takega najprej odpustijo.

Delovno tovarištvo? Da, dokler sta naš in nemški delavec skupaj za strojem ali na zidarskem odru, sta tovariša. Ko pa se preoblečeta in gre vsak na svojo stran: domov, ju loči jezik, druge navade in tovarištva je hitro konec. Ohladi se. Uradno ni razlik med ljudmi, v zasebnem življenju pa jui je precej. Premalo je tudi stanovanj in včasih tudi zaposlitev za naše ljudi...“

Tako je naševal socialni delavec Pavel Rostohar v Mannheimu, take primere pa sem srečaval seveda tudi v pogovorih z našimi ljudmi.

„TU ŠTRAJKAMO — OVDJE SE ŠTRAJKUJE...“ — Napisa v slovenskem in hrvaškem jeziku sta se lani decembra pridružila nemškimi, italijanskimi, španskimi in drugim gestom nemških kovinarskih delavcev, ki so šli v trd boj s kapitalisti in po nekaj tednih tudi dosegli zadovoljive uspehe. — „Med štrajkom smo bili veseli zadr-

žanja jugoslovanskih in vseh drugih tujih delavcev. Stavkocazov skorajda nismo imeli. Zaradi tega cenimo aktivno sodelovanje jugoslovanskih delavcev v vrstah zveze nemških sindikatov,“ trdi Willi Bleicher, znani okrožni vodja sindikata kovinarjev v Stuttgartu, najmočnejše sindikalne organizacije v ZRN. (Foto: revija STERN, 5. 12. 1971)

V tujini je 60.000 Slovencev

Ko trdimo, da „teče reka delavcev iz revnega evropskega juga na bogati sever“, pri tem ne bi smeli pozabiti dostaviti:

„Nismo izjema! Po nepopolnih podatkih dela danes skoraj že 120.000 delavcev iz drugih jugoslo-

KAJ DELA PARTIJA?

Več kot štiri mesece je minilo, odkar je bila v Ljubljani za naš razvoj zelo pomembna tretja seja konference Zveze komunistov Slovenije o socialnem razslojevanju. Torej je že čas za prve obračune. Ne zanimajo nas toliko načrti ali ugotovitve, kaj bi bilo treba narediti, marveč predvsem, kaj so v kateri izmed naših občin že naredili ali vsaj zastavili. Vprašali smo vseh 9 sekretarjev občinskih komitejev ZK in jih zaprosili za kratke, konkretne odgovore na naslednja vprašanja:

1

Kaj ste iz občinskega akcijskega programa že uresničili in na kak način prihaja do izraza v pomembnih družbenih odločitvah, pri oblikovanju občinske politike?

2

Obsojanja vredne so socialne razlike med ljudmi, ki niso rezultat dela, marveč različnih privilegijev in privajanja mimo dela. Slišati je o utajah, goljufijah, okoriščanju in podobnem. »Spoprijeti se je treba s konkretnimi pojavi, ne pa se izgubljati v filozofiranju,« je dejal tov. Kardelj na konferenci ZKS. Kaj ste glede tega doslej že naredili?

3

Izvor neenakosti je tudi v objektivno zelo različnem položaju posameznih slojev ljudi, v različnih startnih možnostih, kot temu pravimo. Kakšni so konkretni ukrepi v vaši občini glede šolstva, otroškega varstva, socialne politike, kjer je po sklepih republiške konference potrebno povečati družbeno solidarnost?

4

Zveza komunistov mora biti sposobna uveljavljati interese delavcev, mora se povrniti k razredu. V naši družbi imata temeljna sloja, delavec in kmet, pravzaprav malo družbenega vpliva. Delež delavcev med člani Zveze komunistov Slovenije se je zmanjšal že na 30 odstotkov. Kaj ste pri vas spremenili, da bi interes neposrednih proizvajalcev lahko prišel bolj do izraza?

5

Na januarski seji CK ZKS je bilo v referatu poudarjeno, da je v nedejavnosti članov ZK ter njihovi nekritičnosti do pojavov in razvoja največja nevarnost, da bi Zveza komunistov prišla na stranski tir. Kako ste doslej prilagodili delovne oblike organizacije ZK v vaši občini?

FRANCI SKINDER, sekretar komiteja občinske konference ZK Brežice.

1.

Premik smo dosegli pri osebnih dohodkih. Že lani smo začeli akcijo za najnižjo mejo 1.000 din, še preden se je za to zavzel republiški svet sindikatov. In tako se je do septembra odstotek delavcev s prejemki izpod 1.000 din precej zmanjšal. Zdaj nas moti to, da samoupravni sporazum postavlja najnižjo mejo 900 din.

Na peti seji občinske konference junija 1971 smo tudi zahtevali, da razponi med najmanjšim in največjim osebnim dohodkom v delovnih organizacijah ne smejo biti večji od razmerja 1:4 oz. 1:5.

Korak naprej smo napravili v skrbi za ostarele. Po vseh krajevnih skupnostih so popisali ljudi, ki so potrebni družbene pomoči, odpravili večkratnost njenega dodeljevanja in poskrbeli za koordinirano delo v vsaki vasi.

Pri naši organizaciji smo ustanovili tudi komisijo za zbiranje gradiva o socialnih razlikah. Konec maja bo o tem razpravljala občinska konferenca ZK. V naši občini smo glasno povedali, da nas moti, ko ljudje z večjimi dohodki nalagajo denar v vikende, drage avtomobile ipd., hkrati pa žive v družbenih stanovanjih za sorazmerno majhno najemnino. Mnenje komisije, ki ugotavlja izvore socialnih razlik, je, da bi podeljevali stanovanja predvsem ljudem z majhnimi osebnimi dohodki, ki si nakupa ali gradnje stanovanjske hiše ne morejo privoščiti. Pri regresih za dopuste smo prav tako že lani zahtevali nova merila, ki jih v delovnih kolektivih letos že začinjajo uresničevati.

2.

Našo davčno službo smo junija lani opozorili, naj ugotavlja sumljive dohodke, inspekcija pa naj kršilce preganja in prijavlja. Nekaj primerov je v postopku.

3.

Sklep aktiva prosvetnih delavcev, da ne sme noben nadarjen otrok ostati brez štipendije ali socialne pomoči, se v naši občini uresničuje. Isti aktiv je tudi zahteval začasno ustavitev vpisa v brežiško glasbeno šolo, dokler ne bodo dobili oddelkov za glasbeno vzgojo tudi v okoliških šolah. Tako otroci na podeželju ne bodo več prikrajšani za glasbeno izobraževanje. Dogovor komunistov-prosvetnih delavcev je, da se morajo za nadarjene učence osebno zavzemati in jim odpreti pot do štipendije. Mladinska organizacija bo od skupščine zahtevala odlok o zvečanju vajenskih nagrad, od delodajalcev pa redno izplačevanje.

4.

Prav zdaj smo poskušali pritegniti v partijske forume več delavcev, še vedno pa bodo ostali v manjšini, ker je med njimi sorazmerno malo članov ZK. V zadnjih dveh letih smo sprejeli na novo 62 članov, večinoma proizvajalcev.

5.

Težili smo za tem, da ustanovimo aktivne in organizacije povsod, kjer je to možno. Imamo aktiv direktorjev in aktiv prosvetnih delavcev. S sekretarji smo se dogovorili za dosledno uresničevanje partijske discipline in že lani smo začeli izključevati nedelavne člane. Sekretarji zahtevajo na vseh sestankih dosledno poročanje o uresničevanju sklepov.

JOŽE VAJS, sekretar občinskega komiteja ZKS v Črnomlju:

1.

V našem akcijskem programu zavzema prvo mesto utrditev discipline in odgovornosti, prav tako pa naloga: doseči enotnost v ZK pri izvajanju sprejetih nalog, stališč in sklepov. V ospredje ponovno postavljamo lik komunista in v vsakdanjo prakso uvajamo objektivno in dobronamerno kritiko. Vse to v praksi že čutimo. Konkretno smo z zaostritvijo odgovornosti med komunisti že začeli med prosvetnimi delavci, v občinski upravi in v gospodarstvu.

2.

Imamo svoj akcijski program o odpravi socialnih razlik, ki je sicer dolgoročen, toda postopoma ga uresničujemo. Pri odkrivanju čezmerne bogatitve smo zadolžili zlasti člane ZK v upravi javne varnosti, v davčni upravi občine, v službi družbenega knjigovodstva in v vseh inšpekcijskih službah, seveda poleg tega, da morajo vsi člani ZK in družbeno-politične organizacije sodelovati v tej akciji v svojem okolju. V postopku imamo en primer odkrivanja bogatenja, en primer večje utaje davka in 3 primere grabeža na račun družbenega premoženja.

3.

Ker sodi naša občina med manj razvita območja v Sloveniji, zaostajamo na vseh področjih, posebno pa pri programiranju šolstva, v otroškem varstvu in v možnostih za učinkovitejšo družbeno pomoč socialno ogroženim občanom. S pomočjo republiške dotacije rešujemo ta vprašanja, toda še vedno moramo sami primakniti veliko lastnih sredstev. Izrazito prihaja do izraza neenaka startna osnova naših otrok pri vstopu v življenje. V domačih šolah jim ne moremo nuditi tistega, kar drugje zlahka pridobijo. Posledica tega je, da je tako malo belokranjskih študentov med visokošolci in da v vsej Beli krajini močno primanjkuje strokovnih kadrov.

4.

Od 362 komunistov v družbenem sektorju je pri nas 128 delavcev, poleg tega imamo včlanjenih v ZK 39 zasebnih kmetijskih proizvajalcev in 3 obrtnike. S to strukturo se nismo zadovoljni, zato jo skušamo spremeniti. Osnovne organizacije ZK se že uspešno ukvarjajo s sprejemom novih članov iz vrst neposrednih proizvajalcev. Primer: v Iskri je 7 delavcev tik pred sprejemom v članstvo. Podobno je tudi drugje v delovnih organizacijah in v krajevnih skupnostih.

5.

Interes delavcev je, da prek Zveze komunistov postavljajo svoje zahteve in opozarjajo na nepravilnosti v današnji družbi. S tem že konkretno uresničujemo sklepe 21. seje predsedstva ZKJ, obenem pa dosegamo kritičnost do slabosti, bodisi v delovnih organizacijah ali drugje. Po mojem obliki organiziranosti za komuniste niso pomembne in naj ne bi bile prvotnega pomena, temveč se je treba osredotočiti na konkretno delo. Pri nas obliki organizacij nismo spreminjali, pač pa smo v njih utrjevali delo.

ALOŽJZ PETEK, namestnik sekretarja občinske konference ZK Kočevje:

1.

V Zvezi komunistov kočevske občine je trenutno nekoliko nenormalno stanje, ker še niso rešena vsa kadrovska vprašanja.

Čeprav delovni program še ni dokončno sprejet, pa že uresničujemo nekatere točke iz osnutka tega programa. Tako bo letos več denarja za štipendiranje tistih, ki sicer ne bi mogli nadaljevati študija, več denarja bo tudi za socialne podpore itd. Tudi osnovne organizacije ZK so sprejele v svojih programih nekatere točke, ki se nanašajo na zmanjševanje socialnih razlik. V TEKSTILANI so na primer komunisti sklenili, da se bodo zavzemali, da bo najmanjši osebni dohodek za redno delo ne 800 din, ampak 1.000 din.

2.

Sodišče je doslej obravnavalo že 9 primerov davčnih utaj, razen tega pa prav zdaj poteka postopek proti več občanom, obdolženih goljufije ali zlorabe položaja iz koristljubja. Precej kritik je bilo izrečenih na račun pridobivanja neupravičenega dohodka od kilometrin, dnevnice, provizij itd. Zaradi kritik je teh pojavov vedno manj.

3.

Sklenili smo – in komite bo vztrajal, da se ta sklep uresniči – naj otroci na zunanjih, običajno enorazrednih šolah obiskujejo pouk največ do 4. razreda, potem pa se morajo prešolati v popolno osemletko. Nekateri starši temu sklepu sicer nasprotujejo, kar pa je v škodo njihovih otrok.

Pri otroškem varstvu je že uvedeno plačevanje varstva z ozirom na dohodek na družinskega člana posameznega varovanca. Vsi otroci, ki bodo šli jeseni v I. razred, morajo obiskovati malo šolo.

4.

Delavci ne kažejo posebnega nagnjenja za vstopanje v ZK zaradi njene neučinkovitosti. Posledica tega je, da je v ZK malo delavcev in da imajo zato delavci malo vpliva na odločanje kjerkoli. Doseči je treba, da bo ZK bolj delala, da bo imela večji vpliv in veljavo. Potem se bo povečal interes delavcev za vstop v ZK.

5.

Da ne bi ZK končala na slepem tiru, smo sprejeli te ukrepe:

a) Politično oceno in usmeritev vsega delovanja daje občinska konferenca ZK, ne pa njeni posamezni organi ali celo posamezniki.

b) Komite bo svoje delo organiziral tako, da bo vsak član komiteja odgovoren za določena področja dela in določene osnovne organizacije.

c) Osnovne organizacije ZK smo ustanovili v vseh delovnih organizacijah, ki imajo vsaj 5 komunistov.

č) Vse družbeno-politične organizacije morajo sprejeti svoje delovne programe, ki morajo biti usmerjeni tako, da bodo uresničevali tudi program ZK, razen tega morajo biti med seboj usklajeni.

d) Oziviti je treba različne oblike odpoklica, odstavitve itd.

e) Obvezno morajo vse organizacije ali organi obravnavati primere kritike posameznika ali organa in dati odgovor na vsako kritiko.

MILAN RAVBAR, sekretar komiteja občinske konference ZK Krško.

1.

Za našo občino je značilno, da občutijo socialne razlike v posameznih gospodarskih panogah in po posameznih območjih (hriboviti predeli), zato smo nanj opozorili že pred 3. sejo konference ZKS in se lotili urenjanja teh stvari kot ene temeljnih nalog. Naj ob tem pojasnim, da so najbolj prizadeti zaposleni v konfekcijski industriji obratov Laboda in Lisce in v družbenem sektorju kmetijstva – v Agrokombinatu. Delovne organizacije so upoštevale našo opozorila z dopolnitvami pravilnikov o nagrajevanju in ugodile najbolj prizadetim. Za večjo socialno varnost smo največ dosegli lani z referendumom za izenačitev zdravstvenih pravic delavcev in kmetov. To je bil najgloblji izvor socialne neenakosti in je prizadel največje število ljudi v občini.

2.

Opozorili smo davčno upravo, da mora biti pri odmeri bolj učinkovita in da jo je treba številčno in strokovno okrepiti, sicer svoji nalogi ne bo kos. V nekaj primerih so organi za notranje zadeve preverjali poslovanje obrtnikov, vendar bistvenih kršitev in neupravičenega bogatenja niso odkrili. Menim, da užaljenost obrtnikov ni upravičena, če jim te stvari preverjajo.

3.

Za postopno ureditev otroškega varstva so se družbeno-politične organizacije veliko prizadevale, občinska skupščina pa je program razvoja otroškega varstva finančno podprla. Prav zdaj razmišljamo o umestnosti referenduma za podaljšanje šolskega samoprispevka za te namene. Komite se je že pred 3. sejo konference ZKS zavzel za večje možnosti štipendiranja nadarjenih otrok iz kmečkih in delavskih družin. Predlagal je, naj bi gospodarske organizacije prispevale v sklad za njihovo štipendiranje, podobno kot ima TIS sklad za potrebe šolstva.

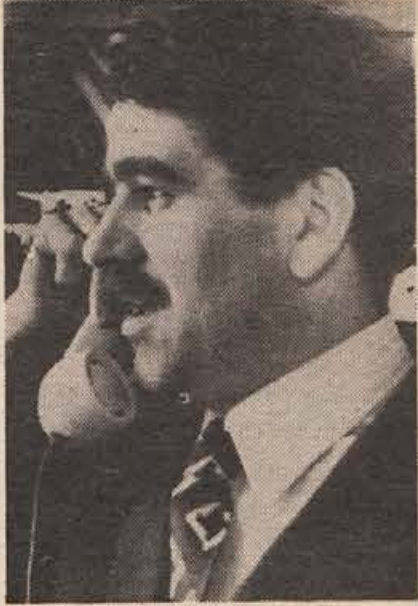
4.

Pomemben izraz naših prizadevanj na tem področju je družbeno-politična šola, skozi katero gredo mladi proizvajalci. Lani smo imeli 66 slušateljev, letos jih je 75. Interes za šolo je izreden in nimamo težav ne za denar ne za obisk. Stroške šolanja nosijo delovne organizacije. ZK pomlajuje iz vrst njenih slušateljev.

5.

Lani in letos smo ustanovili več organizacij v podjetjih. Imamo še aktiv direktorjev in aktiv prosvetnih delavcev, gojimo oblike posvetovanj po panogah in druge oblike, ki vse skupaj zagotavljajo pomemben vpliv ZK na dogajanja v občini.

IVAN ŠKOF, sekretar občinskega komiteja ZKS Metlika:

1. Po kadrovske analizi o sestavi zaposlenih, ki jo je izdelala kadrovska komisija, vidimo, da je stanje kadrov v naši občini zaskrbljujoče. V akcijski program smo dali na prvo mesto to vprašanje. Ugotavljamo namreč, da manjka kar 50 odst., ponekod celo več, strokovnih kadrov ali pa so mesta nestrokovno zasedena. Poleg tega je nujno spremeniti odnos do štipendijske politike, predvsem pa izdelati program družbenega dogovora o štipendiranju.

2. Primere nenormalnega bogatenja opažamo tudi na območju naše občine. Odgovorne službe v občini so že začele raziskovati in so nekaj primerov že odkrile ter jih prijavile v postopek. Posameznike njih prijavilo v več sredstvi za pridobivanje dobrin (avtomobili in podobno), vendar imajo prijavljene pod različnimi imeni.

3. Ker na podružničnih šolah število otrok močno pada, razen tega imajo kombiniran pouk, ki ne more biti tako kvaliteten, kot je v normalnih šolah, smo se odločili za reorganizacijo šolske mreže. Verjetno bo začela delati že jeseni. Gre za prešolanje otrok na osrednjo osemletko in organizacijo prevozov. Otroško varstvo imamo v mestu zelo dobro organizirano, saj imamo v Metliki otroški vrtec in jasli za dojenčke. Obe za enkrat zadoščata po zmogljivostih. Tudi varstvo otrok in prehrana sta v okviru osnovne šole Metlika dokaj dobro rešena, odprto pa ostaja varstvo otrok po vaseh. Socialna problematika je pri nas zelo pereča, predvsem gre za borce. Imamo 158 borcev kmetov, za katere bi morali nameniti več družbene pomoči. Vedno prihaja na površje misel, da smo prikrajšani, ker imamo toliko borcev. Zdej namreč slabo živijo. Borili so se za jugoslovansko svobodo, ne pa za osvoboditev svojih občin, od katerih so zdaj odvisni.

4. Tudi pri nas delavski razred ni dovolj zastopan med članstvom Zveze komunistov, čeprav se struktura zadnje čase popravlja. V našem akcijskem programu je tudi tej točki posvečen večji del pozornosti in prvi uspehi se že kažejo. V nekaterih podjetjih smo se z delavci, ki so pripravljani postati člani ZK, že pogovarjali. Sprejem bo v kratkem.

5. Da ni bila ZK doslej dovolj učinkovita in delavna, je pripomoglo to, da organiziranost ni bila prilagojena potrebam. Na to pomanjkljivost je opozorila tudi konferenca komunistov v januarju. Tu je bil sprejet sklep, da ustanovimo osnovno organizacijo ZK povsod tam, kjer so za to možnosti. Mišljena so predvsem podjetja Metlikatrans, Komunalno podjetje, Mercator, osnovna šola in morda še teren. Prav tako bo ustanovljen aktiv komunistov v občinski upravi, če bo potrebno, pa bomo tako obliko dela organizirali še drugje.

FRANCI SALI, sekretar občinskega komiteja ZKS v Novem mestu:

1. Socialno razlikovanje je ljudi od nekaj povezavalo in hkrati ločevalo. Kadar v ZK govorimo o tem, mislimo na razlike, nastale zaradi zlorabljanja družbenega bogastva. Naš program je tik pred sprejetjem, to pa ne pomeni, da smo do zdaj mirovali. Ne mislimo tudi, da bo kdaj boj tako izbojevan, da bi se počutili kot „v nebesih“. Trenutno razpravljamo o izvoru tistih neustreznih razlik, ki enim omogočajo, da se šolajo, napredujejo, hitreje in lažje prihajajo do gmotnih dobrin, drugim pa ne. Korak naprej je nujen v davčnem sistemu: manj naj bi „obremenjeval“ družine in posameznike z manjšimi osebnimi dohodki.

2. Komunisti kajpak ne pozabljamo boja proti tistim, ki poskušajo s privilegiji, utajami, goljufijami in najrazličnejšimi oblikami izkoriščanja pridobiti si več, kot jim po delu pripada. Proti takšnim nenehno ukrepamo; za to pa ni nujno potrebno biti komunist, saj imamo zakone. Naša posebna naloga je ne dovoliti, da bi se družba v teh funkcijah pomehkužila.

3. Različnih startnih možnosti je pri nas na vseh področjih še veliko: eni živijo socialno varneje kot drugi. Pri tem boju ne gre za to, ali jih hočemo zmanjševati ali ne, ampak za to, kaj moremo napraviti glede na gmotne možnosti in davčni sistem. Mislim, da o konkretnih ukrepih na področju šolstva, otroškega varstva in družine ni potrebno posebej govoriti. Uspehi so že tu in občani jih vidijo in čutijo. Pri teh prizadevanjih ne bi smeli popustiti, vendar kaj prida uspeha brez dejanske pomoči delavskega razreda in vseh delovnih ljudi ne bo.

4. Ne samo da se mora Zveza komunistov vrniti k delavskemu razredu, zgoditi bi se moralo tudi obratno, pri čemer bi morali postati delavci razredno in socialno jasneje usmerjeni. Zato tudi ne gre valiti krivde za to, da je v ZK premalo delavcev, samo na Zvezo komunistov. Nadalje bi rekel, da kakšna posebna sprememba le ni potrebna. Izostriiti moramo le še razredno-socialno usmeritev v vsakdanji praksi. Po 21. seji in 2. konferenci ZKJ ter naši občinski konferenci to že dosledno delamo. Ker nekaterim to ni všeč (žal so med takimi tudi komunisti!), neredko napadajo zlasti občinski partijsko vodstvo.

5. Kritičnost vsake organizacije je odvisna od kritičnosti članstva, ta pa od enotnosti – v teoriji in akciji. Zato problem ni v oblikah, ampak je v vsebini. Pri nas smo naredili korak naprej, saj pri idejno političnem delu vsako akcijo izpeljemo v luči socialno razredne opredelitve. Gre nam za to, da bomo kot politična avantgarda delavskega razreda skupaj z njim utrjevali njegov položaj v samoupravni socialistični družbi.

DANILO MOHAR, sekretar občinske konference ZK Ribnica:

1. Iz akcijskega programa občinske konference ZK, ki smo ga sprejeli že decembra lani, smo doslej uresničili to, da je ZK razpravljala in dala svoje pripombe na osnutek predpisov za obdavčevanje in tudi na predlog občinskega proračuna za leto. Tako smo predlagali tudi spremembo nekaterih prispevnih in davčnih stopenj. Prav zato je bil sprejem nekaterih odlokov in občinskega proračuna za leto odložen.

Za dve podjetji smo zahtevali, naj jih obišče kontrola SDK in komisija za družbeni nadzor. Seveda gre za podjetji, za kateri obstaja sum, da so se v njih dogajale nepravilnosti.

Razen tega smo imeli seminar z vodstvi ZK v delovnih organizacijah in na terenu.

2. Od inšpekcij, kontrol in služb javnega pregona smo zahtevali, da ukrepajo povsod, kjer obstaja sum, da si kdo prisvaja nekaj, do česar ni upravičen. Zahtevali smo tudi, naj se v občini uveljavi taka davčna politika, da ne bo prihajalo do neupravičenih socialnih razlik. Vendar se ne izgubljam v filozofiranju, ampak rešujemo konkretne zadeve. Tako smo na primer prav včeraj (t. j. 21. marca – op. pis.) štiri predstavniki družbenopolitičnih organizacij obiskali nekega občana v Sodražici in ugotovili, da je njegova pritožba upravičena, in zdaj se bomo zavzeli, da mu bodo v delovni organizaciji, kjer je zaposlen, le odobrili posojilo za gradnjo, ki so mu ga najprej odbili.

3. Neenakost poizkušamo odpravljati na različne načine. Pravičnejše obdavčevanje sem že omenil. Prizadevamo si za boljši sistem štipendiranja in omogočitev študija vsem nadarjenim. Za šolstvo in socialno varstvo bo letos v proračunu na razpolago precej več denarja. Sodobnejše šolske stavbe bodo dobila vsa večja središča v občini, za kar prispevajo v obliki samopriskveka vsi občani. Proizvodnih obratov ne odpiramo le v občinskem središču, ampak tudi izven njega. Posamezna podjetja prevzemajo tudi patronate nad društvi, vrtci itd. Za oskrbo v vrtcih uvajamo različne prispevke, ki so odvisni od dohodka na družinskega člana. Podobno bo urejeno tudi plačevanje stanarin.

4. Zaradi takega našega dela je že čutiti večje zanimanje delavcev za sprejem v ZK. Naš način dela je namreč zelo konkreten, uspehi vidni, zato je tudi zanimanje za sprejem v ZK iz vrst delavcev večje.

5. Tudi pri nas smo čutili, da bi nekateri sloji želeli ZK izriniti na stranski tir. Vendar jim to ni uspelo prav zaradi konkretnega razreševanja posameznih zadev, posebno v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih. Tako delo komunistov, ko je posamezni komunist zadolžen za izvršitev posamezne naloge, je bolj privlačno, kot so načelne razprave, hkrati pa je garancija, da ZK ne bo potisnjena na stranski tir.

VIKTOR AUER, sekretar občinskega komiteja ZK Sevnica:

1. Po tretji seji republiške konference ZKS nismo sestavili posebnega akcijskega programa, marveč smo delovali na podlagi akcijskega programa, narejenega na podlagi stališč 17. seje predsedstva ZKJ in 20. seje CK ZKS. Le-ta je že vseboval nekatera stališča, ki jih je pozneje sprejela republiška konferenca glede socialnega razslojevanja, potrebno pa ga bo delno še dopolniti. Ni naključje, da so komunisti v sevnški občini tvorno posegli v razprave o „delavskih amandmajih“ in minulem delu, ki bi, kot je bilo konkretno zamisljeno, poglobilo socialne razlike. V razpravah smo se utrjevali za akcije in se tudi idejno diferencirali, se „prešteli“, ker je le tako mogoče do večje akcijske enotnosti.

2. Da bi organi pregona ostreje in dosledneje preganjali družbeno škodljive pojave, kot so utaje, goljufije, podkupovanje in podobno, smo organizirali poseben sestanek z njihovimi predstavniki, se o tem pogovarjali in jim dali politično podporo. Tudi na seji naše konference smo o tem razpravljali ter ugotavljali, da so nekateri škodljivi pojavi zunaj naše moči, ker so slabe sistemske rešitve okoriščanje omogočale. V mislih imam naš kreditni sistem.

3. Soglašam: posamezni deli delovnih ljudi imajo različne možnosti. Organizacija ZK v občini se je že v preteklosti, še bolj pa se bo prihodnje prizadevala, da bi spoštovali solidarnost pri otroškem varstvu, za kar pripravljamo poseben družbeni dogovor, za tem glede štipendiranja, kjer mora občinski sklad Dušana Kvedra pomagati socialno šibkejšim dijakom in študentom. Sprejeli smo tudi poseben sklep, v katerem občinska konferenca naroča osnovnim organizacijam oz. aktivom, za kakšno štipendijsko politiko naj se zavzemajo v delovnih organizacijah.

4. V na novo izvoljeni konferenci ZK je nad 30 odstotkov neposrednih proizvajalcev, kar bo omogočalo, da bo pri oblikovanju političnih stališč in sklepov njihov interes prišel do veljave. Žal pa je še vedno premajhna udeležba ljudi, ki se ukvarjajo s kmetijstvom. Kar zadeva vključevanje novih članov v Zvezo komunistov, je naša usmeritev jasna: v vrste članov ZK mora priti več neposrednih proizvajalcev, razen tega pa jih mora več priti tudi v samoupravne in oblastne organe, kjer se kroji politika. Le tako bodo odločitve odraz hotenja baze.

5. Da bi odpravili nedejavnost in nekritičnost, vztrajata občinski komitej ZK in konferenca, da se vodstva osnovnih organizacij oziroma krajevnih organizacij zavzemajo za tak način delovanja, v katerem bo prišla do izraza diferenciacija, opredeljevanje za določeno politiko in stališča. Brez tega ni mogoče spraviti v življenje ciljev Zveze komunistov. Menim, da je v tem bistvena sprememba in da se je s takim delovanjem mogoče postaviti po robu silam, ki hočejo, kot je rečeno v vprašanju, spraviti Zvezo komunistov na stranski tir.

TONE ŽIBERT, sekretar občinskega komiteja ZK Trebnje:

1. Akcijski program so obravnavale vse osnovne organizacije in aktivi, občinska skupščina, samoupravne skupnosti in delovne organizacije pa so temu prilagodile svoje delo in programe. To se čuti v spremenjeni davčni politiki, v večji skrbi za socialno šibke in ostarele ljudi, v združitvi skladov zdravstvenega zavarovanja, v ekonomski pomoči kmetom, predvsem pa v velikih prizadevanjih, da bi se trebanjska občina čimprej rešila oznake „manj razvita“ in s pospešenim razvojem zmanjšala tudi socialne razlike v občini in v odnosu do drugih delov Slovenije.

2. Menim, da v naši občini družbeno škodljivi pojavi iz več razlogov nimajo takega obsega, kot ga lahko imajo tam, kjer so večje možnosti. To seveda ne pomeni, da je vse prav in da ni pojavov, o katerih sprašujete. Občinska organizacija ZK zahteva poostreno kontrolo in inšpekcijo, zavzema se za to, da se taka služba v občini okrepi. V postopku je nekaj primerov davčnih utaj oziroma goljufij. Delovne organizacije smo opozorili, naj svoje akte in pravilnike uskladijo s predpisi in dogovori, tako da ne bodo več mogoče nepravilnosti, ki smo jih doslej zavestno trpeli, boječ se očitkov, da se vtikamo v samoupravne pravice in dušimo samoupravo. Pogovarjali smo se tudi s predstavniki UJV ter jim dali politično podporo.

3. Da bi v občini mladini omogočili vsaj približno enake startne možnosti za življenje, je občinska konferenca ZK že pred sejo konference ZKS posebej obravnavala štipendiranje in sklenila, da je treba štipendije uskladiti z družbenim dogovorom in okrepiti občinski sklad Jožeta Slaka-Silva. Stališče, po katerem naj bi manjše delovne organizacije, ki same ne štipendirajo, prispevale v občinski sklad, še ni uresničeno. V šolstvu imamo program in že peto leto zbirmo krajevni samopriskvepek. Gradimo že drugo šolo na zaostalem Trebelskem, izboljšali smo prevoze v šolo. Na tem področju pa bo treba še veliko narediti.

4. Sestav občinske konference kaže sestav celotne občinske organizacije, s katerim pa seveda ne moremo biti zadovoljni, ker je v njej še premalo delavcev in kmetov. Pričakujem, da se bo z ustanavljanjem organizacij ZK v delovnih organizacijah povečalo zanimanje za delo ZK, zlasti še, če bo imela pred očmi delavca in kmeta, ustavna dopolnila, ki zadevajo njegov položaj ter samoupravne pravice, ki jih je predvsem v obratih s sedeži v drugih občinah še zelo malo.

5. Občinska organizacija ZK Trebnje je že pred januarjskim plenarnim sedanjem CK ZKS vodila skrb o aktivnosti članstva. Naj omenim posebno anketo, ki je bila narejena in na podlagi katere smo se pogovarjali z manj delavnimi ali nedelavnimi člani. Lahko celo trdim, da v naši organizaciji ni šlo toliko za nepripravljenost za delo, marveč bolj za negotovost in nejasnost, kakšna je v novih razmerah vloga Zveze komunistov.

kultura in izobra- ževanje

Peto srečanje prosvetnih delavcev

Tradicionalni zbor prosvetnih delavcev novomeške občine bo letos 15. aprila v restavraciji na Otočcu za učitelje osnovnih in srednjih šol ter drugih vzgojno-izobraževalnih zavodov. V otoškem gradu se bodo ta dan sestali na delovni dogovor računovodje in tajnice, v Smarjskih Toplicah pa tehnično osebje iz šol. To bo že peto zaporedno srečanje prosvetnih delavcev.

Dr. Boris Majer, nekdanji profesor ljubljanskega učiteljskega in sedanjega predavatelj na filozofski fakulteti v Ljubljani, bo prosvetnim delavcem govoril o idejnosti pouka in patriotski vzgoji v šolah, predsednik republiškega odbora sindikata delavcev v družbenih dejavnostih Vinko Kastelic pa bo predaval o samoupravnem dogovarjanju v vzgojno-izobraževalnih zavodih.

Vsa delovna srečanja bodo poživili s kulturnim sporedom pevci DPD Dušan Jereb, Dolenjskega in Sentjemskega okraja.

SOVRETOVI NAGRAJENCI

Sovretovo nagrado za prevode so prejšnji teden prejeli: pesnik Kajetan Kovič, ki je presadil v slovensko poezijo avstrijskega pesnika Georga Trakla, pesnik Ivan Minatti za prevode pesniških del Makedonca Koče Racinca in Bosanca Isaka Sarajlića ter za izbor prevedene literature iz albanske, medtem ko je Radojka Vrančič prejela nagrado za vzoren prevod Proustovega romana „V Swannovo sveto“.

V KRANJU OD JUTRI »Prazgodovina« Novega mesta

Predavanje in razstava v Prešernovi hiši

Zaradi velikega zanimanja za imenitne novomeške izkopanine zadnjih let, bo na pobudo Gorenjskega muzeja jutri, 7. aprila ob 18. uri v Prešernovi hiši v Kranju odprta foto razstava „Prazgodovina Novega mesta“, ki jo je gorenjski metropoli pripravil in posredoval Dolenjski muzej. V Kranju zaradi tehničnih in finančnih razlogov niso mogle biti predstavljene le izbrane fotografije, ki ponazarjajo bogato prazgodovinsko dediščino Novega mesta.

Razstavo v Kranju je strokovno pripravil Tone Knez, arheolog Dolenjskega muzeja, ki bo o novomeški prazgodovini jutri dopoldne predaval tudi dijakom kranjske gimnazije. Predavanje o novomeški davni bodo popestrili izbrani barvni diapozitivi. Razstava v Kranju bo odprta 14 dni.

Mali kulturni barometer

GOSTOVANJE V NOVEM MESTU – V ponedeljek, 10. aprila, bo na novomeškem odru gostovalo Mestno gledališče ljubljansko s komedijo Georgesa Feydeauja „Dama iz Maxima“. Predstava bo ob 20. uri.

ASKERČEVA RAZSTAVA – Ob 60-letnici smrti pesnika Antona Askerca so priredili v študijski knjižnici Mirana Jarca v Novem mestu prejšnji teden spominsko knjižno razstavo. Na polih v knjiž-

Po četrtkovi otvoritvi Cussighove razstave v Dolenjski galeriji – od leve proti desni: prof. Janko Jarc, slikar Arturo Cussigh (v sredini z očali), kritik dr. Mirko Jutršek in Vittore Querel, direktor rimske galerije La Feluca. (Foto: Sandi Mikulan)

»Premor« se izteka – kocka stoji

Stane Kavčič v Novem mestu: »Do jeseni dogovor, kako bomo v Sloveniji urejali srednje šolstvo« – Leto 1985 – rok za eno največjih dosedanjih nalog na področju srednjega šolstva – Ni vsak predlog rešitev

„Na vzgojno-izobraževalnem področju bo dobila socialna diferenciacija najhujši udarec tedaj, ko bomo sposobni omogočiti slehernemu mlademu fantu in dekletu vsaj srednjo izobrazbo,“ je poudaril predsednik republiškega izvršnega sveta Stane Kavčič, ko je 28. marca v pogovoru s političnim aktivom v Novem mestu odgovarjal podpredsedniku občine Avgustu Avbarju na vprašanje:

„Kako bomo v Sloveniji razreševali razvoj srednjega šolstva in dijaških domov, zlasti še, ker je na novomeškem območju v srednjih šolah komaj 20 odstotkov mladine?“

Tov. Kavčič je dejal, da je to vprašanje pereče tudi za republiški izvršni svet in da bi se morali vsaj do jeseni dogovoriti, komu npriti to zadevo. Ponuja se več rešitev, še nobena pa ni obsedela. Po enem izmed predlogov naj bi v to kisljo jablko ugriznila republika. Ni pa verjeti, da bo tako, saj bi se morala republika v tem primeru odrediti lokalnim virom.

Predsednik Kavčič je menil, da prav tako ni sprejemljivo, da bi razvoj srednjega šolstva prepuščali občinam. Takim težnjam nasprotujejo zlasti razvite občine, češ: k nam prihajajo iz nerazvitih območij in bi morali

Brežice: danes gostujejo Belgijci

Danes ob 18. uri bo v brežiškem prosvetnem domu gostoval kvartet Rondo iz Belgije. Za nastop znanega ansambla je veliko zanimanje. Tudi prejšnji četrtak je občinstvo v veliki številki obiskalo uprizoritve Vebrove komedija „Pogodba“, s katero je gostovalo Mestno gledališče ljubljansko. Med obiskovalci kulturnih prireditev v Brežicah jih ima 250 abonma.

Čestitka

Za 150-letnico je Narodnemu muzeju v Ljubljani čestital Smithsonian inštitut v Washingtonu. Pismo direktorja tega inštituta Silvia Bedinija je direktorju Narodnega muzeja dr. Petru Petruju in kustosu dr. Stanetu Gabrovcu izročila ameriška delegacija, ki so jo sestavljale znane osebnosti ameriškega javnega življenja. Američani so Narodnemu ob tej priložnosti podarili zbirko fotografij z lanske razstave slovenske kulture v Smithsonian inštitutu.

nični avli je Askerce predstavljen kot pesnik, prevajalec in urednik ter kot eden najbolj prevajanih slovenskih epskih pesnikov v tuje jezike. Razstava obsega samostojne izdaje Askerčevih poezij, liste in revije, v katerih je sodeloval in se podpisoval še s psevdonimi, najrazličnejše publikacije, ki so izhajale pod Askerčevim urednikovanjem, literaturo o njem in drugo. Obiskovalci lahko vidijo tudi Askerčev rokopis, njegovo korespondenco in nekaj fotografij.

TEKMOVANJE V FRANCOŠČINI – Gimnazijci iz Brežic, Kočevja in Novega mesta so se nedavno udeležili republiškega tekmovanja v francoskem jeziku. Nagrada za tekmovalce je spodbudna: pet najboljših Jugoslovancev bo šlo za deset dni brezplačno v Francijo.

SPORAZUM – Nemška akademija znanosti iz NDR in naša SAZU sta sklenili sporazum o umetnostnem in znanstvenem sodelovanju. Dogovor za SAZU je podpisal akademik Josip Vidmar.

NAŠA BESEDA 72 – V organizaciji ZKPO Ptuja in Maribora je letošnje srečanje pionirskih in mladinskih dramskih skupin naša beseda 72.

DANJA BAJC TAJNICA ZKPO – ZKPO v Novem mestu je dobila profesionalno tajnico. To je Novomeščanka Danja Bajc, žena avtorja „Klopotev“ Vladimira Bajca. Delo je prevzela v ponedeljek dopoldne od dosedanjega tajnika Lojzeta Kastelca. Tajništvo ZKPO bo imelo prostore v Domu kulture.

zanje v glavnem spet mi plačevati.

Po tretjem predlogu naj bi upoštevali načelo tako imeno-

podestaw

Dolenjski hrami umetnosti so se odprli za nove likovne „dogodke“: v Novem mestu razstavlja olja Arturo Cussigh, v Trebnjem najnovejša dela Greta Pečnik, v Kostanjevici so z razstavo počastili 400-letnico Albrehta Duererja, v Krškem se bo jutri predstavil France Peršin. Štiri razstave v dobrem tednu – to je za naše območje, kjer so v zadnjih letih zrasle galerije „kot gobe po dežju“, razveseljujo.

To so podatki, ki dokazujejo, da Dolenjska za umetnost nima

Sezona

jalovih tal. Če pa človek stopi v ta ali oni hram, dobi na dlan še nekaj več: skoraj dokaz, da se gremo pri nas umetnost zaradi umetnosti? Zakaj?

Z nestrpnostjo smo v Novem mestu pričakovali otvoritev Cussighove razstave. Mož je v Dolenjski galeriji pokazal dela, ki jih je ustvaril pri nas pred tremi desetletji in imajo danes ne samo umetniško, ampak tudi dokumentarno vrednost. Pretiravali bi, če bi rekli, da smo pričakovali, da se bo na otvoritvi ljudi trilo. V Novem mestu to ni navada. Kljub temu pa se noče zapisati kaj drugega kot beseda: razočaranje. Tako malo nas je bilo navzočih...

Ali v galeriji res ne bomo dobili ljudi drugače kot v volovsko vprego? Ali pa vse to, kar se v umetnosti dogaja, ni dostopno našim ljudem?

OB PRVI LETOŠNJI SAMOSTOJNI RAZSTAVI V TREBNJEM

V sanjskem svetu Gretinega slikanja

Središče slovenskega likovnega samorastništva: »Hram s svojim procesom odkrivanja in združevanja«, ki omogoča osamosvajanje, spodbujanje in dviganje zavesti likovnih samorastnikov

V Trebnjem je bila 1. aprila popoldne 3. seja upravnega odbora in umetniškega sveta Tabora slovenskih likovnih samorastnikov, na kateri so potrdili poročilo o uresničnem lanskem programu in sklepni račun za 1971, nato pa sprejeli delovni program za l. 1972, o čemer bomo obširneje poročali v prihodnji številki Dolenjskih razgledov. Ob 17. uri so v galeriji likovnih samorastnikov v Trebnjem odprli tudi letošnje prvo razstavo, ob 18. uri pa so hvalični obiskovalci trebnjskih prireditev toplo pozdravili nastop violinista Roka Klopčiča, pianiste Nade Oman in gledališke igralko Mile Kačičeve, ki so v osnovni šoli nudili dragocen umetniški užitek.

Prva samostojna razstava slikarke GRETE PEČNIK v Trebnjem je prijetno presenečenje za vse, ki že vsto let spremljajo nenavadno plodno tvornost ene izmed redkih slovenskih likovnih samorastnic. Od njenega prvega nastopa na taboru do sedanjih samostojnih razstav je moč opaziti mejnike rasti, predvsem pa zvestobo poji, na katero je stopila. O slikarki in njenem delu je govoril prof. Andrej Pavlovec, ki je hkrati odgovarjal na vprašanja, ki ga je v uvodu razstavne kataloga med drugim zastavil prof. Vladimir Male-

vane krajevne pobude. Če bi obveljalo to, bi bila republika dolžna prispevati samo delež. Kavčič je rekel, da v izvršnem svetu še ni končnega stališča o tem, da pa se jim zdi zadnji predlog sprejemljiv.

Z razreševanjem vprašanj s tega področja ne kaže odlašati, ampak je treba stvar takoj vzeti v roke, saj bomo le tako zagotovili, da bo do 1985 v srednjih šolah 70 odstotkov mladine. Po Kavčičevem mnenju je treba ta vprašanja razreševati prav tako skrbno in odgovorno kot razvoj energetike, saj je „vlaganje v izobraževanje najrentabilnejša naložba.“

I. ZORAN

Italijanski spev naši zemlji

Slikar Arturo Cussigh iz Karnije razstavlja v Dolenjski galeriji tudi dela, nastala na Dolenjskem v prvih letih okupacije – Četrtkove otvoritve se je slikar udeležil skupaj s kritikom Vittorom Querelom

Presenetljiva so pota umetniško čuteče duše: ko je prišel Arturo Cussigh v štiridesetih letih na Dolenjsko kot mobiliziranec italijanskih okupacijskih sil in se „bojeval“ s čopičem in paletami v roki, si najbrž ni mislil, da bo mogel kdaj plodove tega „bojevanja“ pokazati v kraju, kjer jih je ustvaril. Po tridesetih letih pa je kot 61-letni gospod z očali vendarle dočakal.

V sodelovanju s proučevalcem umetnosti, kritikom in direktorjem znane rimske galerije La Feluca Vittorom Querelom je razstavo Cussighovih „novomeških“ in drugih del priredil Dolenjski muzej in slikarju tako omogočil, da nadaljuje „tedaj začetni umetniški pogovor z našo zemljo“, kot je zapisal tudi umetnikov spremljevalec v Novo mesto, Vittore Querel.

Cussighova razstava v Dolenjski galeriji obsega 50 del, 20 iz njegovega novomeškega oziroma dolenjskega obdobja. Za obiskovalca je zanimiv predvsem „naš“ del razstave, v katerem sreča nekdanjo podobo Novega mesta s Krko, z železniškim

mostom, bujnim rastjem na obrežju, s Trško goro pa spet s kapljicem, jakčevskim pogledom na to metropolo z ragovske strani in na drugi strani krajino, tihozitje in pejsaže s Kočevske ter ne nazadnje nekdanjo podobo Kočevja. V nekem smislu ima ta del razstave tudi dokumentarno vrednost, saj bi imel Cussigh, čigar realistični slog je vsekoli očiten, če bi se danes slikarsko sprehodel po tej zemlji, neprimerno več videti.

Na otvoritvi razstave minuli četrtek je ravnatelj Dolenjskega muzeja prof. Janko Jarc pozdravil oba, slikarja Cussigha in njegovega „spremljevalca“ Querela, ki sta se na slav-

reče poudarjeni „Gretini barvi“ v zadnjem času pridružila paleta svetlejših barv, iz katerih nam slikarka tke že kar mitološko folkloro. Razstava je pravzaprav dokaz svojevrstne nevsakdanje eksplozije bogate do mišljive, ki vodi slikarko in obiskovalca v „čudežni, izvenzgodovski čas mita in ljudske tradicije“, kot med drugim pravi prof. Malekovič v uvodni besedi kataloga. Svet Grete Pečnik je prepoln številnih blaženosti; slikarka nam podaja s strastno čustvenostjo, ki je polna bumih, če že ne kar viharnih pretresov v njeni notranjosti. Nenehno nam oživlja spomine na dogodke iz življenja, in čeprav postaja njeno slikarstvo prav zavoljo tega še nekam bliže, razumljivo in zaradi nenavadne izvornosti tudi prikupno.

Razstava v Trebnjem bo odprta do 16. aprila (vsak dan od 10. do 12. ure ter od 15. do 18. ure).

TONE GOŠNIK

„Smo samostojno društvo, katerega ustanovitelji in pokrovitelji so: generalni direktor, delavski svet, izvršni odbor sindikata, osnovna organizacija ZK, predsedstvo mladinskega aktiva in komisija za družbeni standard. Mislim, da sem vse našela. Njihova naloga je: ovrednotiti vsebino društvenega delovanja in preskrbeti denar. Do zdaj so vsi naše delo resno obravnavali, to dolžnost pa jim nalagajo tudi določila v statutu podjetja.“

Smo torej v tovarni zdravil Krka in predsednica tamkajšnjega lani ustanovljenega kulturno-umetniškega društva, dipl. ekonomistka in direktorica Joža Miklič, išče besede, s katerimi bi nam največ povedala o kulturno delujočih novomeških farmaceutih. „Naše društvo skrbi za vse kulturne prireditve v podjetju; na leto naj bi jih bilo vsaj deset. Samostojno razvijamo dejavnosti, ki imajo zanje možnosti, lastno delovanje pa bomo še nadalje bogatili s kakovostnimi nastopi gostujočih skupin. Ena posebnih dolžnosti društva je: pomagati talentom, ki nimajo druge možnosti, da se uveljavijo v okviru Krkine kulturne dejavnosti.“

Novomeško občinstvo je imelo priložnost že nekajkrat pozdraviti nastop Krkinega pevskega zbora, ki ga sestavljajo pevci in pevke vseh „sloj“ zaposlenih: od navadnih delavcev do magistror, doktorjev in direktorjev. Zbor se je kvalitetno predstavil v Sentvidu pri Stični, vabijo ga v Metliko pa spet v Sentvid, obeta se mu tudi gostovanje v Trbovljah pri „Slavčku“, s katerim je v zadnjem času navezal stike. Zbora bi si gostovanja izmenjavala.

Dramska sekcija prireja ob sobotah ure pravljic, za maj pa podobno prireditev, kot je radijski oziroma televizijski „Veseli tobogan“. V Krki so odkrili tudi sedem slikarjev in društvo je objavilo, da jim bo omogočilo dela razstaviti! Razmišljajo tudi, da bi ali osnovali lastno slikarsko

kolonijo ali pa „ljudi paleta“ vključili v kolonijo, ki bo letos spet „zasedala“ v dolini Krke. Kajpak bi se Krkini slikarji od znanih umetnikov lahko marsičesa naučili.

„Odkritje za nas je deseterica ljudi, ki pišejo pesmi in prozne poizkuse,“ pove s poudarkom predsednica Krkinega KUD. Dramska sekcija bo njihova dela, kajpak najboljša, porabila v recitacijah. Izjemoma je društvo pripravljeno založiti prozno ali pesniško zbirko ali kakšno drugo podobno delo, ki bi ga predložil kdo iz tega literarnega kroga.

„Za dan mladosti naj bi izšla tudi prva številka literarnega glasila, ki se poraja v Krki. V njej bodo poleg pesmi in drugih po-

gobnih zapisov tudi članki o delu društva in njegovih sekcij.“

To pa ni vse, kar se v Krki kulturnega dogaja. Tu so še muzikanti pa bodoči folkloristi pa... Društvo združuje 370 članov. Glede na zanimanje in voljo do dela („ko doseže delavec minimalne življenjske pogoje, začne segati po področjih izven službe“) kaže, da se bo to število povečalo. Kakšne možnosti ima torej Krkino društvo? To je vprašanje, ki presega okvir tega pogovora in zapisa. I. ZORAN

RAZSTAVA ARHITEKTURE

Do 7. maja bo v ljubljanski Mali galeriji razstavljal svoja dela inž. arh. Savin Sever. Zanimivo razstavo del znanega arhitekta so odprli predvčeršnjim.

JUTRI: PERŠIN V KRŠKEM

Novo likovno sezono začenja galerija v Krškem z razstavo del akademskega slikarja Franceta Peršina, profesorja na šoli za oblikovanje v Ljubljani. Občinstvu se bo predstavil s 15 gvaši in 4 olji. Razstavo bodo odprli jutri, 7. aprila, ob 18. uri, odprta pa bo do 21. aprila.

LUTROVSKA KLET OHRANJENA

S celjskega Zavoda za spomeniško varstvo je prišla razveseljujoča novica: znano Lutrovska klet v Senvnici bodo letos dokončno obnovili in odprli za obiskovalce. Obnovitvena dela bo opravilo trboveljsko gradbeno podjetje.

NAČRTI V APRILU

Pod vodstvom predsednika Branka Liparja je novi občinski svet ZKPO v Brežicah te dni izvolil Vlada Podgorška za podpredsednika, hkrati pa tudi ljudi v strokovne odbore za pevsko, dramsko, knjižničarsko, folklorno in likovno dejavnost. Delovne načrte morajo predložiti do sredine aprila.

Meni ni nikoli dolgčas

Vinko Kukman: »Moj svet je lep, takšen je, kot si ga želim!« – Mladenič ima štiri »konjičke«

Crnomalčan Vinko Kukman, 17-letni učenec II. letnika kovinarske šole v Novem mestu, kljub prizadevanju delu v šoli najde še dovolj časa, da goji svoje štiri »konjičke«. Vinko posveti ves svoj prosti čas jamarstvu, planinstvu ter delu v radioklubu in tofoklubu. Nekateri pravijo, da je fant malce vase zaprt, vendar Vinko že ve, kaj dela. Gotovo je le eno, da bo iz tega mladega Belokranjca še kaj, saj je na najlepši poti, da se razvije v človeka, kakršnega si samo želimo.

– Kako ti gre v šoli?
 »V osnovni šoli me je kar nekaj dušilo, ni šlo tako, kot sem si želel, bile so težave. Ko sem prišel v Novo mesto, sem se precej zresnil in z lahko opravljam vse šolske obveznosti. Imam veselje do poklica, zato ne mislim ostati samo pri tem; če bom imel še možnosti, bom študiral naprej.«

– Ali imaš težave, ker se voziš z vlakom v Novo mesto?
 »Navadil sem se. Res da večkrat izgubim tudi ves dan, vendar ker znam čas pravilno razdeliti, me čakanje ne utruja preveč.«

– Kaj pa tvoji sošolci?
 »Nekaterim je res hudo. Od doma odhajajo zgodaj zjutraj, domov pa se vračajo z mrakom. V takih pogojih je zelo težko delati. Seveda se to vidi tudi pri uspehih v šoli.«

– Kako skrbijo v črnomaljski Beti za vajence?
 »Vodilni se zanimajo za nas. Imam občutek, da jim nismo odveč! Zlasti imajo takšen občutek tisti, ki so v matičnem podjetju, to je v Metliki.«

– Kakšno mnenje imaš o šoli?
 »Prepričan sem, da nam dosti nudijo. Veliko lahko zveš, če se zanišaš. Pogrešam več praktičnega dela in pouk jezikov. Sam se učim angleščino, predlagal bi uvedbo neobveznega poučevanja tujih jezikov.«

– Kaj pa tvoji konjički?
 »Moj svet je lep in pester; prosti čas znam koristno uporabiti. Ne ra-

zumem pa tistih, ki tožijo, da bodo umrli od dolgočasje. Možnosti so, vendar je veliko taktih, ki se jim res nič ne ljubi!»

– Če bi bile možnosti, ali bi se preselil v Novo mesto?
 »Ne! Preveč sem navezan na dom in na Belo krajino.«

– Vinko je samo eden od tistih naših mladeničev, ki so si sami poiskali koristno in zanimivo razvedrilo, z o ne boste slišali iz njegovih ust tako pogostega vzdihla mladih: »Joj, kako se dolgočasimo ...!«

SLAVKO DOKL

IZ VSEH STRANI

NOVO MESTO – Pisali smo, da bo letošnja Titova štafeta tekla skozi krško občino, pred dnevi pa smo zvedeli, da bo šla tudi skozi druge dolnjske občine. Večji sprejem bodo pripravili nosilec štafete v Novem mestu. (K. L.)

CRNOMEJL – V črnomaljskem radioklubu dela 15 mladih, ki tukaj najdejo prijetno in koristno razvedrilo. Nekateri člani kluba delajo tudi v jamarstvu in tako izkušnje s področja radijske tehnike prenašajo tudi med tiste, ki odkrivajo skrivnosti našega podzemlja. Kajti v jamarstvu si danes ne moremo več predstavljati uspešnih raziskav brez radijskih zvez (K. T.)

NOVO MESTO – Občinska konferenca ZMS Novo mesto bo v počastitev rojstnega dne tovarniša Tita priredila v Novem mestu sprejem za pionirje iz vse občine v mladinski organizacijo. Prireditelj bo za vse v Novem mestu, po sprejemu bodo pripravili za mladino športna srečanja, popoldne pa tudi plesno zabavo (C. V.)

»VESELA ŠOLA«: 281 TEKMOVALCEV

Tudi na osnovni šoli »Martin Kotar« v Sentejnerju je veliko zanimanja za »Veselo šolo«, ki jo organizira uredništvo Pionirskega lista iz Ljubljane. Tekmovalo je 281 učencev, prišli pa so že do razrednih prvakov: ti so: Majda Božič, Denis Štrbene, Jože Saje, Tončka Rupar, Brančo Penca in Jože Halas.

KRŠKO – Udeleženci mladinske politične šole v Krškem, ki so zaključili tečaj prejšnji teden, so se javno zahvalili občinski konferenci ZKS Krško in vsem predavateljem, ki so mladim posredovali znanje. V izjavi so poudarili, da jim bo pridobljeno znanje veliko pomagalo pri opravljanju samoupravnih nalog (I. S.)

BRŠLJAN – Tudi vojaki v vojašnici Milana Majcna v Bršljinu se pripravljajo na proslavo 80-letnice rojstva tovarniša Tita. Med najbolj prizadevnimi je likovna sekcija, ki pripravila večje presenečenje, ki bo imelo trajno vrednost. V tem krožku delajo tudi naši znani akademski kiparji, ki služijo kadrovski rok v Bršljinu (S. K.)

NOVO MESTO – V ponedeljek dopoldne je iz Vinice pri Smarjeti stekla kurirčkova pošta (TV 15), ki bo v glavnem tekla po Dolnjski; kajti kurirčkova pošta ima še štiri druge izhodne točke. V novomeški občini jo bodo pionirji nosili skoraj 20 dni in jo potem izročili vrstnikom iz metliške občine na posebni slovesnosti na Novi Gori pri spomeniku padle borke Majde Šilc (K. K.)

naši znanci

Pesem košček doma ...

Pevac Rafko Irgolič, ki se je posebno uveljavil s kavbojskimi pesmami, se pripravila na izdajo plošče, na kateri bosta dve popevki z mehiško-kavbojskim napevom. Snemal bo v založbi RTB že v aprilu in bo verjetno sretil letošnjega leta ploščo že v prodaji.

Cepprav se Rafko posveča predvsem poklicu, vendar še najde čas, da poje in snema. Posebno se spominja zadnjega nastopa v Švici, kjer je pel za naše izseljence. Takega sprejema ni pričakoval, saj so na koncert prišli rojaki iz krajev, oddaljenih tudi več sto kilometrov. Domača pesem jih spominja na rodni kraj in pričara košček domčnosti, ki jo tako pogrešajo. Rafko bo pel letos tudi na izseljenškem pikniku v Škofji Loki.

Odslej boljša povezanost

Vodstvo občinske konference ZMS bo izdajalo svoje glasilo – Letos pohod po poteh Cankarjeve brigade – Povezava borcev in mladine

O tem, kakšne so nove naloge OK ZMS Črnomelj po občinski konferenci, smo se pogovarjali s predsednikom Martinom Skubetom.

»Na konferenci se je izkazalo, da se mladi zanimajo za delo, vendar je slaba povezava med aktivni in OK ZMS. Da bi bila povezava boljša, bodo aktivni poslej redno obveščeni o svojem delu, mi pa bomo izdajali informator, tako da bodo vsi aktivni

Disko klub spet odprt

Plesne in glasbene prireditve v novomeškem disko klubu so spet v polnem teku. Vodstvo kluba je nabavilo novo opremo, tudi tisto, včasih prisotno »pijanško« vzdušje je izginilo; sedaj mladina prihaja v klub samo zaradi zabave ob plesu in glasbi. Klub je odprt vsak petek, soboto in nedeljo od 18. ure dalje. Ta petek bo na sporedu »Večer glasbe Boba Dylana in skupine The Byrds«.

D. V.

IMAJO ŽE RAZREDNE PRVAKE

Na novomeški osnovni šoli Grm se je že končalo razredno tekmovalstvo v okviru »Vesele šole«, ki ga uspešno že več let vodi prizadevana prosvetna delavka Francka Dular. Skupno je v tekmovalstvu sodelovalo 235 učencev, razredni prvaki pa so postali: 3. razred – Darko Andolšek; 4. razred – Robert Rodič; 5. razred – Branko Dolinar; 6. razred – Damjan Gazvoda; 7. razred – Miha Hadl in 8. razred – Tamar Cefarin.

P. V.

POGOVOR Z MLADIM PEVCEM

Z Otom med štirimi očmi

Oto Pestner bo sicer pel na festivalu »Slovenska popevka 72«, vendar če mu lahko verjamemo, ne želi, da bi bil spet najboljši!

Pred kratkim je v Novem mestu gostoval mladi slovenski pevec Oto Pestner iz Celja, ki ga je v valove pevke popularnosti pognal lanski festival »Slovenska popevka«. Razumljivo, da mladi pevec ni nastopal sam, pel je v sestavi kvarteta, ki že precej časa prepeva črnske duhovne pesmi.

– Vemo, da ste na krožni turneji po Sloveniji, povejte kakšne vtise ste si ustvarili?
 »Povsod smo bili izredno lepo sprejeti, dvorane so bile polne, aplavzov pa tudi ni manjkalo. Zdi se mi, da so nas najlepše sprejeli v Murški Soboti in v Slovenj Gradcu.«

– Ali raje nastopate kot solist ali v kvartetu?
 »V takšnem sestavu, kot pojem zdaj, mi petje s prijatelji pomeni več, kot če nastopam sam.«

– Kako to, da ste splavali v vode črnske duhovne pesmi in nam manj poznanega melosa?
 »Poiskali smo področje, kjer ni

vedeli za delovanje na občini. Aktivno bomo tudi pomagali pri reševanju težav, na katere naletijo pri svojem delu.«

– Kakšne naloge ste sprejeli na področju usposabljanja in izobraževanja mladine?
 »Predvsem smo poudarili seminarje in predavanja. Mlad človek, ki zasede delovno mesto velikokrat ne ve ničesar o samoupravljanju, zdaj pa je postavljen za samoupravljalca. V delovnih organizacijah ni bilo čutili interesa, da bi bilo treba mladino poučiti vsaj o osnovah samoupravljanja. Zato smo sklenili, da bomo v vseh delovnih organizacijah preko tamkajšnjih mladinskih aktivov izvedli predavanja in seminarje o mladini in samoupravljanju.«

Poleg tega moramo mladino seznaniti s pomenom, nalogami in vlogo ZK. Ker smatramo, da je usposabljanje za sprejem v ZK zelo važno, smo si to zadali kot eno glavnih nalog.
 – V splošnem ljudskem odporu ima mladina svoje mesto in pomen. Kaj nameravate storiti na tem področju?
 »Znano je, da se je belokranjska mladina med lanskimi manevri dobro odrezala. Vendar pri tem ne smemo ostati, pač pa je treba na področju SLO storiti mnogo več. V ta namen bomo skušali organizirati srečanja mladine z borci – revolucionarji in pripadniki JLA, pohode, formiranje brigade in pohod po poteh Cankarjeve brigade ter sodelovanje na centralni proslavi ob 30-letnici slovenske vojske. Vse to bomo izvedli v sodelovanju z JLA.«

TONI LATERNER

Športniki čakajo na zeleno luč!

Odkar so se pogoji za delo čez zimo za športnike na Dolnjskem izboljšali, se to tudi pozna na letošnjih zimskih pripravah za bližnjo tekmovalno sezono – Rokometiški in košarkarji v ospredju pričakovani

Pred vrati je začetek spomladanske tekmovalne športne sezone. Cepprav so rokometiški že startali, je še vrsta športov, ki čakajo, da se jim prižge zelena lučka. Res, da je cepljenje proti črnim kozam nekoliko spremenilo utečen urnik, vendar to ne bo bistveno vplivalo na tako težko pričakovani začetek, ki si ga želijo športniki in obiskovalci športnih prireditelj. Poglejmo, kako so se naši športniki pripravili na začetek novega prida.

Košarkarski ekipi NOVOTEKSA in BETI, ki igra v I. oziroma II. republiški ligi, sta se prek zime marljivo pripravljali in smo prepričani, da nas ne bosta razočarali. Novomeščani se bodo potegovali za zlato sredino v najkvalitetnejši slovenski ligi, Metličanom pa lahko napovemo prvo mesto v ligi, kjer so veliki favoriti.

Vse štiri rokometne ekipe, ki igrajo v republiški ligi, so zimski odmor preživeli v načrtnih pripravah, ki ne morejo ostati brez odmeva. Ribničani so odlično igrali že na zimskem turnirju v Ljubljani; prepričani smo, da niso preveč izčrpli svojih moči. Enako velja tudi za Sevnice, ki so igrali v manj kakovostni skupini, vendar tudi zelo uspešno. Brežičani so malce počivali, da bi se pred sezono z vso vmo vrgli v ogenj in pokazali, da so jim tudi teoretične priprave veliko koristile. Prepričani smo, da bodo upravičeni zaupanje, borijo se namreč za prvo mesto v Sloveniji. Brežičanke, ki so proti pričakovanju odlično igrali na zimski reviji v Ljubljani, ždijo pod vrhom v ligi in imajo vse možnosti, da tam tudi ostanejo. Pridno so se pripravljali tudi dolnjski rokometiški, ki igrajo v nižjih ligah, zlasti naj opozorimo na Novomeščane, Crnomalčanec in Leskovčane.

Odbojkarji bodo pričeli tekmovali konec aprila. Največje priprave so imele odbojkarice Novega mesta in odbojkarji Trebnjega. Novomeščanke so na številnih turnirjih dokazale, da sodijo med tri najboljše ekipe v republiki. Trebnjecem damo večje možnosti v boju za obstanek v ligi kot Novomeščanom.

Atletiki Novega mesta, ki so letos gostitelji velike prireditve na Dolnjskem, so zimski odmor izkoristili kot še nikoli do zdaj. Pripravljali so se v telovadnicah in nestrpno čakajo, da se sezona odpre. Ob takem

načrtne in resnem delu rezultati ne bodo izostali.

Cepprav igrajto dolnjski nogometiški v tretjerazrednih ligah, so se vestno pripravljali na prvi sodnikovi žvižg. Menda lahko še največ pričakujemo od Brežičanov, ki so uredili svoje vrste. Žal takšen nogomet, kot ga gledamo zdaj na Dolnjskem, ni deležen skoraj nobene podpore gledalcev.

Pred vrati je rošada, zimski športi gredo »spat«, prebujajo pa se letni, ki bodo na igrišču pritegnili na tisoče ljubiteljev zdravega športa.

SLAVKO DOKL

Štiri zmage Kočevja

Na občinskem ekipnem pionirskem šahovskem prvenstvu, ki je bilo 1. aprila v Kočevju, so bili doseženi naslednji rezultati: starejši pionirji: 1. Kočevje 11 točk, 2. Podpreska, 3. Trava, 4. Koprivnik; mlajši pionirji: 1. Kočevje 7 točk, 2. in 3. Trava in Podpreska; starejši pionirke: 1. Kočevje 7 točk, 2. Trava, 3. Podpreska; mlajše pionirke: 1. Kočevje 3 točke, 2. Trava.

POKAL SE NI PODELJEN

Zaradi cepjenja proti črnim kozam je odpadla vrsta športnih prireditelj pri nas. Tako tudi ni bilo srečanj v republiški moški rokometni ligi, kjer bi se morale sestati ekipe Brežic in Sevnice. Zato pokal Radia Brežice še vedno ni podeljen.

EKIPNO PRVENSTVO BO V SOBOTO

Dolnjskega pionirskega šahovskega ekipnega prvenstva, ki bi moralo biti v nedeljo v Kočevju, ni bilo, zato so se organizatorji dogovorili, da ga priredijo v soboto, 8. aprila.

ŠTART SINDIKALNIH EKIP

Zadnje dni v marcu se je začel prvi del delavskih športnih iger v brežiški občini. Za tekmovalje v odbojki, namiznem tenisu, kegljanju in šahu se je prijavilo skupno 38 ekip. V prvi odbojkarjski tekmi je vojna pošta premagala gimnazijo, v šahu pa so bili doseženi naslednji rezultati: Gimnazija – Prevoz 4:0, Agraria – Slovenija vino 1:3 in Vojna pošta – IMV 3:1. Ta teden se bodo pričela tekmovalja v namiznem tenisu.

ODBOJKARJI TUDI ZAČNEJO

Prvenstvo v republiški odbojkarjski ligi se začne že 16. aprila, ko startajo moške ekipe v I. in II. republiški ligi. Že v prvem kolu bosta prekržali kopji dolnjski ekipi Trebnjega in Novega mesta, ki jima gori pod nogami. Odbojkarji Kočevja igrajo v II. ligi in bodo v I. kolu imeli v gosteh ljubljanski Lek. Odbojkarice Novega mesta, ki ravnajo tako igrajto v republiški ligi, pa bodo imele prvo srečanje teden kasneje v Novem mestu z republiški prvakinja, ravenskim Fužinarjem.

Krka še vedno vodi

V občinski kegljaški ligi so odigrali tretje kolo. V vodstvu je še vedno novomeška Krka, ki je dobila vsa tri srečanja. Rezultati tretjega kola: Krka : Luknja 811:722, Vseh devet : Zelezničar 660:696, Stari devet : Iskra 621:667.

Med posamezniki je prevzel vodstvo Jarc (Krka) 284 podrtih kegljev; sledita še dva Krkina kegljača: Eržen (276) in Krusič (274) itd. Lestvica po tretjem kolu:

Krka	3	3	0	2341:2188	6
Zelezničar	3	2	0	2156:2069	4
Luknja	3	2	0	2082:2103	4
Iskra	2	1	0	1330:1310	2
Novoteks	2	1	0	1313:1333	2
Vseh devet	2	0	2	1399:1499	0
Stari devet	3	0	3	1961:2090	0

Novo mesto na prvem mestu

V dolnjski kegljaški ligi so odigrali drugo kolo. Večjih presenečenj ni bilo. V vodstvu je ekipa Novega mesta, ki je poleg krškega Celulozarja še vedno neporažena ekipa. Rezultati drugega kola: Novo mesto : Krško 834:801, Sevnica : Trebnje 619:623 in Celulozar : Brežice. Med posamezniki je v vodstvu Brežičan Sekulovič, ki je podrl 197 kegljev; sledita: Rovar 194, Vanič 186 (oba Krško) itd.

Lestvica po drugem kolu:

N. mesto	2	2	0	1604:1517	4
Krško	2	1	0	1584:1525	2
Brežice	2	1	0	1462:1387	2
Celulozar	1	1	0	736:715	2
Trebnje	2	1	0	1339:1389	2
Rudar	1	0	1	691:783	0
Partizan Sev.	2	0	2	1270:1370	0

P. JANČAR

Šport

BREŽICE – V pripravah na občinsko prvenstvo v košarki sta se srečali ekipi A in B osnovne šole bratov Ribarjev. V obeh srečanjih je bila boljša prva ekipa, ki je zmagala pri dekletih 24:12, fantje iz prve postave pa so bili ravno tako boljši, zmagali so z 41:27 (P. R.)

KRANJ – V četrtfinalu jugoslovanskega namiznoteniškega pokala sta se srečali ekipi Triglava in Sentejemeja. Tokrat mlade Sentejernerjance niso presenetile Kranjčank, ki igrajo v zvezni ligi. Srečanje so gladko izgubile s 5:0 (J. K.)

BREŽICE – Na osnovni šoli bratov Ribarjev so priredili športni dan v gimnastiki. Zmagovalci pri pionirjih so bili: Mlakar, Zorko, Verstovšek in Piltaver; pri dekletih pa Ogorelc, Lalovič, Fetlič in Oberč (P. R.)

LESKOVEC – V zaostalem srečanju zasavske rokometne lige so domači rokometiški brez težav porazili goste iz Semeča z 29:11. Leskovčani so na igrišču počili vse, kar so hoteli pri tem pa so jim pomagali tudi slabi igralci iz Semeča. Pri domačinih so se odlikovali vsi, pri gostih pa Lipar. Največ zadetkov je dosegel Leskovčan Mlakar; nasprotnikovo mrežo je potresel enajstkrat (L. Š.)

IVANČNA GORICA – V tekmovalstvu za »Zlato puščico« v grospejski občini je zmagal Tone Erjavc (500 krogov); sledijo: Polde Justinek (489), Albin Špendal (479) itd. V konkurenci ekip pa je bil vrstni red naslednji: 1. SD Slemenica (Muljava); 2. SD »Sonja Vesel« (Ivančna gorica); 3. SD Bukovec (Dobropolje) (S. O.)

ANHOVO – Namiznoteniški igralci Sodražice so v okviru jugoslovanskega namiznoteniškega pokala gostovali na Primorskem in porazili ekipo Salonita s 5:3. S to zmago so se uvrstili v naslednje kolo, ki je bilo precej okrnjeno zaradi cepjenja proti kozam. (N. N.)

BREŽICE – Na občinskem prvenstvu v gimnastiki za pionirje in pionirke je sodelovalo 9 moških in 7 ženskih ekip. Veliki program – pionirji: 1. Piltaver, 2. Kuzmin, 3. Verstovšek (vsi Brežice); ekipno: 1. Brežice II; 2. Globoko; 3. Artiče itd. Pionirke: 1. Lalovič; 2. Oberč; 3.–4. Avšič in Zobarič (vse Brežice) itd. Ekipno: 1. Brežice I; 2. Brežice II; 3. Globoko. Mali program – pionirji: 1. Zlobko (Celje); pionirke: 1. Bobnar (Brežice); ekipno (pionirji in pionirke): 1. Cerklje (P. R.)

NOVO MESTO – 1. aprila bi moralo biti v Ljubljani republiško šolsko gimnastično prvenstvo, na katerem bi lahko nastopili ekipi OŠ Grm (pionirke) in OŠ Krško (pionirji) ter Gimnazija Novo mesto (srednješolke) in Gimnazija Brežice (srednješolke). Zaradi cepjenja je prireditelj odpadel, prav tako gimnastično tekmovalstvo za Šalamunov memorial v Mariboru, ki bi moralo biti dan kasneje (M. H.)

LJUBLJANA – Na mednarodnem tekmovalstvu za pokal »Zlati zmaj« je v zahtevni konkurenci sodelovala tudi reprezentanca Novega mesta in se kar dobro uveljavila: mladi Novomeščani so zasedli osmo mesto, kar je nedvomno velik uspeh. (F. D.)

ŽEBRIČEK

Brežice so znano športno mesto; v ospredju je rokomet, ki je v samem republiškem vrhu, sledi pa dejavnost, ki teče skozi razgibanu življenje šolskih športnih društev. Ta so se zadnja leta izredno uveljavila z dobrimi dosežki, vedno bolj pa tudi s svojo organizacijo. V Brežicah smo bili že večkrat priče, da so mladi bili pod strokovnim vodstvom organizatorjev večjih in zahtevnejših prireditelj. V njihovih rokah je bil ves potek in tudi prireditve, kot je bilo področno košarkarsko in gimnastično prvenstvo za pionirje in mladine. Mladi Brežičani so prireditvi vzorno pripravili, tako da tekmujoči niso imeli nikoli nobenih pripomb. Ob vsem tem, kako so v Brežicah začrtali kadrovske politiko, športnih delavcev, kot kaže, ne bo manjkalo.

Z naših vrtov

Šunka - pa mleko?!

Med občani, ki so bili prejšnji teden v Metliki cepljeni proti črnim kozam, je bil tudi eden izmed članov „gađe zalege“, znani Kopaševič. Zdravnik mu je po cepljenju svetoval: „Zdaj pa 4 dni nobenega alkohola!“ Kopaševič pa nadenj: „Kaj, mar bom šunko z mlekom zalival?!“

Kolikar ga poznamo, smo prepričani, da mu brez črmine ni teknila.

Volk sit in koza cela

Sevniških razprav o tem, kje naj bi stal novi most čez Savo, še ni konec. Vsakdo bi želel, da bi imel prehod čezni čimbolj pri roki. Vaščani Loga, Studenca in okolice želijo, naj bi bil primaknjen k njim, prebivalci Boštana pa se seveda bolj navdušujejo, da bi ga gradili pri železniškem mostu. Jože Jenčič, predsednik občinskega odbora ZZB NOV, je zadnjič predlagal naslednjo kompromisno rešitev: pol mostu naj bi stalo v Sevnici, pol pa v Smurju.

Da, kadi, to že - toda vedno brez filtra!

PETA RAZSTAVA FOTOGRAFIJ

Brežiški foto-kino klub je razpisal pogoje za sodelovanje na peti razstavi fotografij, ki bo v domu JLA od 22. do 29. maja. Razstava bo posvečena 80. rojstnemu dnevu predsednika republike in počastitvi dneva mladosti. Vsebinske omejitve ni, razen članov pa na razstavi lahko sodelujejo učenci osnovnih šol v brežiški občini.

Za najboljše fotografije bodo podelili šest nagrad in štiri pismene pohvale. Razen tega bodo za zbirko najmanj treh fotografij razdelili še tri nagrade in tri za fotografije učencev. Fotografije za razstavo bo organizacijski odbor sprejemal do 30. aprila.

M. J.

BOHOR VABI

Koča na Bohorju je spet odprta. Ljubitelji planin in zasneženih pobočij lahko obiščejo prijetljive planinske dom, kjer bodo toplo sprejeti in dobro postreženi. Vabljivo je zlasti za smučarje, saj je še vedno dovolj snega za športne užitke na smučeh.

F. B.

DOMAČI JUNAČEK

Milenci in Dolenskih Toplic so v ponedeljek pridržali do izrečitve Jožeta Finka s Suhorja, ker se je opul, potem pa doma razgrajal, prepal družino in motil okolico.

SOCIALNO RAZSLOJEVANJE, KMET IN POKOJNINA

Krompir in fižol imava, hvala bogu

Mariji in Jožefi Kordan in sv. Helene pri Mirni: »Kako živite?«

Prijazna smrt, predolgo se ne mudi. Ne, ni izrekla „Kordanca“ teh besed, tega povabila odrasle, dejala pa je dobesedno: „Čakam le še smrti, saj ni vredno živeti na tem svetu.“ Stala je, presenečena zaradi nenadnega obiska, pred vegasto bajto, na lipo prislonjeno, živim nasprotjem cvetoče Mirne okraj železniške proge, kjer so se v pomladnem soncu belila pročelja novih stavb.

„Saj ni vredno, ne pišite o meni! Nič lažje mi ne bo. Ljudje se bodo smejali in porikli, da sem si sama kriva svoje revščine. Zakaj pa je odprodala del zemlje, kam pa je dala denar od zemlje, ki so jo odkupili za tovarno? Ne bodo mislili na to, da sva s sestro Jožefo, ki je že več mesecev v bolnišnici in ki se morda ne bo od tam nikoli vrnila, sami, brez svojcev, ki nama naj bi pomagali. Stari sva, sedem križev štejem, na koga naj se obrneva, če nama bo še huje?“

Pri Kordanovih je bila nekdanj kar lepa domačija, s precej zemlje in živine. Lese na bajta, v kateri zdaj živi Marija, je bila pravzaprav možna stavba pri kmetijski namenjena hlapcu. Med vojsko so hišo požgali. „Za to nisem nič dobila, pa sem pomagala partizanom. Vprašajte Rolha iz Novega mesta, kateremu sem resila življenje, ker bi ga sicer ujeli Nemci. Vsaj pri davkih naj bi mi kaj upoštevali, če mi

že pomoči ne morejo dati.“ pripoveduje Marija, ki se enako kot njena sestra Jožefa ni nikoli omožila in ki je za to na svoj večer življenje obsojena na vse večjo samotno. Pri starih zdaj še živi posvojeni 36-letni Stanko

Berk, ki so ga kot 8-letnega fantička vzeli k hiši za hlapčka, toda nekoga dne se on lahko odpravi drugam, čeprav je težko reči, da se bo kdaj postavil na lastne noge in začel svoje življenje. „Ne hodite v hišo, rev-

ščina je, pomanjkanje, reva sem, izučena sem bila za silviljo, pa sem morala ostati na kmetiji. Vam rečem, ni slabšega kot ženski na kmetiji. Bolje bi bilo vzeti Cigana kot pa kmeta, če je kmetija taka, kot je naša. Saj ne rečem, imamo krompir, imamo fižol. Tudi to je dobro, tudi od tega se živi.“

Lesca kajza, njen dom. Če ob njem ne bi bilo lipe, bi se morda že podrli

M. LEGAN

KRPANOV KOTIČEK

Učitelj ne bo

Pomlad je priklicala sonce. Na drevu so se napeli popki. Po vrtovih in gmajnah je vse polno cvetja. Koracil sem po potih in melki travi, vendar v Mišjem dolu ni bilo žive duše. Vse se je skrilo, le za šolo sta v zatijahu stala dva učitelja in se pomenkovala.

Posebno na Dolenjskem in v drugih krajih, ki so bolj od rok in se ne držijo glavnih potov.

„Kaj pa vidva? Se ne bo jita črnih koz, ka-li?“ ju vprašam. „I, kaj če biti? Eni bodo učeni, pa se bodo raje mest držali kot nekateri zdravniki, drugi pa usli in vasi bodo prazne ostale.“

„Kaj pa vidva? Se ne bo jita črnih koz, ka-li?“ ju vprašam. „I, kaj bi se bala! Učitelji nismo nikdar dobro živeli in obilo hudega smo vajeni. Enkrat se pefamo za novci, da bi jih dobili vsaj toliko kot drugi z enakimi solami, drugič pa gledamo naše solarje. Komaj jih damo iz rok, pa imajo boljše kruh od nas.“

„Potolazita se.“ jima pravim. „Tudi to bo minilo, kot na svetu vse mine. Kaj se vendar za novce potegujete, raje se učite! Pravijo, da bodo morali vsi učitelji za solami pogledati. Kdor jih ne bo imel toliko kot doktorji ali vsaj malo manj, ne bo smel učiti ali pa bo polovic manj zaslužil.“

„Nekaj se res menijo o tem, vendar nama ne bodo mogli škoditi. Teh nekaj let bomo že še vzdržali. Menda nas ne bo konec, akoravno od nas hočejo več pisanih kot učenja. Kaj bo z mladimi učitelji vendar? Ničče ne čaka boljše časov. Ze zdaj jih ni kaj prida na vasi,

„Tudi to bo minilo, kot na svetu vse mine. Kaj se vendar za novce potegujete, raje se učite! Pravijo, da bodo morali vsi učitelji za solami pogledati. Kdor jih ne bo imel toliko kot doktorji ali vsaj malo manj, ne bo smel učiti ali pa bo polovic manj zaslužil.“

„Nekaj se res menijo o tem, vendar nama ne bodo mogli škoditi. Teh nekaj let bomo že še vzdržali. Menda nas ne bo konec, akoravno od nas hočejo več pisanih kot učenja. Kaj bo z mladimi učitelji vendar? Ničče ne čaka boljše časov. Ze zdaj jih ni kaj prida na vasi,

„Tudi to bo minilo, kot na svetu vse mine. Kaj se vendar za novce potegujete, raje se učite! Pravijo, da bodo morali vsi učitelji za solami pogledati. Kdor jih ne bo imel toliko kot doktorji ali vsaj malo manj, ne bo smel učiti ali pa bo polovic manj zaslužil.“

„Nekaj se res menijo o tem, vendar nama ne bodo mogli škoditi. Teh nekaj let bomo že še vzdržali. Menda nas ne bo konec, akoravno od nas hočejo več pisanih kot učenja. Kaj bo z mladimi učitelji vendar? Ničče ne čaka boljše časov. Ze zdaj jih ni kaj prida na vasi,

MARTIN KRPAN

„V zadnjem letu in pol so me imeli mnogi čez glavo, ker sem jim vzpel na glavo. Ob ljubljam, da se bom poboljšal - vsaj po Jagodah ne bom nikomur več plezal na glavo!“

„Pravijo, da so jih vsi radi brali. Mnogi že v četrtih do pol 8. ure zjutraj, kar pod uradnimi papirji! Razen tistega, ki je gošoval. Ta jih je z veseljem prebral samo šest ...“

„Zal mi je, ker nisem prej povedal, da bo Jagod konec. Tako sem presenetil tiste, ki mi že leto dni grozijo, da me bodo pretepli ali ubili ali tožili. Po vsej neumnosti bom zdaj ostal živ!“

„Naj za Prešermom ponovim še jaz starega modrece: „Samo na visoki vrh lete iz neba strele!“ Kdor ni bil nikoli v Jagodah - pač ni visoki vrh ...“

„Vsem političnim funkcionarjem sporočam: odslej bom mnogo bolj na liniji. Vsem drugim pa: postal bom resen in priiden!“

JOZEF VINIČAR

PRIPIS: Tu utrdno se naznaja milim bralecem in prijateljem domačega časnika, da se zalvo preostrega spomladanskega škropljenja-nasega vitograda proti peronospori, kot tudi zaradi varstvenega cepjenja vino-gradnikov zoper črne kozje do nadaljnjega ustavi prodaja naših zlatih in manj zlatih jagod. Zivela Smarica!

ODGOVORNI VINIČAR

Kraševčev Mik čaka na »nevesto«

Kraševčev Mik iz Komarne vasi v Kočevskem Rogu je postal napadalen - Zaprl so ga v obaro, kjer pričakuje »nevesto« s Hrvaške - Na glavi so mu pgnali rožički, ki mu služijo za orožje

Dveletni Kraševčev jelen Mik iz Komarne vasi v Kočevskem Rogu, ki ga ima v oskrbi gospodinja Anica Kraševc in o katerem smo pisali pred kakšnim letom, je postal že odrasel. Nič več ne sedi na pragu edine hiše v tej vasi, ne žveči več tobaka, pa tudi bombonov je vedno manj, saj je zdaj zaprt v obari, ki mu je nekoliko omejila svobodo. Jelen je namreč postal napadalen, nič ni bil več tako prijazen, saj se je začel zavedati svoje moči.

Ceprav obara meri več kot 1 hektar, nimata Kraševčev Darko in gospodinja Anica težav, da ga prikličeta k okenčku, skozi katerega dova dodatno hrano. Ko je Mik zavohal sladki krompir, je prišel kot pobeljen kužek. S slavo se je lotil „sladke“, ko pa je bila košara prazna, se je nejevoljen dvignil na zadnje noge in z rogovi dokazoval, da si še želi dobrot.

Mik je že odrasel, tehta več kot 100 kilogramov, na glavi ima že dva rožička, ki jih bo v kratkem snel. Ker mu želijo pripraviti prijetno bivanje v obari, so Miku kupili na Hrvaškem košuto, ki jo pričakuje vsak dan.

Kraševčeva, ki je Mika negovala od malih nog, pravi, da jo še vedno uboga vse, kar mu naroči, vendar da je postal tudi malo samovoj. Zaveda se, da so mu zradi rožički, zato jih bo kmalu začel tudi uporabljati. Vsakemu nepovabljenemu gostu v ogradi bi verjetno pokazal svoje sposobnosti. Zato si obiskovalci, ki jih še vedno v Komarni vasi ne manjka, veliko živat ogledujejo raje od daleč. Če stojite ob žični ograji, imate občutek, da bi jo vitki in dolgi Mik

BREZPOSELNI V NOVMEM MESTU: Njegova samopostrežba

Marjan Povše, 20-letni pomočnik v obratu predelave novomeškega Mesnega prehranskega podjetja, je svoje zaposlitev pustil novembra lanskega leta. Povše je doma iz Uršnih sel in je že septembra lani izkoristil odsotnost sovašanke Marije Plantan ter iz njene hiše, potem ko je odprl vrata s ključko, ki jo je našel na skritem kraju, odnesel tranzistor. Decembra je stanoval v Novem mestu. Bil je nezapošen. Od 15. do 29. decembra je petkrat kradel iz obrata predelave v Kandji. Na zaklenjeno dvorišče je prisel vedno tako, da je prepeljal tri metre visoko zid, od tam pa je šel v skladišče in s silnišnico. Prvič je odnesel zaklenjeno ročno blagajno, vendar je bila prazna. Pri naslednjih štirih obiskih je vzel vedno najmanj po 18 krajnskih klobas, odnesel pa je tudi nekaj mlani.

Na sodišču se je zagovarjal, da je bil brez denarja; dejanje je priznal. Obsojen je bil na 10 mesecev zapora. Sodnik je odredil pripor do pravnomočnosti sodbe.

DVE ZMAGI NOVOMEŠČANOV

To nedeljo je bilo v Dijaškem domu Majde Silc v Smihelu pri Novem mestu odigrano prenostvo dijaških domov Dolenjske v namiznem tenisu. Nastopile so 4 ekipe, v ženski konkurenci žal samo Novo mesto. V obeh konkurencah je tako prvo mesto osvojila reprezentanca Novega mesta. Vestni red pri moških: 1. Novo mesto, 2. Krško, 3. Sevnica, 4. Krško. Za zmagovalno ekipo Novega mesta sta igrala Marjan Trčar in Janez Damjan.

utegnli „prestopiti“ in zaplesati neprijeten ples. Mik je torej na poti, da postane prava dvjad prostornih roških gozdov.

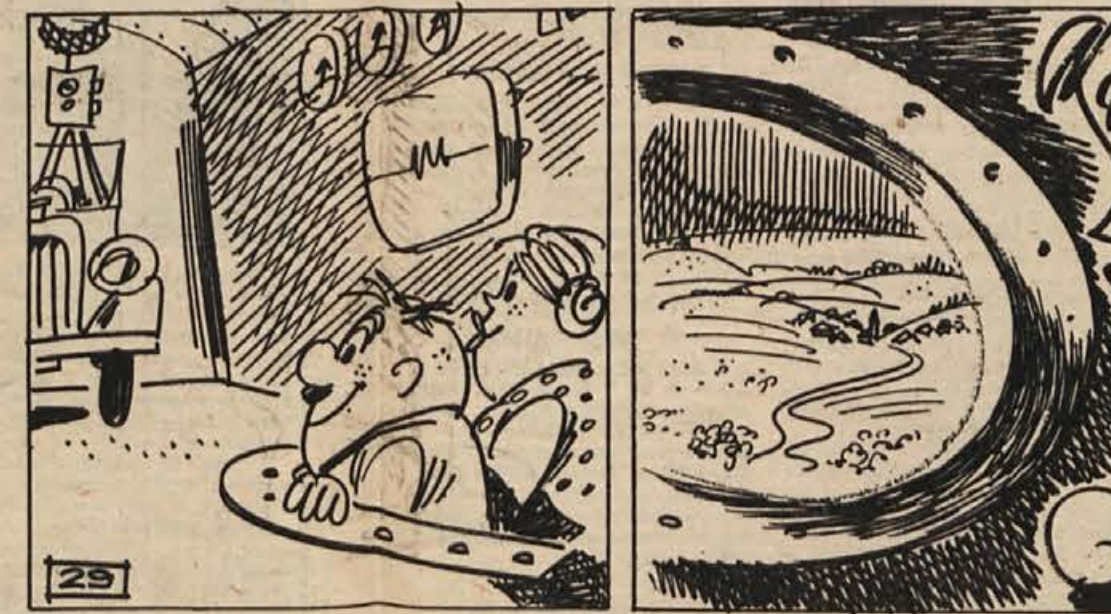
DEVETI POTNIK: JOZE KUHELJ

Televizijska napovedovalka Metka Centrič je izžrebala v „Olimpijski tomboli“ ljubljanskega Dela Novomeščana Jožeta Kuhlja iz Mestnih njiv. To je že drugi Dolenjec, ki se bo v organizaciji turističnega podjetja Centroturist udeležil letnih olimpijskih iger v Muenchnu.

Kraševčev Mik je že odrasel, zaveda se svoje moči, nič več ni tako prijazen, kot je bil, postal je celo napadalen, zato je moral v lovski rezervat. (Foto: S. Dokl)

med nebotičniki

29. No, vam je zdaj jasno? Vrh konstruktorji so - ker niso pogrnjali nič boljšega - enostavno zapeljali Paradižnikov kabriolet v ladjo. ... er pa - ogledno si ga pozornej! Ali ni tak kot „Lunohod“? Tako ali drugače! Bil je to edinstven, veličasten trenutek! Spet skupaj stari, neločljivi prijatelji: Paradižnik, Klara in kabriolet! In da je bil trenutek se bolj edinstven, so se ravno v tem hipu spodaj prikazali znani griči in zvonik svete Klare, zaščitnice občanov Košate lize ... „Ustavili!“ je zavpila Klara. Paradižnik se je vrjel na gumble in vzvode. Vrlet, pritiskal in premakal jih je. Pot mu je obliščelo. Tedaj pa se je oglašil zvočnik v kotu.

Nagrada za Sandija Mikulana

V tem tednu nas je spet zasipal s fotografijami naš novomeški sodelavec Sandi Mikulana, saj je postal kar štiri dobre posnetke. Za fotografijo tedna pa smo izbrali „Sporodno zagotovo“, ki je tehnično in vsebinsko najbolj silka. Dobre posnetke so nam poslali še: Tone Zalokar iz Kriškega, Fotoklub na osnovni šoli Katje Rupene iz Novega mesta in mojar-gojenec vojne pomorske akademije Janez Senica, ki križari po Jadranskem morju.

V zadnjem času opažamo, da so sodelavci na Kočevskem pozabili na nas. Prepričani smo, da jim ne manjka zanimivih posnetkov, zato priložníc prikakujemo večjo pošiljko.

Za fotografijo tedna izberemo najboljšo in najbolj zanimivo fotografijo minulega tedna, vendar pridejo v poštev tudi druge slike, ki niso ravno vezane na določen datum. Zato vas pozivamo, da nekoliko natančneje pregledate svoje filme: če se vam zdi, da bi bilo kaj za objavo, nam pošljite z veseljem sprejemno vsak prispevek. Če hočete, da bo fotografija prišla v poštev za našov „Fotografija tedna“, mora biti posnet v preteklem tednu, motiv mora biti zvržen, silka tehnično zadovoljiva in narejena na format 13 x 18 cm (ali vsaj 200 kvadratnih centimetrov za druge formate), v uređništvu pa mora biti vsaj v ponedeljek do 12. ure (za tekočo številko). Pošiljke, ki bodo zamudile ta rok, bomo upoštevali v izboru za naslednji teden. S sliko pošljite tudi primeren (kratek) opis, obvezno pa podatke: kje je bila posneta in kdo ali kaj je na sliki.

Za vsako fotografijo dobi avtor 50 dinarjev honorarja, za fotografijo tedna pa so rezervirane nagrade od 100 do 200 dinarjev. Posnetke pošljite do 10. aprila 1972, zadnji rok je 12. ura.

UREDNIŠTVO DOLENJSKEGA LISTA

FM. Dostojevski

„Tvoja žena in mož pod posteljo“
„Dostojna u čerpacoma“

Drhteči gospod je vroče stisnil mladeničevo roko. „To bi moral seveda storiti že za začetku,“ je dodal, „vendar sem čisto pozabljal, kaj se spodobi!“

To govorec, se je gospod v rukavcem kožuhu živčno prestopal na mestu, nemirno pogledoval naokrog, mancal z nogami in se vsak hip oprijemal mladeniča, kakor da se utaplja. „Vidite, veste,“ je nadaljeval, „prijateljsko sem vas hotel zaprositi za pomoč ... oprostite mi predrznost ... hotel sem vas zaprositi, če bi hodil po drugi strani, ob stranski ulici, kjer je zadnji vhod iz tistega stanovanja, tako da bi opisovali nekakšen U, da! Jaz pa se bom sprehal mimo glavnih vrat, tako je ne bova zgrešila. Če bi stražil sam, bi jo zgrešil, in tega se res bojim. Ko jo boste zagledali, jo ustavite in me pokličite ... Oh, saj sem nor! Šele sedaj vidim, kakšno neumnost počenjam in kako nesposobno je, kar vam predlagam.“

„Ne, zakaj? Prosim vas ...“ „Nikar me ne opravičujte! Vero sem zmešan, izgubljen kot še nikoli! Kot da stojim pred posteljo! Celo to vam priznam, ker hočem biti pošten in odkrit z vami, ljubi mladi mož: celo vas sem imel za njenega ljubimca!“

„Na kratko povedano: vi bi radi vedeli, kaj iščem tukaj, ne?“ „Blagorodni mož, spoštovani gospod, še na misel mi ne pride, da ste vi - on; s takšno mislijo vas res ne bom omakeževal, toda ... toda, mi lahko daste castno besedo, da niste njen ljubimec?“

„Prav - castno besedo vam dam, da sem ljubimec, vendar ne vaše žene. Saj drugače bi res ne pohajkoval po ulici, ampak bi bil sedaj pri nji!“ „Pri moji ženi? Kdo pa vam je omenil mojo ženo, mladi mož? Jaz sem vendar samski, jaz sem prav tako, no - ljubimec ...“

„Prej ste rekli, da je njen mož ... Na vznesenskem mostu ...“ „Kajpak, seveda, zareklo se mi je; so pa še druge vezi! In priznajete, mladi mož, nekakšna sorodnost značajev, to se pravi ...“

„No, dobro, je že dobro!“ „Hočem reči, da sploh nisem njen mož ...“ „Saj verjamem, jasno. Toda odkrito vam povem, da sedaj, ko sem vas prepričal, hočem pomiriti tudi sebe, zato bom z vami odkrit: razburili ste me, mi stopili na pot. Ohljubim, da vas bom poklical. Sedaj pa vas lepo prosim, dajte mi prostor in se umaknite. Jaz tudi čakam.“

„Izvolite, izvolite, takoj se umaknem, saj razumem strastno nepotrpežljivost vašega srca. O, kako razumem, mladi mož! Kako vas sedaj razumem!“ „Dobro, dobro ...“

„Na svidenje! ... Vendar prosim, da mi oprostite, mladi mož, znova vas nadlegujem ... Ne vem, kako bi rekel ... Dajte mi še enkrat castno in pošteno besedo, da niste njen ljubimec!“

„Oh, ljubi bog nebeski!“ „Samo še vprašanje: ali veste, kako se piše mož vaše ... no, tiste, ki je predmet vaše zaljubljenosti?“

„Seveda vem. Vse priimeke to vsekakor ni, in pika!“ „Kako pa veste, kdo sem?“ „Čujte no, pojdite vendar! Zapravljate čas, ona vam lahko tisočkrat uide ... In kaj le mislite? Vaša je v liščem ogrinjalu, s kapucno, moja pa nosi kariran plašč in svetlo moder zameten klobuk ... No, vam je dovolj jasno? Kaj bi še radi?“

„Svetlo moder zameten klobuk? Tudi ona ima kariran plašč in svetlo moder klobuček,“ je kriknil vsiljivi gospod in se hipoma vrnil k mladeniču. „Ah, vrag vas vzemi! Saj taka podobnost je možna, naključje ... Sicer pa, da bo vse jasno: moja ne zahaja semkaj!“

„Kje pa je - tista vaša?“ „Bi radi vedeli? Zakaj?“ „Seveda, priznam! Vendar le zato ...“ „Pfuja, vraga! Nimate niti trohice sramu! No, moja ima tukaj znanec, v drugem nadstropju, na ulico. Naj vam vse prebivalce tam zgoraj naštejem ali kaj?“

„Moj bog! Jaz imam tudi znanec v drugem nadstropju, z okni na ulico ... General ...“ „General?!“ „General. Lahko vam tudi povem, kateri general ... no: Polovincin.“

„O hudiča! Ne, to je drug! (Vrag te pocitraj!)“ „Ni Polovincin?“ „Sploh ne!“ Oba sta umolknila in se osuplo gledala. „Kaj pa tako zijate vame?“ je kriknil mladenič pa se ježno otresel otrplosti in zadrege. „Jaz, jaz, recite moram ...“ „Ne! Dovolite, prosim, sedaj boga govorila pametno. Najina skupna zadeva. Pojasnite mi ... Kdo vaših je v hiši?“ „Mislite znanec?“ „Da, znanec ...“ „No, vidite, vidite! Vaše oči pričajo, da sem uganil!“ „Vrag vas vzemi! Ni res, sploh ni res! Vrag vas vzemi! Ste slepi, ali kaj? Saj vendar stojim pred vami, torej nisem pri nji, vam ne gre v glavo? Sicer mi je figo mar, kaj mislite ali ne mislite!“

Mladenič se je dvakrat besno zasukal na peti in mahnil z roko. „Nič hudega nisem mislil, prosim vas! Kot blagoroden clovek vam vse povem: od začetka je žena sama zahajala semkaj, je njihova sorodnica, zato je sploh nisem sumil. Včeraj pa sem srečal njihovo svetlost in povedal mi je, da je že tri tedne, ko se je preselil drugam, v novo stanovanje, toda že ... ne moja žena, ampak tujak (mož je na vznesenskem mostu), ta dama torej mi je rekla, da je še pred tremi dnevi bila pri njih, namreč v tem stanovanju. Kuharica pa mi je povedala, da se je v stanovanje njegove svetlosti vselil mlad mož, neki Bobincin ...“ (Nadaljevanje sledi)

Dežurni poročajo

KES PO VLOMIH — Draga Koritnika (24 let) iz Rečice pri Laškem je prejšnji tork okrožno sodišče v Novem mestu obsodilo na 7 mesecev zapora, pogojno za dobo dveh let, ker je maja lani enkrat sam, dvakrat pa v družbi z mladoletnim M. J. v lomi v zaklenjeno skladišče podjetja Lisca v Sevnici, kjer je delal, ter odnesel za 850 dinarjev predmetov. Škoda je vrnil, kaznovan še ni bil, redno je zaposlen in ustvaril si je družino — to so šteli za olajševalne okoliščine.

RAZBITA OPEKA — Alojz Lesjak iz Zabje vasi je prijavil, da so mu mladoletniki razbili strešno opeko na hiši in ga tako oškodovali za 800 dinarjev.

UKRADEN DENAR — 29. marca je 60-letna Frančiška Dular iz Dol. Vrhpolja šentjernejskim miličnikom prijavila, da so ji 27. marca popoldne ukradli 1.860 dinarjev iz kuhinje, shrambe in sobe. Tat je izkoristil priložnost, ko je delala na polju. Dularjeva je pustila okno odprto, lahko pa je zmikav našel tudi ključ, ki ga je skrila na običajno mesto.

CUDEN TOVOR — Prometni miličniki so prejšnjo soboto pri Gmajni postavili fička ljubljanske registracije 322-66, ki ga je vozil ljubljčan Franc Tomše. Kaznovali so ga, ker je bil nepravilno naložen. Ljubljčanec je namreč privezal na avto kar pet cevi, dolgih po 6,4 metra.

DO IZTREZNITVE — Novomeščana Rudija Koparja so 2. aprila novomeški miličniki pridržali do iztreznitve, ker je vozil avto vinjen in se nedostojno vedel do miličnikov. Prijavili so ga še sodniku za prekrške.

AVTO — BAKLA

V ponedeljek okoli 16. ure se je Zagrebčan Ivan Martinjak, ki je začasno na delu v Nemčiji, z avtom peljal po Cesti herojev v Novem mestu. Nenadoma je opazil, da je avto začel goreti. Požar so pogasili gasilci, močno ožgani avto pa so odpeljali v Zavod za požarno varnost, kjer bo cenilec ugotovil škodo.

NESREČA ZDOMCA

Martin Rostahar iz Rače vasi pri Cerkljah, ki je začasno na delu v Nemčiji, se je v ponedeljek popoldne peljal proti Ljubljani. Pri Trebnjem je na neprekinjeni črti prehitel neki avto, po priključku pa je tedaj na avtomobilsko cesto pripeljal avtomobil novomeške registracije, ki ga je vozil Janez Gril. Avtomobila sta trčila, škoda je za 3.000 dinarjev. Poškodovan ni bil nihče.

SIMPOZIJ

Direktor J. (njegovga imena ne kaže imenovati, ker je preveč plivljen mož) se je onega dne nepričakovano znašel pred sodnikom. Dobil je modro kuverto — pa ne tiste, v kateri so bili tisočaki za sprejem na delo prijateljice prijateljice prijateljice sestrične — in v njej je na pismu pisalo črno na belem: J., direktor podjetja Eksex, naj se kot obdolženec zgleda pri tukajšnjem sodišču dne tega in tega, sicer bomo prisiljeni poslati ponj miličnike...

Direktor, okroglega obraza in velikega trebuha, da je komaj zavezal vezalke na čevljih — zategadelj je najraje kupoval mokasine — se je zato prazne oblekel in namesto navadne bele srajce oblekel najboljšo belo z zlatimi gumbi in pa tisto črno obleko, v kateri je gostil: toliko poslovnih prijateljev iz tujine in domovine.

Sodnik, ta grdoba, ni imel nobenega posluha za njegov menezersko do potankosti odmerjeni čas in ga je od poklicati prav takrat, ko je on s tajnico hodil na malico v bližnji bife, ki je imel tako prijetne separeje.

Brez nepotrebnega okolišenja sta udarila v sredo stvari. J. je na kratko povedal, kdaj je bil rojen, kdo je oče in kdo mati in kakšna posebna znamenja ima, potem pa je moral odgovoriti na sodnikovo vprašanje: „Zakaj ste organizirali simpozij o tem, kako bi vaše podjetje se bolje gospodarilo, učinkoviteje iskalo luknje v zakonih in delilo še večje osebn

Šele okrog 20.30 so 24. marca gasilci s pomočjo 150 občanov pogasili požar med Kočevjem in Rudnikom, ki je grozil tudi tamkajšnji smodnišnici. Požar je zajel okrog pol kvadratnega kilometra trave in grmovja. Gasilca Danila Šturma (34 let) je zadel kap in je med gašenjem umrl. (Foto: J. Primc)

POŽARI DELAJO ŠKODO:

Zgovorna opozorila pogorišč

Veliko škode zaradi malomarnosti — Vžigalice v otroških rokah, slaba električna napeljava, iskre iz dimnikov lokomotiv

Vsa opozorila ne pomagajo dosti, kajti tudi letošnje pomlad pustoši ogenj vsepovsod. Gospodarska poslopja in travniki ob progah, stanovanja in gozdovi — povsod nastaja neprecenljiva škoda. Najhuje je, da gre večinoma za požare, ki bi jih bilo mogoče preprečiti, saj jim botruje malomarnost.

Tako pa vsa dosedanja opozorila ostajajo le kot obrabljena gramofonska plošča. Ne dajate otrokom vžigalic v roke! — pa spet zaneti ogenj otrok. Električna napeljava naj bo kvalitetna, ne zaupajte tega dela tistim, ki niso pooblašteni za to! — pa delajo domači mojstri. Lokomotive naj imajo iskrolovce, da bodo preprečili požare ob progah! — pa dimniki veselo puhajo iskre.

Dnevna poročila so polna vesti o požarih:

28. marca ob 19.30 je iskra lokomotive tovornega vlaka, ki je peljal od Gradca proti Metliki, zažgala gozd ob progah. Okrog 3 ha gozda je bilo v ognju, požar pa so pogasili gasilci iz Gradca in Dobravice, pomagali so tudi vaščani.

29. marca ob 20. uri je sin Jožeta Markelca opazil, da gori njihovo gospodarsko poslopje v Straži pri Senturpantu. Stanovanjska hiša in gospodarsko poslopje sta pod skupno streho, pokrito z opeko. Ogenj so opazili v listniku, nato pa se je razširil

na gospodarsko poslopje; zgorelo je ostriše, orodje in 100 vreč cementa. Gasilci, ki so takoj prišli na pomoč, so s polivanjem preprečili, da se ogenj ni razširil. Škode je za 20.000 dinarjev. Vzrok: slaba napeljava ali pa zažig.

Zadnjega marca okrog 14. ure je začelo goreti v gozdu Strašec pri Štirih rokah. Ogenj se je razširil iz kupa žerjavice, ki jo je pustil M. M. iz Mladice. Veter je žerjavico razpihal in zanesel ogenj v bližnji gozd. Gorel je 1 hektar gozdne površine.

1. aprila okrog 15. ure pa je gorelo ob progah Otovec—Črnomelj. Zgorle je približno hektar gozdne površine, požar pa so pogasili črnomaljski gasilci. Bržkone je požar povzročila iskra lokomotive.

NEVESTNO POSLOVANJE:

Ob denar iz lesenega kovčka

Tatov, ki so ukradli v Industriji motornih vozil 14.730 dinarjev, še niso dobili, tožilcu pa so prijavili Franca Zupančiča

Tatov, ki so odnesli iz prodajnega skladišča Industrije motornih vozil lesen kovček, v katerem je bilo 14.730 dinarjev, za zdaj kriminalisti še niso našli. Uprava javne varnosti pa je doslej javnemu tožilcu že sporočila eno ime: Franca Zupančiča, poslovodjo prodajnega skladišča, so kot odgovorno osebo prijavili zaradi nevestnega gospodarskega poslovanja — po členu 213 kazenskega zakonika.

Neverjetno je, kako malomarno je bilo poslovanje z denarjem v prodajnem skladišču. V leseni blagajni, bolje rečeno lesenem kovčku, so imeli izkupiček enega dne in še denar, ki je ostal servisni delavci od prejšnjega dne. Kovček, v katerem je bilo 14.730 dinarjev, so postavili pod prodajno mizo, vlomilec pa je v noči od 22. na 23. marec odnesel ves denar.

UVJ bo dosledno prijavljala odsele tudi vse tiste odgovorne ljudi, ki puščajo denar, čeprav imamo v Novem mestu tudi nočni trezor. Razen tega kriminalisti vedno ugotavljajo, da je v blagajnah vedno denarja, kot bi ga smelo biti. Na ta način je bil pred leti tudi Inis ob veliki vsoti, tatovi pa so uspešno pobirali tudi že denar po trgovinah na Dolenskem.

Zaradi slabega varstva pa imajo miličniki dosti opravka še z IMV, Novotehno, Zavodom za požarno

varnost in gradbenimi podjetji, ki premalo skrbijo za svoje izdelke v skladiščih na prostem.

MEGLENKE SO GA ZVABILE

Novomeščan Radovan Gačša je v ponedeljek prijavil miličnikom, da mu je neznanec ponoči ukradel z avtomobila dve luči meglenci in ga oškodoval za 400 dinarjev. Avto je stal pred blokom.

UKRADEN PONY-EKSPRES

V ponedeljek je novomeškim miličnikom prijavil Franc Bartolj iz Dol. Lakovnic, da mu je dopoldne neznanec ukradel pony-ekspres modre barve, ki ga je pustil pred Mercatorjevo trgovino na novomeškem Glavnem trgu.

OPLAZILA STA SE

Voznica Lenče Josifov iz Novega mesta se je v ponedeljek popoldne peljala v Bršljin. Pri združnem poslopiju se je srečala z avtom, ki ga je vozil Tone Kraševac iz Jelš pri Otočcu. Avtomobila sta se oplazila, škoda pa je za 2.000 dinarjev.

OBSOJEN PREJŠNJO SREDO:

Vloma nezaposlenega

Pavel Pirc je zdomcu Vajdiču odnesel denar, ker je ta v gostilni povedal, kje ga ima

Senat okrožnega sodišča v Novem mestu je 22-letnega Pavla Pirca iz Srednjega Arta v Krški občini obsodil na leto dni zapora zaradi dveh velikih tatvin. Brezposelni Pirc je dejanja priznal, obžaloval, k mili kazni pa je pripomogla tudi dosedanja nezakaznanost.

Pirc je šel 7. septembra lani mimo hiše Franca Naraglavca v Gor. Pijavškem. Zdelo se mu je, da ni nikogar doma, zato je razbil okno in vzel električni brivnik.

Na novega leta dan pa je bil v gostilni na Vel. Trnu. Zdomec Stane Vajdič je počastil družbo, vendar je prosil za denar, češ da je pozabil denarnico doma pod blazino v postelji. Pirc je to slišal, odšel iz gostilne pred Vajdičem in hitro našel njegov denar. Odnesel je 100 dinarjev in 170 nemških mark. Noč je prespal na bližnjem kozolecu, potem pa je v Trbovljah v naslednjem tednu z družbo vse zapil.

Junjska odločitev

V začetku septembra bodo v Vikerčah pri Ljubljani spet odprli vrata novim gojencem kadetnice. Bodoči miličniki bodo šli skozi triletno šolo, ki jih bo praktično in teoretično naučila ravnanja v najrazličnejših položajih.

nja in izdelovanja slik, telegrafiranja in različnih spretnosti pri radijskih sprejemno — oddajnih zvezah. Tudi vojakov ni treba služiti, ker se s potrebnim znanjem oborožimo že v triletnem šolanju.

— Kljub temu kadetnica ni samo obvezna učilnica, je povedal vaš ravnatelj.

„Zares ne, ker imamo mnogo izvenšolskih dejavnosti. Najbolj množično so obiskane športne in kulturne. Sam igram pri roko-

jih, v katerih se vsak dan znajdejo miličniki.

Ivan Hočevar iz Krmelja bo letos zastopil kadetnico, ker hodi zdaj v tretji letnik: „To je poklic za tiste, ki si želijo stikov z ljudmi, ki ne marajo enoličnega življenja. Vsak dan prinese kaj novega, to sem videl že na obvezni praksi.“

Kadetnica v Vikerčah je za mnoge zanimiva odločitev za bodoče šolanje: „Naučimo se najrazličnejših veščin, vožnje z motorji in avtomobili, fotografira-

med para grafi

metaših, ki smo se že dvakrat srečali z ekipo podobne šole iz Sremske Kamenice, igramo pa tudi na različnih srednješolskih tekmovanjih.“

— Kaj pa samoupravljanje? „Naš glas je upoštevan, mladinska organizacija in aktiv Zveze komunistov pa skrbita, da bi se vsi gojenci kar najbolje počutili, naša dolžnost pa je tudi, da pomagamo tistim, ki jim učenje ne gre preveč dobro od rok.“

— In zanimivosti? „Imamo svoj bazen, tako da se vsak nauči plavati in tudi reševati utopljenca. V telovadnici se učimo tudi juda. Za tiste, ki bodo prišli za nami, pa bo še bolj poskrbljeno: dobili bomo novo telovadnico! Skratka, šola nas zares pripravi za življenje.“

KRONIKA NESREČ

RIBNICA: SMRT POD KOLESI — 31. marca ob 16.50 je tovornjak s prikolico iz italijanske Gorice pred vhom v tovarno Inles na Partizanski cesti v Ribnici do smrti povozil 5-letno Patricijo Regava iz Ribnice. Otrok se je igral pod tovornjakom, in ko je ta speljal s parkirnega prostora, je ostal pod desnim kolesom prikolice.

BIZELJSKO: V KLET — 31. marca se je Ferdinand Veršec iz Ljubljane peljal z Bizeljskega proti Gradišču. Brez izpita je prehitro pripeljal v ovinek v Stari vasi in zapeljal v vinsko klet. Avtomobilist se je poškodoval, škoda pa je za 10 tisočakov.

DOBRAVA: ZASPAL ZA VOLANOM — 28. marca zjutraj se je zdomec Helim Rekič z osebnim avtomobilom avstrijske registracije peljal proti Zagrebu. V Dol. Dobravi pri Trebnjem je zaradi utrujenosti zaspal za volanom: avto je zapeljal na bankino in se nato prevrnil pod cesto ter s sprednjim koncem obstal v potoku. Voznik, trije otroci in dva odrasla v avtu so bili huje poškodovani. Na avtomobilu je za 10.000 dinarjev škoda.

BELA CERKEV: NAROBE PREHITEVAL — Ivan Bratina iz Ajdovščine je 30. marca peljal tovornjak proti Zagrebu. Pri Beli cerkvi ga je začel prehitovati tovornjak, ki ga je vozil Slavko Polovina iz Zlatar Bistrice. Polovina je prehitel, tedaj pa je pripeljal naproti osebni avto. Polovina je naglo zavil na desno, tako da je trčil v Bratinov tovornjak. Bratino je zaneslo s ceste, da se je prevrnil na sosednjo cesto drugega reda. Škode je za 3 tisočake.

PLUSKA: POSKODOVANA FRANCOZA — Ljubljčanec Jože Dolenc se je 30. marca peljal proti Ljubljani, ko mu je pri Pluski pripeljal naproti Francoz Jean Claude Jeremie. Francoz je iz neznanega razloga zapeljal na levo in čelno trčil v Dolencem. Francoz in njegov sopotnik sta se poškodovala, na avtomobilih je za 25.000 dinarjev škoda.

TRNOVEC: ČEZ CESTO — Janez Perušič iz Breznika pri Dragatušu je 30. marca zvečer vozil osebni avto iz Novega mesta proti Metliki. Pri Trnovcu je v ovinku zapeljal čez rob ceste ter se prevrnil v potok. Voznik je ostal cel, na avtu pa je za 4.000 dinarjev škoda.

NOVO MESTO: S STRANSKE CESTE — Janez Glavan iz Prečnje je 31. marca zjutraj zavijal z mopedom s stranske ceste pri Bršlinu — proti Novemu mestu. Ko je zavijal v levo, je trčil v osebni avto, s katerim se je po prednostni cesti pripeljal Novomeščan Franc Černe. Glavan si je pri padcu odrgnil kožo na nogi, škoda pa je za 2 tisoč dinarjev.

NOVO MESTO: USODNO PREČKANJE — 75-letna Marija Lukšič iz Irče vasi je 31. marca zjutraj prečkala Cesto komandanta Staneta, ker je šla proti Kastelčevi ulici. Ko je bila že pri pločniku, je pripeljal mopedist Zdravko Jan iz Cvibelj pri Trebnjem in jo podrl. Lukšičeva je bila huje poškodovana in so jo odpeljali v bolnišnico.

KRONOVO: ZAKAJ NA BANKINO? — Ljubljčanec Franc Novljan je zadnjega marca vozil tovornjak s prikolico. Pri Kronovem je iz neznanega razloga zapeljal na bankino, tako da se je najprej nagnil,

nato pa prevrnil na bok na travnik ob cesti. Škode je za 1.000 dinarjev.

ČUZNJA VAS: S TABLICO „L“ — 2. aprila je Anton Grabnar iz Čužnje vasi brez izpita in s tablico „L“ na mopedu med srečanjem z motoristom Francetom Kresetom iz Pogorela trčil, da sta padla. Grabnar se je laže poškodoval, škoda je za 3 tisočake.

KARTELJEVO: OPLAZENJE — Mađzar Šandor Nagy se je 3. aprila s tovornjakom peljal proti Ljubljani. V karteljevskem klancu je začel prehitovati drug tovornjak, ko je naproti pripeljal avtomobil Unatransa iz Bihača. Avtomobil in prikolica mađzarskega tovornjaka sta se oplazila, čeprav je voznik avtomobila Dragan Šiškin močno zaviral in z desnimi kolesi zapeljal na bankino. Na srečo so potniki ostali nepoškodovani, na vozilih pa je odrgnjen lak. Škode je za 3.000 dinarjev.

NOVO MESTO: NA PREHODU! — 31. marca popoldne je Novomeščan Marjan Somrak s svojim avtomobilom na prehodu za pešce podrl 7-letno Eriko Papeč, ki je šla čez Trdinovo cesto proti grmški šoli. Deklica se je laže poškodovala.

KDO SO NEZNANCI?

V ponedeljek zvečer so neznanci v bifeju na Otočcu napadli in poškodovali Darka Malija z Otočca, potem pa pobrali šila in kopita. Kdo so bili pogumni pretepači, ki so se spravili na enega samega človeka, za zdaj še niso ugotovili.

USODNO PREČKANJE

V nedeljo zvečer je iz gostišča pri avtomobilski cesti na Gmajni prišel Janez Salmič in prečkal cesto. Tisti hip pa je pripeljal iz zagrebške smeri avto z avstrijsko registracijo, ki ga je vozil Grk Avramidis Kostaa. Čeprav se je pešcu umikal, ga je zadel. Pešec je oblezel hudo ranjen, na avtu pa je za 6.000 dinarjev škoda.

AVTO V TOVORNJAK

V ponedeljek dopoldne je Janez Stete peljal tovornjak Ljubljanskih mlekarj na cesto tretjega reda proti Skočjanu. V Stari vasi pa mu je v nepreglednem ovinku pripeljal naproti Anton Kolenc iz Kranja in trčil v tovornjak. Pri trčenju se je Kolenc huje poškodoval in so ga odpeljali v novomeško bolnišnico. Na vozilih je za 10 tisočakov škoda.

STARKIN PADEC

V ponedeljek okrog polдне se je Anton Količ iz Prautina pri Ozlju, začasno na delu v Nemčiji, peljal skozi Bršljin proti Karteljevemu. V Bršlinu je nenadoma stopila pred avto 80-letna Terezija Kolar z Dol. Kamenc. Avto jo je zadel in zbil po tleh. Kolarjeva je bila laže poškodovana, vendar so jo zadržali v bolnišnici na zdravljenju.

NAVDUŠEN DELAVEC

Bržkone je tat, ki ga še iščejo, priden vinogradnik. V ponedeljek je namreč neznanec ukradel Alojzu Progarju z Dol. Kamenc vinogradniško orodje, vredno 350 dinarjev. Lepo vreme — veliko dela v vinogradu!

Samoprispevek za osnovne šole

Proračun za 1972 sprejet brez sprememb – Skupščina je sprejela predlog SZDL o gradnji osnovnih šol in uvedbi samoprispevka – Proračunski potrošniki naj pred javnostjo razgrnejo svoje programe

ŠENTJERNEJ:

»Reši nas...«

Ravnatelj Anton Plut: »Komaj ušli 3. izmenici«

Ljudje trdijo, da se čudno sliši, pa vendar je res: osnovna šola Martina Kotarja v Šentjernej, sezidana komaj pred osmimi leti, je vsaj dvakrat premajhna. Dvakrat pravimo zato, ker so že letos komaj ušli tretji izmeni. Ravnatelj Anton Plut: »Letos imamo 1000 učencev, od tega 800 v matični šoli. Ti so razdeljeni v 27 oddelkov, za kar

M. J.

Darovalci v knjigi

Za dela na žužemberskem gradu so začeli zbirati denarne prispevke prebivalstva. Nosilka akcije je krajevna skupnost. Do zdaj je dal največ Rudi Hrovat, izdelovalec cementnih izdelkov iz Ambrusa. Darovalce materiala in denarje ter vse, ki bodo s prostovoljnimi delom pomagali pri obnovi gradu, bodo vpisali v posebno knjigo, ki bo skupaj s knjigo obiskov dana na ogled obiskovalcem gradu.

M. S.

PLAT ZVONA ZA GASILSKI STOLP

Stolp starega gasilskega doma v Šmihelu pri Novem mestu se je nevarno nagnil in se boje, da bo zgrmel na sosedno hišo; avtomobil je slab, oprema za sodobno gašenje pomanjkljiva. Vse to so navedli gasilci na nedavnem obnem zboru. Plat zvona, ki so ga začeli bititi, je upravičen, še bolj kot strah, da bi odpovedali pri reševanju v požarih in drugih nesrečah. Sklenili so popraviti sedanji dom s stolpom, ali vse zgraditi novo, kar bi veljalo več kot 240.000 din. Kljub izdatni pomoči prebivalstva pri teh delih ne bodo kos nalogi, če ne bo kdo od zunaj kaj primaknil. Društvo bo imelo izdatke zlasti za nov avtomobil, zato bo družbena pomoč pri ostalih delih neobhodno potrebna.

imamo na voljo 9 učilnic v novi stavbi in 3 v bivši KGS. Takoj naj pristavim, da je gradbena inspekcija zahtevala nove strope v tej stari hiši; stropi v stranišču so že enkrat zgrmili na tla, pa smo jih popravili. Da ne bi trije oddelki ostali pod kapjo, smo v novi šoli spremenili v učilnice kleti in prostor, kjer je bil včasih kabinet. Zato smo se rešili tretje izmene tudi s tem, da smo v novi prvi razred vpisali le otroke, rojene še januarja ali, kot pravimo, januarčke. Trenutno ima šola 1600 kvadratnih metrov, potrebuje pa jih vsaj 3900. Kdaj jih bo dobila? Ravnatelj Plut pričakuje, da referendum o sedemletnem samoprispevku na šentjernejem območju ne bo razočaral. »Ne gre nam za to, ali bo dograditev pri nas na vrsti čez dve ali tri leta, ker vemo, da je npr. posebno šolo nujno prej sezidati. V glavnem nam gre, da bi se sedanje prizadevanje za ureditve šol v občini poznalo tudi pri nas.«

I. ZORAN

KONFERENCA ZKS PRELOŽENA

Za torek, 4. aprila, najavljena seja občinske konference ZKS v Novem mestu je preložena za določen čas. Ponovni sklic bo po preklicu odredbe predsednika ObS o prepovedi priseljevanja delavcev, javnih zborovanj, javnih prireditev in omejitvi službenih potovanj, ki velja od sobote, 1. aprila, za vse, ki še niso bili cepljeni proti črnim kozam.

S. D.

KONČAN TEČAJ

V novomeški krajevni skupnosti so te dni usposobili 15 tečajnic za zdravstveno in socialno pomoč ob morebitnih naravnih in drugih nesrečah. Na delu tečaja je o negi bolnika v družini predavala višja medicinska sestra Slavica Kročelj-Naumova.

Na seji skupščine so odborniki v četrtek, 30. marca, obdelali 14 točk dolge dnevi red v dobrih štirih urah. V razpravi so se za dlje časa ustavili le ob drugi točki, ki je obsegala značilnosti gospodarskih gibanj v letu 1971 in njihovo oceno za 1972. poročilo o delu uprave za 1971 in program dela uprave za 1972 ter proračun za 1972 in ob sedmi točki dnevnega reda, v kateri je bilo govora o programu gradnje šol v občini.

Odlok o občinskih upravnih taksah, odlok o določitvi sredstev za vzgojo in izobraževanje, odlok o delni nadomestitvi stanarin, odlok o povračilu OD, potnih in drugih stroškov odbornikom in članom organov skupščine in odlok o valorizaciji vrednosti družbenih stanovanj in stavb pri prodaji so sprejeli brez razprave, na enak način tudi predlagane finančne in premoženjskopravne zadeve ter volitve in imenovanja. Krajša razprava je bila o razpisu nadomestnih volitev za tri odbornike, ki so se preselili. Prisotni

TISOČAKI ZA ELEKTRIKO

Letos bodo napeljali elektriko še v Cerovec in na Ljuben, s tem pa se bodo večletna elektrifikacijska dela v krajevni skupnosti Birčna vas končala. Ze več let imajo uveden samoprispevek in samo za elektrifikacijo so dobili 130 tisočakov. Med večja dela štejejo zidan most v Pogancih, ki naj bi ga letos naposled le zgradili. Dolgoletna želja po pitni vodi se je oglasila tudi na nedavni krajevni konferenci Socialistične zveze; da bi vodovod v Birčno vas napeljali kaj kmalu, pa še nič ne kaže. Nezdovoljni pa so s cesto, ki jih povezuje z Novim mestom, saj je le občasno popravljena. Prihodnje leto se bo pobiranje samoprispevka izteklo, zato razmišljajo o podaljšanju plačevanja.

Referendum

Občinska skupščina je na seji prejšnji četrtek po obširni razpravi osvojila predlog izvršnega odbora občinske konference SZDL, občinskega sindikalnega sveta, občinskega komiteja ZK, svetov krajevnih skupnosti in predstavnikov delovnih in drugih organizacij o programu gradnje šol v občini.

Po tem predlogu bi v 7-letnem razdobju (od 1972 do 1978) zbrali s samoprispevkom občanov in prispevkom delovnih organizacij 35.000.000 din. TIS bi prispevala 7.000.000 din, občinska skupščina pa 25.100.000 din, vsega skupaj: 67.100.000 din. S tem denarjem bi v tem obdobju zgradili na novo osnovno šolo v Dol. Toplicah in posebno osnovno šolo (za prizadete otroke) v Novem mestu, dogradili in preurehili pa bi šole v Brusnicah, Šentjernej, Vavti vasi, Žužemberku, Otočcu, Bršlinu in osnovni šoli »Katja Rupepa« in »Milka Sobar-Nataša« v Šmihelu.

Odborniki so ugotovili, da je predlagani način zbiranja denarja edina mogoča pot iz zagate, v kateri je šolstvo, in edina pot, da pride mladi rod do novega znanja in izobrazbe. Referendum o samoprispevku bo v maju letos, izveden bo po posameznih KS in od izida bo odvisna gradnja vseh v programu zajetih, pa tudi posameznih šol. Na najbolj demokratičen način bomo odločali o sreči in bodočnosti naših otrok.

M. J.

Suhokrajinski drobž

SE DVA TRAKTORJA je žužemberska zadruga nabavila za svoje kmetovalce-kooperante. Ob določeni lastni udeležbi sta kooperanta dobila od zadruge kredit za sicer krajšo dobo, toda z ugodnimi obrestmi. S to nabavo se je povečalo število traktorjev v Suhi krajini na 16.

KOOPERANT ŽUŽEMBERSKE ZADRUGE RAJKO ARKAR iz Trebče vasi pri Dvoru je v dobrem letu spital 198 telet. Ker ni imel doma primernih hlevov, je pital teleta v zadržnem hlevu na Dvoru. Sedaj je pričel graditi večji hlev pri svojem gospodarskem poslopu. Ko bo hlev dograjen, bo imel tudi že preusmerjeno rastlinsko proizvodnjo za potrebe živinske krme.

Razen Arkarja sta pričela graditi hleve tudi kooperanta JANEZ BRADAC iz Trebče vasi in FRANC HREN iz Sadinje vasi.

PRVI RIBIŠKI DNEVI so pozivili bregova reke Krke med Šmihelom pri Žužemberku in Sotesko. V prvih dneh ribiškega odlova je prišlo na ribolov nekaj ribičev iz oddaljenih krajev, nekaj pa jih je bilo iz zamejstva.

M. S.

STANE KAVČIČ MED OBISKOM V NOVEM MESTU:

Beg pred ukrepi ni izhod

Predsednik slovenske vlade je v pogovoru z novomeškim političnim aktivom poudaril, da bo treba stabilizacijo doseči deloma s počasnejšo gospodarsko rastjo, deloma s splošnim zategovanjem pasu

„Politično vzeto, smo vsi za stabilizacijo, ko pa se moramo odločiti, kje se naj prikrajsamo, da jo bomo dosegli, se mnenja že križajo.“ je poudaril predsednik slovenskega izvršnega sveta Stane Kavčič minuli torek popoldne na pogovoru s političnim aktivom novomeške občine. (O njegovem obisku v straškem Novolesu in novomeškem IMV smo poročali prejšnji četrtek).

Kavčič je dejal, da z resolucijami, naj bodo še tako dobre in prepričljive, stabilizacije pač ni možno doseči in da bi bilo jalo vo vsako prizadevanje, če bi zanemarili gospodarske ukrepe. Opozoril pa je, da je tudi z ukrepi velik križ, saj se jim nekateri vztrajno izmikajo še potem, ko se prepričajo, da ni drugega izhoda. Ni malo gospodarskih organizacij, ki se nagibajo k temu, da

bi za ceno manjše stabilnosti zagotovili hitro rast. Po Kavčičevem mnenju taka smer ni najboljše, najbrž pa tudi ni sprejemljiva. Dejal je, da se bo treba odločiti za srednjo pot med naslednjima možnostima: med zmanjšanjem razširjene produkcije (s tem bi morali pristati na počasnejši razvoj z manj zaposlenimi) in zmanjšanjem standarda oziroma splošnim zategovanjem pasu (s tem bi breme stabilizacije nosili vsi).

Slovensko gospodarstvo se mora slednjič pomiriti z izgubami, ki jih je povzročila devalvacija dinarja, in se sprijazniti z novo pariteto naše nacionalne valute. Kdor pri gospodarjenju tega ne bo upošteval, se bo pač zapisal propadanju. Predsednik

»Dolenjski list«
v vsako družino

Kavčič je pristavil, da je tako gledanje tudi izhodišče za načelno politiko slovenske vlade v letošnjem letu gospodarskih gibanj in stabilizacije.

I. Z.

Na podlagi drugega odstavka 13. člena zakona o zdravstvu (Uradni list SRS št. 26/70)

izdaja predsednik občinske skupščine Novo mesto O D R E D B O o prepovedi priseljevanja delavcev, javnih zborovanj, javnih prireditev in o omejitvi službenih potovanj

1. Da preprečimo možnost okužbe z virusom črnih koz, se do preklica prepovedo:
 - vsa priseljevanja delavcev,
 - vsa javna zborovanja,
 - vse javne prireditve in omejuje vsa službena potovanja delavcev, ki še niso bili uspešno cepljeni proti črnim kozam.

Ta odredba velja tuko. Stevilka: 512-05 63-1 Datum: 1. 4. 1972

Predsednik občinske skupščine Novo mesto: Franci Kuhar

ZDRAVNIŠKI ZBOR
Prvi zbor zdravstvenih delavcev novomeške občine bo 7. aprila v Dolenjskih Toplicah na pobudo občinskega zbora sindikata delavcev v družbenih dejavnostih. Predavala bosta dr. Božo Oblak iz novomeškega Zdravstvenega doma in Vinko Kastelic, predsednik republiškega odbora sindikata delavcev družbenih dejavnosti. Zbora se bo predvidoma udeležilo 200 ljudi iz zdravstvenega doma, ambulanc, bolnišnic in Zavoda za zdravstveno varstvo.

Novomeška kronika

CEPLJENJE – V zdravstvenem domu in šolski polikliniki so bile v ponedeljek dolge vrste ljudi, ki so čakali na cepljenje. Verjetno tudi zato, ker je predsednik občinske skupščine Novo mesto izdal odredbo o prepovedi priseljevanja delavcev, javnih zborovanj, prireditev in omejitvi službenih potovanj. V zdravstvenem domu bodo še naprej cepili od 7. do 19. ure.

KLOBUKI – V Velurjevi prodajalni se te dni ustavi vse več strank, ki sprašujejo po najrazličnejših klobukih. Trenutno so prodali največ poletnih moških klobukov, pričakujejo pa novo pošiljko, v kateri bo lepa izbira tudi za ženske.

MOST – Posebno okoli druge ure je promet pred mostom obupen. Koloni na obeh straneh Krke segata včasih na novomeški strani do Bršlina, na kandijski pa do Gotne vasi. Dokler ne bo novega mostu, se popoldanska slika pred mostom ne bo spremenila.

PONUDBA – V Novi modri imajo na zalogi spomladanske ženske in moške puloverje s kratkimi in dolgimi rokavi. Stanejo od 80 do 120 dinarjev, v kratkem pa pričakujejo še novo, pestrejšo pošiljko.

GOSTOVANJE – V ponedeljek zvečer bo v Domu kulture gostovalo Mestno gledališče ljubljansko z Feydeau komedijo Dama iz Maxima.

TRZNICA – V zgodnjih jutranjih urah je bila ta teden trznica za številne prodajalke in prodajalce pretnesa, tako da so imele gospodinje zelo dobro izbiro. Razen običajnih

pridekov so nekateri prodajalci ponujali tudi spomladanska in poletna otroška in ženska obuvala, ki so šla dobro v promet. Cene: krompir 1,5 do 2 din za kg, jabolka 5 do 7 din, pomaranče 6 din, čebulček 4 do 9 din za kg, zelje 3, kislja repa 4, suhe slive 8, fižol 9 do 11 din, rdeča pesa 5, jaja 0,80 do 1 dinar za kos, domači med 20 din za liter, dateljni 10 din, banane 4 do 6 din, kumare 15 din, limone 7 do 8 din, hruške 8 do 9 din, zelena 6 din in česen 10 din za kg.

ROJSTVA – Rodili sta Ana Springer iz Karlovske 17 – dečka in Olga Sinkovec s Poti na Gorjance 11 a – dečka.

POGREBI – Umrla je Alojzija Hrovat, upokojenka, v 73. letu starosti, z Broda 12.

– Ena gospa je rekla, da smo zdaj vendarle vsi enakopravni: vsi moramo visoko zavijati rokave – za cepljenje.

Govoril je general Cetinski

Na pohod krenilo največ mladih

Svečanosti ob letošnjem prazniku občine Ribnica so se začele 25. marca zjutraj s pohodom mladinskih brigad v Jelenov žleb, kamor je okoli 10.30 prispela tudi daljša kolona osebnih avtomobilov. Rally je organiziralo AMD Ribnica, pohod pa mladina.

Na mitingu v Jelenovem žlebu je govoril general in narodni heroj Andrej Cetinski-Lev, udeležence slavne bitke pred 29 leti; nastopili pa so tudi učenci ribniške šole. Po proslavi je bilo partizansko kosilo in zabava, na kateri je igral ansambel „Urbani“ iz Ribnice.

V nedeljo, 26. marca, pa je bila v Sodražici svečana seja občinske skupščine Ribnica, ki so se udeležili tudi predstavniki vseh občin in podjetij, ki imajo svoje proizvodne obrate v ribniški občini. Na seji so sprejeli sklep, naj bi predsednika Tita ponovno odlikovali z redom narodnega heroja. Po seji so si odborniki in gostje ogledali obrate INLES, DONIT in KRIM v Sodražici. J. PRIMC

Šlo za poklicne voznike motornih vozil v Kočevju je obiskovalo 47 voznikov. Prva skupina (na sliki) šolarjev je že uspešno opravila zaključne izpite (le trije imajo popravni izpit), druga skupina pa bo delala izpite konec aprila. (Foto: D. Mohar)

Pošteni nimajo kaj skrivati

Javnost dela je porok za odkrito in pošteno delo – Kdor slabo opravlja delo, ga je treba odpoklicati – Novi sekretar je Jože Novak

Jožeta Novaka so izvolili na seji občinske konference ZK Kočevje za novega partijskega sekretarja, Draga

NACRTI JAMARJEV

Kočevski jamarji nameravajo letos nadalje raziskovati Vančevo jamo in jo zapreti. Raziskovali bodo jame pri Škortnu, Suhorju in Koprivniku ter še nekatere. Preverjali bodo tudi lege jam, urejali dokumentacijo in kataster. Izdelovali bodo lestvice, organizirali topografski tečaj in praktične vaje. Za vse to delo potrebujejo 14.620 dinarjev, od tega 8220 za zaprtje Vančeve jame. Vendar jim ta denar še ni v celoti zagotovljen.

Večer Cankarjeve besede

27. marca zvečer je bil v dvorani gimnazije v Kočevju večer Cankarjeve besede pod naslovom „Ob svetem grobu“. Besedila Ivana Cankarja je recital član Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja Marjan Dolinar. Večer je priredila Ljudska knjižnica Kočevje v okviru mednarodnega leta knjige.

Ni zanimanja za načrt

Že 14 dni visi zazidalni načrt mesta Kočevje za območje „Trata“ in „Za rudarskim domom“ razgrnjen na hodniku občinske skupščine, pa nanj ni še nobene pripombe. Ogle dat si ga pridejo le redki občani in predstavniki delovnih organizacij, čeprav je načrt zelo pomemben za nadaljnji razvoj mesta.

Po 20. aprilu nameravajo organizirati še javno tribuno oziroma razpravo o tem načrtu, na kateri bi predstavniki urbanističnega zavoda, ki je načrt izdelal, odgovarjali na vprašanja, pripombe in predloge občanov.

DROBNE IZ KOČEVJA

SEJA TIS – Temeljna izobraževalna skupnost občine Kočevje je imela pretekli teden sejo, na kateri so razpravljali o tekočih vprašanjih šolstva, otroškega varstva in financ.

VSEGA MANJKA – Delavski svet splošnega gradbenega podjetja ZIDAR je pretekli četrtek razpravljala o vsem potrebnem za začetek letošnje gradbene sezone. Kakor vsako leto tudi letos manjka gradbenega materiala in delavcev.

O DAVKIH – Odbor za obrt občinske skupščine Kočevje je sklical sestanek vseh samostojnih obrtnikov in gostincev. Na sestanku je bil govor o izvajanju kolektivne pogodbe, ki sta jo sklenila Gospodarska zbornica SR Slovenije in Republiški odbor sindikata delavcev storitvene dejavnosti Slovenije. Na tem sestanku so dobili tudi podrobna pojasnila o davčni politiki za leto 1972.

LEPŠI PARKI – Krajevna skupnost Kočevje je sprejela sklep o izdelavi dolgoročnega načrta urejanja parkov, zelenic in ostalih ureditev za lepši videz mesta. Načrt bodo izdelali strokovnjaki, ki so si pretekli petek ogledali mesto in se pogovorili o morebitni preureditvi nasadov in ureditvi novih v obdobju, za katero bo dolgoročni načrt izdelan. Poleg tega bodo izdelali tudi predloge za določitev varstva teh nasadov v občinskem odloku o javnem redu in miru. Predvidene bodo stroške kazni za vse, ki delajo po mestu škodo iz objestnosti ali pa iz pomanjkanja zavesti.

MLADI PLANINCI – Planinsko

Benčino in Slavko Segarja pa za člana komiteja. Na seji so razpravljali tudi o socialnem razlikovanju in sprejeli program dela komunistov. V razpravi o socialnem razlikovanju so ugotovili, da je v občini razmerje med najvišjim in najnižjim osebnim dohodkom v redu, razmerje med dohodkom na družinskega člana, ki je zelo neugodno že v republiki, je še bolj neugodno v kočevski občini.

Poudarjeno je bilo tudi, da o skrbi širše družbene skupnosti za to območje dovolj zgovorno govori podatek, da je v občini asfaltiranih le 15 km cest.

V programu dela komunistov so dali poseben poudarek uspešnosti ZK, skrbi za hitrejši gospodarski napredek, izobraževanju in odgovornosti za opravljanje nalog.

Poudarjeno je bilo, da morajo biti programi vseh ostalih organizacij usklajeni s partijskim, s čimer bo zagotovljena tudi enotnost v občini, ki je v zadnjih letih ni bilo. Posebno je v programu poudarjeno, da mora biti partijsko in drugo odgovorno delo javno. Javnost dela je najboljši porok za odkrito in pošteno delo.

J. PRIMC

Koliko za občinske ceste?

Za 158 km občinskih cest preko milijon din

Za vzdrževanje občinskih cest in mestnih ulic bodo letos predvidoma dobile največ denarja krajevne skupnosti, manj pa KOMUNALA. Skupno je za te namene predvidenih 1.045.912 din.

Krajevna skupnost (KS) Kočevje bo dobila za 21 km cest in ulic ter za odvoz snega 177.877 din, KS Stara cerkev 58.400 din, KS Banja loka 20.100 din, KS Dolga vas 8.250 din, KS Livold 14.250 din, KS Osilnica 41.000 din, KS Draga 51.000 din, KS Predgrad 4.500 din, KS Rudnik 27.000 din, KS Struge 50.500 din, KS Vas-Fara 17.500 din, KS Vimolj

17.000 din, KS Mozelj 15.000 din, KOMUNALA Kočevje 212.160 din, Gozdno gospodarstvo Kočevje 115.800 din, za prenesene ceste III. reda pa je predvidenih še 215.575 din.

Seveda bodo lahko s tem denarjem krajevne skupnosti same vzdrževale ceste in ulice ali pa bodo s pogodbami lahko oddajale dela ugodnejšemu izvajalcu. J. P.

VPRASHANJA ODBORNIKOV Največ o cestah

Franc Volf iz vasi Fare je na zadnji seji občinske skupščine Kočevje vprašal: Kako napreduje posodobljenost cest Livold-Brod na Kolpi? Bo ta cesta res med deli zaprta za ves promet? Mora res občinska skupščina odvajati od krajevnega samoprispevka za posodobljenost cest davek? Kdo je dolžan vzdrževati ceste Fara-Zaga?

Odgovori: Občinska skupščina bo zahtevala, da bo cesto posodobil tisti, ki bo delo v redu opravil. Cesta med posodobljenjem ne bi smela biti popolnoma zaprta. Na samoprispevek ni davka. Cesto Vas-Fara-Zaga je dolžan vzdrževati Cestno podjetje Novo mesto.

Vlado Oberstar: Občinska skupščina naj vpliva na KOMUNALO, da bosta na cesti Onek-Kočevje dva cestarja, in ne le eden, da bo dovolj materiala za na cesto in da cesta ne bo tako slabo vzdrževana.

Franc Artač: Kako je poskrbljeno za reševanje ljudi iz višjih nadstropij stolpnic v Kočevju, ko nimajo gasilci ne stegovalne lestve ne prta za reševanje?

Slednja dva odbornika bosta zelo verjetno dobila odgovor na prihodnji seji, ker jima na tej ni mogel nihče dati zadovoljivega pojasnila.

Letos krajevnim skupnostim

Krajevne skupnosti v kočevski občini bodo letos prejele za svojo dejavnost skupno 1.061.877 din. Od tega bodo dobile iz Cestnega sklada 502.377 din, iz komunalnega sklada 35.000 din, iz sredstev krajevnega samoprispevka 220.000 din in iz proračuna 304.500 din.

Največ bo dobila seveda krajevna skupnost Kočevje, in sicer 347.877 din. Ta skupnost šteje tudi daleč največ prebivalcev. Ostale krajevne skupnosti bodo prejele: Banja loka 35.600 din, Draga 80.000 din, Dolga vas 13.750 din, Livold 24.250 din, Osilnica 73.000 din, Predgrad 27.500 din, Rudnik 47.000 din, Stara cerkev 98.400 din, Struge 78.500 din, Vas-Fara 64.500 din, Polom 7.000 din, Vimolj 61.500 din, Mozelj 69.000 din, Stari log 12.000 din, Koprivnik 12.000 din in ostali kraji (Morava) 10.000 din.

Mitinga v Jelenovem žlebu, ki je bil posvečen slavni zmagi partizanskih brigad 26. marca 1943 in letošnjemu prazniku občine Ribnica, se je udeležilo okoli 1000 ljudi. Med njimi je bila večina mladine. (Foto: J. Primc)

Za vse ne bi bilo dovolj denarja

Zato so storili nekatere ukrepe, da bo zbran denar za financiranje najnujnejših oziroma najpotrebnejših zadev v ribniški občini

Najnujnejše potrebe na področju štipendiranja, organizacije SLO, telesne kulture, urejanja naselij in komunalnih objektov itd. so tudi letos v ribniški občini tolikšne, da jim ne bi mogli zadostiti brez nekaterih posebnih ukrepov.

Prvi tak ukrep je, da bo znašal letos davek od osebnega dohodka iz delovnega razmerja 4,95 odstotka, kar je nekoliko več kot pri sosednjih občinah. Na predlog krajevnih skupnosti Ribnica in Sodražica bo znašal

prispevek za uporabo mestnega zemljišča 0,20 din od kvadratnega metra. Za dokončanje osnovne šole v Loškem potoku in za gradnjo telovadnice v Dolnji vasi so prenesli izločene presežke občinskega proračuna od lani in predlamskim v sklad za gradnjo in opremo osnovnih šol. Tega denarja je okoli 640.000 din.

Delovne organizacije bodo letos sofinancirale nekatere skupne zadeve (sklad za pospeševanje kmetijstva, narodno obrambo, obnovo doma TVD Partizan, posodobljenost ceste Hrib-Travnik). Te zadeve so prednostne za letošnje sofinanciranje.

Temeljni izobraževalni skupnosti bodo zagotovljeni dohodki za financiranje A in B programa vzgoje in izobraževanja, za štipendije in tudi

za odplačila posojil za novi šolski poslopji v Ribnici in Loškem potoku. J. PRIMC

OBNAVLJAJO STANOVANJA

Krajevne organizacije Zveze borcev v ribniški občini so že opravile letne občne zборе, razen ribniške, ki ga bo imela v prvi polovici aprila.

Na zborih so se pogovorili o stanovanjskih posojilih za borce. Številni prosilci so si s temi posojili obnovili stanovanja ali zgradili nova, vendar je ostalo še vedno nekaj nerešenih prošelj, ki bodo predvidoma rešene letos. Na vseh od sedaj izvršenih občnih zborih so izvolili tudi nova vodstva krajevnih organizacij ZB in razpravljali o družbeno-političnem delu borcev. J.

Loški potok: pred proslavo

V Loškem potoku se vestno pripravljajo na proslavo 30-letnice osvoboditve tega kraja. To bo vojni največja proslava v tem kraju.

Med komisijami pri odboru za proslavo je posebno aktivna propagandna. Na zadnji seji so člani sprejeli obširen delovni program, ki zajema predstavljanje Loškega potoka v pisani besedi in fotografijah pred vojno, med njo in po njej. Organizirali bodo tudi razstavo del likovnih oblikovalcev iz ribniške občine.

Komisija je tudi predlagala, naj bi na dan proslave in otvoritve nove šole, ki bo 31. julija, poimenovali šolo po enem izmed zaslužnih rojakov. Zbirali bi lahko med Zofko Kvedrovo, znano socialno pisateljico, Ladom Vrtačnikom, prvobornem in kulturnim delavcem in morda še katerim. J.

OBNOVLJEN MUZEJ

V ribniškem gradu so obnovili prostore etnografskega muzeja. Klet so uredili v starem slogu. V njej bo muzejska galerija, kjer bodo prirejali občasne razstave. V zgornjih prostorih pa so podri nekatero predelne stene in uredili večjo dvorano, v kateri bo stalna razstava suhe robe.

Delo, ki so veljala okoli 30.000 din, je financirala temeljna kulturna skupnost, za pomoč pri teh delih pa so zaposlili tudi republiško kulturno skupnost. Slednja naj bi Ribničanom pomagala tudi pri načrtovanju zbiranju etnografskega blaga po vaseh. J. P.

SKROMNA ODDOLŽITEV

Na svečanosti ob otvoritvi treh ribniških podjetij (EUROTRANS, SITOPLET in IDEALSTANDARD) se je predsednik občinske skupščine Bogo Abrahamsberg zahvalil ustanoviteljem in vodjem teh podjetij ter jih obdaroval s knjigami. Dobili so jih: Janez Bukovec in Tone Čuk (oba TEHNOIMPEX, Ljubljana), Dušan Čuk (EUROTRANS), inž. Božo Majič (SITOPLET), inž. Janez Kavčič (IDEALSTANDARD) in Jože Tanko (SITOPLET).

RIBNIŠKI ZOBOTREBICI

ASFALT NA CESTO – O asfaltiranju ceste od Hriba do Travnika je bilo izrečenih že veliko besed, pa tudi pisanih smo že veliko o tem. Vse kaže, da bo cesta do proslave, to je 31. julija, le posodobljena in da Potočanom ob tej cesti ne bo treba več požirati prahu.

SLOVO STARE KRCME – Stara Moharjeva gostilna na Hribu je doslužila. Začeli so jo podirati in kmalu bo ostal od krcme le spomin. Staro gostilno je zamenjalo novo gostišče, ki ima tudi sodobno urejeno avtomatsko kegljišče, ki nudi športne užitke domačinom in tujcem.

NESTRPNO ČAKAJO – Potočani že nestrpno pričakujejo začetek gradbenih del obrata RIKO v Loškem potoku. Zdjaj ugajajo, kje je glavni zadržek, da se gradnja še ni začela.

NOVA DELIKATESA – V nekdanjem konzumno-trgovskem lokalu ureja Kmetijska zadruga Hrib prostore za delikateso. Upamo, da bodo sedaj z nastopom pomladi z delom pohiteli in delikateso čimprej odprli.

NI GOSPODARJA – Bivši mladinski dom in zelenjavni vrt v Ortneku samujeta in čakata novih gospodarjev. Končno je občina le dobila svoje nazaj. Zelenjavni vrt, ki je bil dolga leta skoro vedno predmet in spotika kritike domačinov in turistov, naj bi obdelali ali uredili v drevesnico. Dokler nismo imeli nobenih pravic, je bilo slišati toliko lepih predlogov in načrtov, danes, ko je to zopet naše, se pa bo morda le našel kdo, ki bo izkoristil lepo pri-

ložnost in oživil ortneško lepoto in tiho.

PREDLOG PTT LJUBLJANA – Veliko negotovanj je slišati na avtobusni postaji v Ljubljani, ker v bližini severnih avtobusnih parkirišč ni pisemskega zbiralnika. Dogodilo se je, da je potnik odpejal avtobus, ko je hitel na drugi konec postaje k pisemskemu zbiralniku.

POŽARI OB PROGI – Trava in gozd ob progi sta tako izsušena, da je za ogenj dovolj že iskra iz železniških lokomotiv ali cigaretni ogorek. Čeprav ima gozdna uprava ob progi svoje požarne čuvaje, smo vsi dolžni nenehno paziti na ognjeno nevarnost. Tudi najmanjši požar lahko naredi velikansko škodo in neusmiljeno razredči naše bogate gozdove. Vsa požar takoj prijavite najbližji postaji milice ali gasilcem. V. P.

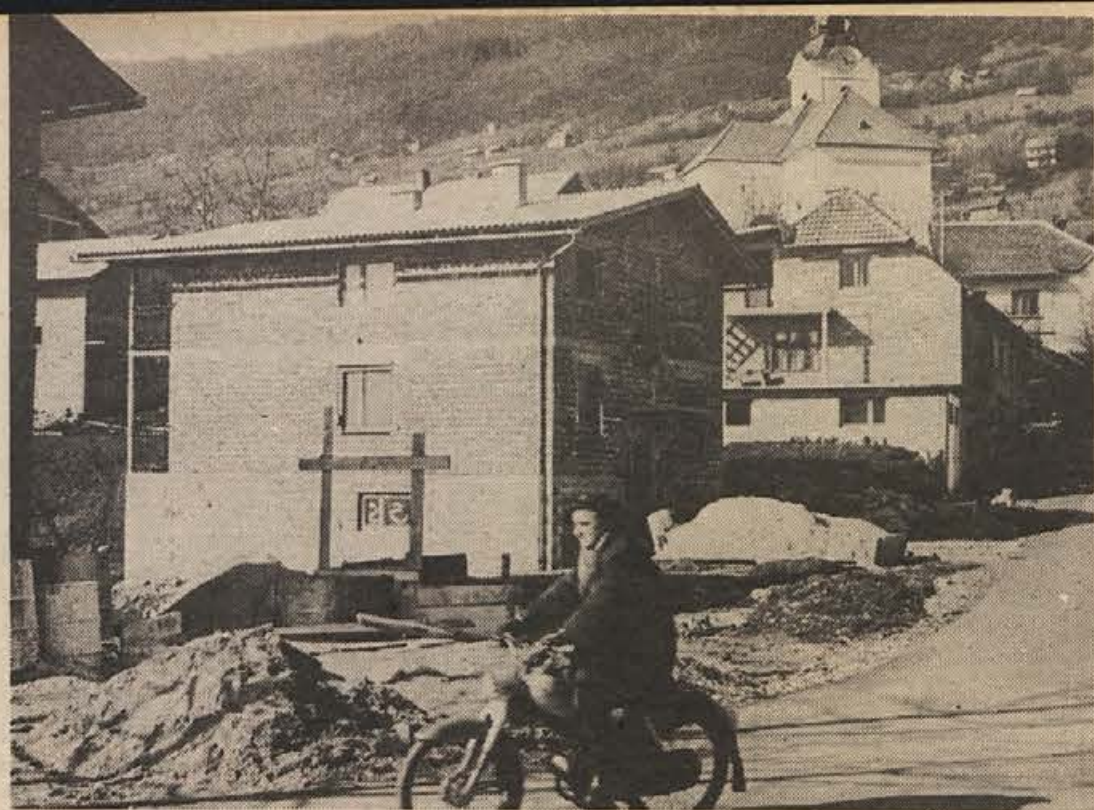

Zakaj ob letošnjem občinskem prazniku niso v Sodražici položili temeljnega kamna za novo proizvodno dvorano DONIT?

Samo zato, ker niso našli primerne kamna.

KOČEVJSKE NOVICE

REŠETO

V Semiču nastaja cela vrsta novih hiš. Največ gradijo zaposleni iz Iskre. Dela, ki so bila zaradi zime prekinjena, se pospešno nadaljujejo. Letošnja gradbena sezona poteka v malce ugodnejših okoliščinah kot lani, saj ni tako hudega pomanjkanja cementa in železa. (Foto: R. Bačer)

Uživati uspehe svojega dela

Na začetku uresničevanja 21. ustavnega dopolnila v praksi – Najprej politična akcija osveščanja delovnih ljudi, ki jo vodi sindikat

Občinski komite Zveze komunistov v Črnomlju je s komisijo za družbenoekonomske odnose in predstavniki nekaterih delovnih enot 27. marca razpravljal o uresnitvi ustavnega dopolnila, ki govori o samoupravnih odnosih in organiziranju temeljnih organizacij združenega dela.

V črnomaljski občini se bodo s temi vprašanji začeli ukvarjati takoj, najprej pa začenjajo v enotah združenega dela politično akcijo informiranja delovnih ljudi. To je bilo naravno običajno sindikalnemu svetu.

Prav tako nalagajo komunistom v občinski skupščini dolžnost, da na prvi prihodnji skupni seji obhoda zborov skupščine imenuje komisijo, ki bo usklajevala in usmerjala prizadevanja kolektivov v enotah združenega dela. Predlog za sestav komisije bodo pripravili komite, občinski sindikalni svet in občinska skupščina.

V vsaki enoti združenega dela bo treba ugotoviti, ali ima možnost za organiziranje temeljne enote združenega dela. Kjer so taki pogoji dani, bodo morali spremeniti in dopolniti notranjo zakonodajo podjetja. Poudarjali so interes občine, da se vsi

obrniti hitreje ekonomsko razvijajo, zato bo občinska skupščina še naprej sodelovala pri iskanju posojil in drugih sredstev za napredek, ki bi omogočil tudi odpiranje novih delovnih mest.

Odlivanje kapitala iz občine je po mnenju komiteja eden glavnih vzro-

kov za počasen razvoj in hkrati velika ovira za odpravo socialnih razlik. Tudi komunistom v občinskem svetu za finance so priporočili, naj zadevo proučijo in o njej poročajo. Glede obveščanja v kolektivih, kjer gre za neurejene notranje odnose, pa je komite zavzel stališče, da morajo delavce objektivno seznanjati s problematiko in jo osvetliti z vseh strani, sicer prihaja med zaposlenimi do vztrajanja in preneglih odločitev. Ta ocena se nanaša na dogodke v črnomaljskem obratu BETI.

Več možnosti za šolanje?

Gimnazija naj bi bila središče, ob katerem bi se razvili še drugi oddelki srednjih šol v Beli krajini – Zamisel ima vso podporo

Predstavniki občinskih družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Črnomelj so se pretekli teden udeležili pogovora s člani delovne skupnosti gimnazije, kjer so razpravljali predvsem o nadaljnjem razvoju te edine srednje šole v Beli krajini. Navduševali so se za ustanovitev centra srednjih šol, ki bi omogočal ustanovitev oddelkov srednje tehnične šole metalurške smeri in ekonomske srednje šole ob gimnaziji in poklicni kovinarski šoli, ki že delujeta.

Predlagali so, naj o teh možnostih pripravijo temeljito analizo, pri kateri naj bi sodelovali tudi gimnazijski profesorji. Precej so razpravljali o nadaljnji materialni krepitvi gimnazije, ki je že doslej namenjala

iz svojih sredstev velik del za nabavo opreme. Imajo lepo organiziran kabinetni pouk, za kar so dobili že pohvale od republiške inšpekcije.

Prav tako so razpravljali o idejni pouki in o političnem delu in v zvezi s tem predlagali tesnejše sodelovanje zlasti s šolami sosednje metliške občine. Pred koncem letošnjega šolskega leta bo gimnazija povabila na obisk učence osmih razredov osnovnih šol iz vse Bele krajine, da bi jih seznanili z možnostmi šolanja na tej ustanovi.

Dve folklori

Razcvetena kot pomlad – taka je adlešička prosvetna dejavnost

Ze več let ni bila kulturno-prosvetna dejavnost v Adlešičih tako razvejena in tako množična kot zdaj. Mladine pri tem delu ni bilo čutiti. Zdaj imajo dramatsko skupino, ki redno vadi. Prijavili so se celo za tekmovanje v Zupančičevem natečaju. Tudi folklori dela kar v dveh skupinah. Starejši skupini se je pridružila še mlajša. Slednja je nastopala že na treh prireditvah.

Prav tako so več življenja pokazali mladi tamburaši. Zal imajo 20 let stare instrumente, iz teh pa ni več mogoče izvabljati kdove kako milih glasov. Če bo z denarjem pomagala občinska Zveza kulturno-prosvetnih organizacij, bodo Adlešičinani svoje tamburaše na novo opremili.

Se pevci so začeli znova preizkušati glasove. Kar 23 domačinov, moških in žensk, redno hodi k vaju. Veselja je tem več, ker so dobili pevovodkinjo iz Črnomlja.

Vse to morda za večje in napredne kraje ni veliko, toda za adlešičke razmere si večje dejavnosti na tem področju skoro ni mogoče zeleti. Da bi le tako ostalo!

SKORO VSI SO PRIŠLI

V Starem tgu ob Kolpi so imeli pred kratkim redni letni občni zbor krajevne organizacije ZZZB NOV. Čeprav je bilo vreme slabo, so na zbor prišli od blizu in daleč. Nekdanji borci so se zanimali predvsem za pokojnine in priznane, na vprašanja pa je odgovarjal Rade Kordič iz občinskega odbora ZZZB.

K. R.

Časi se spreminjajo

»Banan, pomaranč in grozdja na deželi še pred leti niso kupovali, zdaj pa,« pravi poslovodkinja Angelca Radoš iz Podzemlja

Podzemeljska trgovina kmetijske zadrage se ne razlikuje od takih lokalov drugod. V njej dobiš vsega po malem, tako da ljudem ni treba za vsako malenkost v mesto. Pa vendar ima trgovina dve posebnosti: močno je razvit odkup, zlasti jajc, prav tako je močno narasla prodaja vsakovrstnega sadja, tudi v zimskem času.

»Časi se spreminjajo, tudi na deželi se gospodinjice ne zadovoljujejo več s tem, kar pridelajo doma. Čeprav smo na najboljšem poljedelskem območju v občini, gre na primer solata vselej v promet, posebno pozimi. Način prehrane je postal drugačen.« Tako pravi Angelca Radoš, poslovodkinja trgovine.

Da imajo občani tega predela tudi že precej pralnih strojev, je mogoče sklepati po veliki izbiri pralnih praškov, od uvoženih do domačih. Pozna se, da je veliko zaposlenih v metliških podjetjih.

Običajno je tako, da gospodinja prinese v zadrugo jajca, denar pa sproti porabi za svežo zelenjavo ali blago, ki na deželi še vedno velja za priboljšek. Koko-

šereja in mlekarnstvo sta tu dobro razvita. Jajca gribeljskih kokoši prodajajo na vseh bližnjih trgih, pa tudi v trgovini jih lahko do-

bite. Ponje hodijo celo iz Novega mesta in Kočevja.

V mračni in starinsko urejeni lokal se po končanem pouku vsujejo še otroci. Spotoma neso domov svež kruh, obenem pa pripravijo še lastne »črne fondle«. Pretopijo jih v lizike, žvečilni gumi, čokolado.

R. B.

Vse poključvano

Vrane in miši so v bližnji metliški okolici požrle skoro vse, kar je bilo posejano. Pšenica je marsikje šla, tako da morajo kmetje sejati drug pridelek. Njive so zaradi škodljivcev kot opustošene, kmetu pa je to le ena nadloga več na njegovi kalvariji. Hm, kje so pa lovci?

NARAVNOST V IZLOŽBO

Izložbeno okno Metalkine trgovine je bilo v Metliki pred kratkim en dan razbito. V zgodnjih jutranjih urah je s kamiona, ki razvažal plin, na ovinku odletela plinska bomba. Odbila se je od pločnika in pristala v trgovini. Na srečo takrat ni bilo nikogar v bližini.

VELIKO PREDLAGANIH

Na nedavnih zborih volilcev metliške občine, ki so bile hkrati konference krajevnih organizacij SZDL, so obravnavali tudi sistem evidenciranja in dajali prve predloge za nove odbornike in poslance. Evidenciranje so bili skoro vsi odborniki, ki so lahko ponovno izvoljeni, poleg teh pa so občani predlagali še vrsto novih ljudi, ki so se izkazali s svojim delom v krajevni skupnosti ali v kateri od vaških organizacij. Tako je v metliški občini zbranih že okrog 50 predlogov za odbornike in poslance. Med njimi je precej žensk.

Sindikato je s predlogom prodrl

V tovarni BETI so na sindikalni konferenci obravnavali življenjske razmere zaposlenih – Najnižji zaslužek v kolektivu bo 1000 dinarjev

28. marca so na sindikalni konferenci v metliški tovarni BETI izvolili 18 delegatov za občinsko konferenco sindikatov, obenem pa razpravljali o dosežanih gospodarski politiki podjetja in o življenjskih razmerah zaposlenih. Obravnavali so prehrano, možnosti za oddih in razvedrilo, športno dejavnost, kulturno-prosvetno delo, stanovanjsko politiko, prevoze in nočno ter izmensko delo.

Ugodna novica za člane kolektiva je, da je sindikat uspel s predlogom, ki ga je dal že lani, naj se v podjetju najnižji zaslužki povišajo najmanj na 1.000 dinarjev. Ta sklep je delavski svet že potrdil. Komisija, ki te zadeve v tovarni ureja, pripravlja predlog, da bi do povečanih osebnih dohodkov prišlo čimprej. Predlagajo, naj bi bil povišek zaslužka v odstotku večji za zaposlene z najnižjimi osebnimi dohodki, manjši pa za ljudi z razmeroma ugodnim zaslužkom.

Tisti, ki delajo v podjetju na najtežjih delovnih mestih, so zahtevali tudi večje dodatke, obenem pa ureditev naprav v delovnih prostorih, s katerimi bi izboljšali pogoje dela.

Na konferenci so spregovorili tudi o govoricah in napačnih tolmachenjih, ki se pojavljajo v javnosti glede odnosov v podjetju in o političnem vzdušju kolektiva. Družbenopolitične organizacije v BETI se s tem precej ukvarjajo in si prizadevajo za večjo čimprej pripeljati h

koncu. Pripravljeni so kritično oceniti svoje delo in sprejeti očitke o morebitnih napakah, hkrati pa ne

dovolijo, da bi kdorkoli razpihal stvari, ki niso dognane ali so le plod izmišljotin in raznih govoric.

V Gradcu se zmeraj ni vode, ljudje pa si pomagajo tako, kot so vajeni dolga leta. Ana Puš, 73-letna vaščanka, še hodi z vedrom do Lahinje nekajkrat na dan. »Moči me še niso zapustile, le hrib me daje,« je potožila. (Foto: R. Bačer)

SPREHOD PO METLIKI

SVOJČAS SO SKORO pred vsemi hišami stali oleandri, ki jih je imelo v oskrbi komunalno podjetje. Potem so skrb zanje prevzeli posamezni stanovalci. Te dni ljudje nosijo oleandre na prosti, da bodo krasili mesto.

DEL CESTE OD samopostrežne trgovine do železniške postaje je nastal s papirjem in drugo nesnago. Pred trgovino so sicer koši za odpadke, vendar ljudje odvečno navlako raje vržejo na tla.

DELO PRI GRADNJI skladiščnih prostorov za Metalko lepo napreduje. Te dni so vstavili izložbene šipe, tako je še ena hiša na Cesti bratstva in enotnosti dobila lepšo podobo. Uredili bodo tudi pločnik pred stavbo.

UČENCI SEDMIH IN OSMIH razredov so si v Ljubljani ogledali opero »Trubadur«. Marsikdo je bil prvokrat v operi hiši. Metliški šolarji so obiskali tudi nekaj muzejev, galerijo in akvarij. Bila je res poučna ekskurzija.

PRI ORGANIZACIJI KMEČKE OHCETI so nastale manjše spremembe od lani. Bale letos ne bodo vozili iz nekdanje Ganglove hiše, ker je prostor okrog nje premajhen za večje število gledalcev. Kot nevestin dom bo letos uporabljena Matkovičeva hiša na Partizanskem tgu.

SPAT JE NA METLIŠKIH CE-STAH precej zdomcev, vendar ne toliko kot prejšnja leta ob tem času, ko imajo v Nemčiji praznike.

metliški tednik

GRIBLJE: PRIZNANJA KRVODAJALCEM

Gribeljska organizacija RK sodi med najbolj delavne v črnomaljski občini, 27. februarja pa so o tem poročali na občnem zboru. Tokrat so podelili še priznanja krvodajalcem, ki so najmanj 10-krat darovali kri za sočloveka. Priznanja so dobili: Niko Hlebec, Karolina Šmaljcelj, Katarina Brinc in Stefka Kukovec, vsi iz Gribelj, ter Milka Šegina iz Cerkvišč. Za petkratno oddajo krvi je prejelo značko 10 občanov.

Pred vsakim nakupom tekstilnega blaga, perila, pletenin ali konfekcije se vam izplača ogled zalog pri

„Veletekstil“ ČRNOMELJ

ČRNOMALJSKI DROBIR

ZE PETI TEČAJ prve pomoči za šoferje je letos končan. Obiskovalo ga je 20 kandidatov. Z znanjem so se vsi, razen enega, dobro izkazali.

NA OSNOVNI ŠOLI je končano letošnje tekmovanje za Zupančičevo bralno značko. Letos je sodelovalo 330 učencev, od teh 121 za priznanje in 209 za bralno značko. Slovesen zaključek je bil predviden za 3. april, vendar je preložen, ker se gostja, mladinska pisateljica Branka Jurca in Jože Potrč, ta dan nista mogla udeležiti slavlja.

ČRNOMALJSKA KRAJEVNA SKUPNOST še vedno nima predsednika. Odkar je pred dvema mesecema umrl predsednik, poteka delo z nadomestovanjem te funkcije, vendar bi bil čas izvoliti novega predsednika.

AMD ČRNOMELJ obvešča vse, ki so se pripravili v tečaj za voznike motornih vozil in so že imeli sestanek, da je tečaj preložen do junija. Ker taka tečajna potekata že v Metliki in Semiču, ni mogoče organizirati tečaja še v Črnomlju.

PRVA PROSTOVOLJNA delovna akcija za učence osnovne šole je letos potekala 25. marca. Kar 40 šolarjev je ta dan urejalo okolico šolskega poslopja v Loki. Predvideno je, da bodo s prostovoljnimi delom urejali tudi okolico šole v Zupančičevi ulici.

ZA VESELI TOBOGAN, ki bo v Črnomlju 20. aprila, je bila že avdicija. Izbranih je bilo 18 učencev, ki bodo sodelovali na tej popularni javni prireditvi.

Črnomaljski poročevalec

Komunisti, za počitek ne bo časa!

V ospredju boj za večje samoupravne pravice in odpravo revščine

Občinska konferenca ZK je mimo, naloge jasno opredeljene, roki določeni. Delovanje komunistov bo še naprej usmerjeno na uresničevanje sklepov pri razvijanju samoupravljanja v obratih in samostojnih delovnih organizacijah ter pri zmanjševanju socialnih razlik, o čemer bo komite do junija letos pripravil obširno gradivo s predlogi. O njih bo razpravljala konferenca in sprejela načrt za njihovo uresničevanje.

V maju bo konferenca preverila izpolnjevanje sklepov o kadrovske politiki v občini. Vodni komunisti v vodstvih SZDL, sindikalnem svetu, Zvezi mladine in ZZB NOV morajo do septembra predložiti konferenci analizo o delu svojih organizacij.

Gradivo bodo pretresali komunisti v komiteju in osnovnih organizacijah, zato mora vsebovati tudi naloge članov ZK v vrstah SZDL, ZMS, sindikata in Zvezi borcev.

Komunisti v občinski skupščini in temeljni izobraževalni skupnosti

morajo najkasneje do septembra 1972 pripraviti načrt za celoletno malo šolo po vsej občini, aktivni in komunisti ZK v šolah pa so dolžni hitreje uresničevati program občinskega komiteja ZK iz leta 1971.

Aktiv direktorjev komunistov, komisija za družbeno-ekonomske odnose in občinski komite bodo še ta mesec pregledali uresničevanje partijskih nalog v gospodarstvu in sprejeli nove dolžnosti za pospešeno gospodarsko rast v občini.

Do 10. aprila bo komite izpopolnil program družbenopolitičnega izobraževanja ter ga predložil vsem aktivom in organizacijam ZK. Komisija za organizacijska vprašanja pa bo predelala in dopolnila načrt za obnavljanje Zveze komunistov. Na eni izmed prihodnjih sej bo konferenca sprejela na dnevni red gradivo o krajevni samoupravi, o uveljavljanju krajevnih skupnosti. Naloge je toliko, da si komunisti v občini ne bodo mogli privoščiti prav nič odih.

MEDVEDKI IN ČEBELICE

V soboto, 8. aprila, bo občinski mnogoboj tabornikov na stadionu v Brežicah. Taborniški odred Matije Gubca pritejeja 16. aprila tudi področni mnogoboj za Dolenjsko, prav tako na brežiškem stadionu. Uprava odreda je te dni poslala v Ljubljano predloge za republiška priznanja; za zlato in srebrno značko ter pismene pohvale. Vsa ta priznanja bodo za prejemnike spodbuda za nadaljnje delo v organizaciji.

PO POTEH KOZJANCEV

Borci NOV, taborniki, planinci, člani Ljudske tehnike in vojaki iz brežiške občine se bodo prve dni julija udeležili pohoda po poteh Kozjanskega odreda, ki ga pripravljata Zveza mladine in komisija za splošni ljudski odpor. Krenili bodo iz Brežic proti Sromiljam in od tam na Silovec, čez Drenovec v Podsredo do gradu in v Gorjane do Kunejevega hrama. Tam bodo prenočili in priredili miting. Naslednje jutro bodo nadaljevali pot čez Veternik na Bohor do centralnega zbirališča vseh šestih občin na Planini, kjer se bodo bataljoni združili v Kozjanski odred. Iz Brežic bo šlo na pot okoli 120 udeležencev. Razporedili jih bodo v četo bratov Milavcev, v četo bratov Gerjevičev in Srečkovo četo. Četrtega julija bo Kozjanski odred odšel na osrednjo slovensko proslavo v okolišju Ljubljane.

GASILCI VETERANI

Pred nedavnim je občinska gasilska zveza priredila v Velikem Obrežu srečanje gasilcev veteranov. Pri-srečnega slavlja se je udeležilo 49 gasilcev, ki imajo za seboj 45 do 68 let dela v gasilski organizaciji. Udeležence so pozdravili pionirji. Na prireditvi so veteranom podelili odlikovanja.

Sprejem na letališču

V brežiški občini so se letos ogreli za predlog, da bi na letališču v Cerkljah priredili za dan mladosti sprejem za pionirje vseh osnovnih šol. Ta sprejem napovedujejo za 20. maj in bo vključen v svečanost ob tridesetletnici jugoslovskega letalstva. Predstavnike pionirskih odredov bosta nato sprejela komandant garnizije in predsednik občinske skupščine.

Most pred rokom

Sava je premagana, njena bregova je spojil pri Budčevu v Brežicah železobetonski orjak, ki bo povezoval Štajersko z avtomobilsko cesto. „Rok za dograditev mostu čez Savo v Brežicah se bo iztekel 1. junija, vendar ga name-

ravajo dokončati do dneva mladosti.“ obeta delovodja Jože Štuhec, doma iz Ormoža. „Potem se bomo graditelji poslovili od Brežic. Radi smo bili tukaj, vendar nas že čakajo drugi objekti, drugi mostovi.“

FLUOROGRAFIRANJE

Pravočasen

boj raku in TBC

Tuberkuloza in pljučni rak sodita med dve poglavni bolezni, ki ju lahko pravočasno odkrije fluorografiranje prebivalstva. Razen tega marsikdo zve za druga obolenja pljuč, srca, velikih žil ipd. Vsi ti razlogi so letos pripeljali skupščino, da je sprejela odlok o obveznem fluorografiranju za krško občino. Akcija je napovedana za čas od 22. junija do 6. julija.

Zdravstveni delavci vedo iz dosedanjih izkušenj, da povzročajo prepozno odkrivanje tuberkuloznih obolenj zlasti med kmečkim prebivalstvom veliko smrtnih primerov, medtem ko med inštarijskim prebivalstvom to povečuje število invalidov.

Obolenj za pljučnim rakom je pri nas prav tako iz leta v leto več. Pravočasno odkritje je odvisno predvsem od rentgenološkega pregleda. Na take preglede pa običajno najmanj zahajajo ljudje s podeželja. Prav zato je razveseljivo, da množična fluorografija ali slikanje pljuč marsikaterega bolnika, ki se svoje bolezni še ne zaveda, pravočasno opozori na takojšnje zdravljenje.

Fluorografiranje je namenjeno vsemu prebivalstvu od 24. leta dalje. Povabilo so se po določilih občinskega odloka dolžni odzvati vsi občani, razen mladine, pri kateri ni toliko nevarnosti za obolenja pljuč in srca.

Akcijo bo financiral Zavod za socialno zavarovanje Novo mesto. Za vse tiste občane, ki zdravstveno niso zavarovani, pa bo plačala stroške slikanja pljuč občinska skupščina Krško. Odborniki so prepričani, da se bo udeležilo fluorografiranja vse prebivalstvo v svoje dobro in da bo akcija imela enak uspeh kot prejšnja leta.

Za dejanja gre

Na torkovo posvetovanje v Krškem je medobčinski svet ZK Posavje povabil sekretarja sekretariata CK ZKS inž. Andreja Marınca in člana sekretariata Franca Setinca. Poročila za razpravo o političnih razmerah v Posavju so pripravili sekretarji občinskih konferenc ZK, predsednik občinskih skupščin in predstavniki družbenopolitičnih organizacij. V ocenah so bile vsebovane ugotovitve o uresničevanju sklepov ZKS v samoupravljanju, pri odpravljanju socialnega razlikovanja, v kmetijstvu, kulturi, vzgoji in izobraževanju.

MALO PRIPOMB K ZAZIDALNEMU NAČRTU

Občinska skupščina Krško je naročila za svoje območje pet zazidalnih načrtov, ki jih je svet za urbanizem že razgledal. Načrt so urbanisti pripravili za Spodnji grč, za območje ob Zdolski cesti, za Narpol, Dovško, za ureditev dovodne ceste do Gatnika in za ureditev dovodne ceste pri Marincu. Občani so dali le šest pripomb večinoma za dovodne poti.

KDAJ SKUPEN SKLAD?

Na sobotnem zboru kluba Posavskih študentov so ponovno oživili misel na ustanovitev občinskega sklada za štipendiranje nadarjenih otrok. Trenutno je skupen sklad samo pri izobraževalni skupnosti, vendar ta štipendira prosilce za svoje potrebe, ne pa tudi za gospodarstvo.

OCENA LE PŘIBLIŽNA

Poslanci, ki so se pred nedavnim zbrali v Krškem, so poudarili, da so sodbe o njihovi delavnosti oziroma nedelavnosti preveč površne. Večina ocenjuje samo razpravljanje na sejah posameznih zborov, vendar pri tem pozabljajo, da opravijo poslanci največje delo na sejah odborov, kjer oblikujejo predloge za skupščino. Da ljudje tega dela ne poznajo, je razumljivo, ker o njem zelo malo berejo. Časniki in televizija prinašajo le poročila z zasedanj zborov, tam pa se razprave in ustvarjalno delo v odborih ne ponove.

NI STIKOV S PODJETJI

Posavje potrebuje veliko strokovnjakov, več kot razvita območja, zato je v naslednjih letih pričakovati povečano število študentov. Tisti, ki jih delovne organizacije že štipendirajo, pa menijo, da je štipendija premajhna vez in da bi morala podjetja privabiti študente še na druge načine.

Nič zniževanja!

Obrtniki in gostinci so te dni dobili v roke kolektivno pogodbo o delovnih razmerjih v zasebnem sektorju. V njej so določeni minimalni osebni dohodki zaposlenih, vendar to ne pomeni, da bi se zdaj kdo izmed njih odločil za izplačevanje nižjih prejemkov. Če je delavec že do sedaj zaslužil več, kot znaša najnižja meja, bo moral to vsoto prejemati še naprej. Seveda pa tudi zgornja meja praviloma ne sme bistveno presežati osebnih prejemkov v družbenem sektorju.

Aprila bodo na Senovem prekvalificirali še zadnje rudarje, ki si bodo poslej služili kruh z izdelovanjem gradbenih žerjavov v obratu Metalne. Nova tovarna bo začela obratovati čez dober mesec. V njej že montirajo stroje.

FIRMA TOPPS NE BO KONKURIRALA

Imperial: „Vzhod je naš“

Tretjino izdelkov prodajo kupcem onstran meja

Nista še pretekli dve leti, odkar je Imperial dobil v Stari vasi nove prostore za obrat žvečilnega gumija. Zgradba je postala pretesna, in če bi bila še enkrat večja, bi bil njen obseg še vedno premajhen.

Imperial dela v sklopu živilske enote kombinata žito in Ljubljane, ki je združil vso konditorsko industrijo v Sloveniji. Šumi izdeluje bonbone, Gorenjka čokolado, Imperial pa žvečilni gumi. Čeprav je imela ta industrija v Sloveniji najdaljšo tradicijo, zaradi zastarele opreme ni mogla več konkurirati na tržišču. Dobra stran priključitve Imperiala Zitu je prav gotovo specializacija.

Z žvečilno gumo je Imperial osvojil vse jugoslovansko tržišče in zdaj se uspešno uveljavlja v zahodnoevropskih deželah – v Avstriji, Zvezni republiki Nemčiji, Belgiji, Švici in Holandiji. V obratu izboljšujejo kakovost izdelkov in raziskujejo še nova tržišča na Zahodu. Nekaj izdelkov izvažajo podjetje tudi na Madžarsko in Češkoslovaško.

Po licenci firme TOPOPS iz New Yorka je Imperial januarja letos začel na novo izdelovati posebno kakovostno žvečilno gumo, ki jo na svetu priznavajo za najboljšo. Američani

jo prodajajo v 79 dežel. V pogodbi z omenjeno firmo je razdeljeno tudi tržišče in Imperial ima proste roke za prodajo izdelka doma in v vzhodne dežele. Tudi na Zahod lahko posega, medtem ko se oni ne smejo pojavljati na Vzhodu.

Letos se bo Imperial še bolj opremil s stroji. Kolektiv teži po čimprejšnji avtomatizaciji proizvodnje, nakar pridejo na vrsto načrti za postavitev novih zmogljivosti.

J. TEPPEY

Fanika Mirt iz Armeškega poprime za vsako delo. Tudi traktorja sse ne ustraši. Z možem gradita nov dom, pa je sklenila zaslužiti nekaj denarja tudi na tujem. (Foto: J. Peppey)

Če bo primanjkljaj

Skupnost zdravstvenega zavarovanja kmetov Novo mesto ni pripravljena sama kriti stroškov, če davčne uprave ne bodo izterjale 85 odstotkov odmerjenega zdravstvenega prispevka za kmetijske zavarovalnice. Za morebitni primanjkljaj bo prevzela jamstvo občinska skupščina Krško, z njo vred pa so enak sklep sprejeli tudi druge občine. Skupščine bodo nosile tudi stroške za socialno ogrožene kmete. Mednje so uvrščeni vsi, ki ne dosejajo dva tisoč din katastrskega dohodka.

KRŠKE NOVICE

PODPREDSEDNIK REPU-

BLISKE SKUPŠČINE dr. Jože Brilec se je v petek mudil na obisku v krški občini. Najprej se je v tovarni celuloze in papirja Djuro Salaj pogovarjal o poteku prve faze in načrtih za drugo fazo rekonstrukcije tega največjega posavskega podjetja, nato pa si je ogledal tudi lesni prostor in gradbišče nove proizvodne dvorane. V spremstvu predsednika občinske skupščine Jožka Radejca je dr. Brilec odšel nato na Senovo, kjer si je ogledal potek gradnje tovarne gradbenih žerjavov, obrat mariborske Metalne, in se pogovarjal o možnostih za nadaljnjo prekvalifikacijo zaposlenih v premo-govniku, ki se mu izteka življenjska doba.

V TOREK ZVEČER SO V LAMUTOVEM LIKOVNEM SALONU V

Kostanjevici svečano odprli študijsko razstavo v počastitev 400-letnice Albrehta Duereria. Razstavo je odprl generalni konzul Nemške demokratične republike Horst Schadow, po slovesnosti pa je bil še koncert, ki ga je izvedel ljubljanski ansambel „Consortium musicum“. Pomembna razstava sodi v okvir sedemnajstega „Dolenjskega kulturnega festivala“.

IZVRŠNI ODBOR OBČINSKE

KONFERENCE zveze mladine je pred tednom dni razpravljala o letošnjem praznovanju „Meseca mladosti“ in o udeležbi na „Pohodu po poteh osvoboditve“. Ob mesecu mladosti bo občinska konferenca zveze mladine znova organizirala tradicionalna športna tekmovanja med mladinskimi aktivni, poleg tega pa organizirala sprejem zvezne „Titove štafete“, katere trasa poteka letos tudi v Posavju. Pohoda po poteh osvoboditve oziroma po poteh Kozjanskega bataljona se bo udeležilo okrog 60 mladih iz vse občine.

OBČINSKI ODBOR RK JE SKUPAJ S

Filatelističnim društvom pripravil razstavo fotografij in znamk, ki govore o delu Rdečega križa. Razstava je potujoča in bo do „Tedna RK“ obšla vse osnovne šole v občini.

V SOBOTO POPOLDNE SO V „GALERIJI SAMORASTNIKOV“

na brestanjskem gradu odprli letošnje prvo likovno prireditve. Krški likovni klub je tokrat povabil k razstavljanju mlade ustvarjalce iz laške pivovarne.

Na novi zdravstveni dom v Brežicah najteže čakajo pacienti pred zobno ambulanto. Čakalnice sploh nimajo, poleti in pozimi stojijo kar na stopnišču. Tudi zobozdravniki bi si oddahnilo, ko bi se rešili stiske, ki jih utesnjuje in ovira pri delu. Na sliki: dr. Vlaisavljevičeva v sobici, ki je bila nekaj čakalnica. (Foto: J. Teppey)

S POSVETOVANJA Z ZASEBNIMI OBRITNIKI

Prometni davek ovira obrt

S kolektivno pogodbo so izenačene pravice delavcev pri zasebnikih in v družbenem sektorju

Le nekaj nad 50 zasebnih obrtnikov in gostincev se je 30. marca zbralo na posvetu v domu JLA v Brežicah, ki ga je sklicala gospodarska zbornica. Njen predstavnik je prisotnim obrazložil bistvene značilnosti kolektivne pogodbe o delovnih razmerjih med delavci in zasebnimi delodajalci.

Republiški sindikat storitvenih dejavnosti bo v kratkem pripravil za obrtnike priročnik z najpomembnejšimi predpisi, kar bo delodajalcem v veliko pomoč. Kolektivna pogodba navaja tudi minimalne mesečne prejemke zaposlenih. Ti so za nekvalificirane delavce 800 din mesečno, za polkvalificirane 900, za kvalificirane 1450, za visoko kvalificirane 1700, za delavce z višjo izobrazbo 2000 in za delavce z diplomo visoke šole 2500 din.

Obrtnike zanimajo predvsem novosti in napovedi za spremembe v davčni politiki. Republika in občine so že zdaj dobile večjo samostojnost pri določanju obdavčitve, obenem pa je bilo doseženo poenotenje davčne politike za Slovenijo. Tudi v

Posavju so že pred sprejemom odloka zmanjšali razlike pri obdavčitvenih stopnjah. Te so prej povzročale nazadovoljstvo in selitev obrtnikov.

Kamen spotike je še vedno prometni davek za reprodukcijski material. Plačevati ga morajo samo obrtniki, ne pa tudi družbeni sektor. Zbornica si bo prizadevala, da bo ukinjena čimprej, morda že letos. Tudi davka na osnovna sredstva obrtniki ne pozdravljajo, čeprav ga bo plačeval le majhen del zasebnikov, tisti s stroji velike vrednosti. Razveseljiva novost pa je priznanje vrednosti dela družinskega člana, razen tega pa olajšave za vložene investicije, ki jih do sedaj ni bilo.

J. T.

NOVO V BREŽICAH

PRI GOZDNEM GOSPODARSTVU se je ta teden sestel aktiv komunistov. Na dnevnem redu so bila kadrovska vprašanja, uresničevanje ustavnih sprememb v zakonodaji podjetja in medsebojni odnosi v kolektivu.

V DOMU JLA je bil 1. aprila seminar za koordinacijski odbor splošnega ljudskega odpora. O notranjopolitičnem položaju v Jugoslaviji je govoril generalpolkovnik Franc Poglajen, nakar so obravnavali še zakon o splošnem ljudskem odporu, naloge odborov SLO v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah ter vlogo družbenopolitičnih organizacij v pripravah na odpor. Udeležencem seminarja so nato prikazali dva barvna filma: Tito na manevrih „Svoboda 71“ in Krajevne skupnosti v splošnem ljudskem odporu.

HORTIKULTURNO DRUŠTVO že teden dni ureja Trig dr. Ivana Ribarja po načrtih inž. Mihe Ogorevca. Pred gimnazijo so podrti tudi nekaj dreves in splanirali zemljišča za nasade cvetja. Za senco in zelenje je meščanom žal, saj bi drevesom lahko prizanesli. Na površinah, ki so jih

začeli načrtno urejati, bodo te dni posadili nad 3 tisoč okrasnih rastlin.

OPERNI SOLISTI Ladko Korosec, Rajko Koritnik in Alenka Dernač, pianist Marjan Lipovšek, dve plesalki baletnega ansambela in igralec Saša Miklavc bodo 27. aprila gostovali v Brežicah. Njihov umetniški spored je vključen v proslavo dneva Osvobodilne fronte in praznika dela, ki jo pripravljata kulturna skupnost in občinski sindikalni svet.

GIMNAZIJCEM bo v jutrišnjem razgovoru prikazal delo organizacije zveze komunistov v občini sekretar komiteja Franci Skinder. Za danes so ga povabili medse mladinci iz Agrarie z željo, da bi jih na poljuden način seznanili z ustavnimi spremembami.

CENE PRI AGRARIH MINULO SOBOTO: fižol 7 in 8,50 din za kg, kumare 11,60, ohrovt 5, pesa 3, por 5, paradiznik 16, radič 10, mehka solata 16, špinača 6, zelje 2,60, grozdje 8, hruške 7,60, limone 7,80, pomaranče 6,20, banane 7,60, cvetača 6, čebula 3, česen 8 din kg in jajca 0,60 din kos.

BREŽIŠKE VESTI

Končno z vsem vetrom v jadra

Iz bogatega spiska letošnjih investicij, ki napovedujejo pospešen razvoj – Za leto je predviden za 30 odst. večji družbeni proizvod

Zdaj lahko rečemo: začelo se je. Vsestranska prizadevanja, da bi se v trebanjski občini začel razvojni zalet, tak „z vsem vetrom v jadra“, že rojevajo obilnejše sadove. Podatki o lanskih rezultatih dela to dokazujejo, prav tako pa tudi napovedi za leto, ki obetajo zares bogato letino.

Letos se bo v trebanjski občini število zaposlenih povečalo za 5 do 7 odstotkov. Po zaslugi dosedanjih in novih proizvodnih zmogljivosti se bo proizvodnja toliko povečala, da napove-

dujejo kar za 30 odstotkov večji družbeni proizvod.

Na spisku gospodarskih in negospodarskih naložb je cela vrsta novosti, ki utemeljujejo ta zamah. Predvideno je, da bo dokončana gradnja tovarne za predelavo krompirja na Mirni, za katero je v načrtu graditev novih proizvodnih prostorov podjetja „Inkot“ v Trebnjem, dokončanje obnove podjetij „Dana“ in „Trelas“, razširitev „Putnika“ v Trebnjem, gradnja cestne baze v Starem trgu, usposobitev žage na Veliki Loki, v Trebnjem pripravljajo graditev tovarne, ki bo izdelovala embalažo iz vodo odpornih lepenk, v Mokronogu kaže, da bo vrhniška Usnjarna gradila obrat usnjene konfekcije in galanterije, v načrtu je več novih in obnovljenih trgovin.

Če k temu prištejemo še druge investicije, kot so: dograditev vrta v Trebnjem, šole na Trebelnem, začetek obnove šole v Velikem Gabru, asfaltiranje cest Trebnje–Štefan, Slovenska vas–Puščava, graditev več vodovodov, avtobusne postaje v Trebnjem ter še več drugih del, dobimo zares obsežen spisek letos predvidenih naložb, ki bodo pomenile velik napredek občine.

Te razveseljive napovedi pa žal kalijo negotove usode nekaterih obratov. Še vedno je velik vprašaj nad obratom „Iskre“ v Mokronogu, ne ve se še, kakšen bo razvoj obrata „Modnih obla-

čil“ v Trebnjem, kako bo z večanjem Tovarne gospodinske opreme na Mirni, kar vse so za občino zelo pomembni obrati.

M. L.

ZBOR OBČANOV

Vsaj načrti

K starim težavam Velikega Gabra še nove

Te dni je bil za območje krajevne skupnosti Veliki Gaber zbor volivcev, na katerem so govorili o razvojnem programu trebanjske občine, o zaključnem računu ter o zbiranju in razdelitvi samoprispevka za solstvo.

Razprava je izoblikovala nekatera pereča vprašanja, ki se ponavljajo že vrsto let: urbanistični red, cestno omrežje, dograditev in preureditev šole, trgovine in pošte. Medtem ko se za nekatere zadeve, ki so navedene tudi v programu občine, že prižiga zelena luč in kaže, da bodo rešene v naslednjih dveh letih, so se na zboru občanov pojavila nova vprašanja.

Nova problema, ki pravzaprav nista čisto nova, sta cesta Male Dole–Gombiče (dolga 5 kilometrov, ki jo je nujno treba urediti, saj je edina vez za odvoz mleka, kmetijskih pridelkov in prevoz solarjev) ter pošta v Velikem Gabru. Zanimivo je, da se pošta nahaja v zelo slabem prostoru že vrsto let, vendar vse do leta 1971 ni bilo tega pripomba prebivalcev. Težave so nastale, ko je odšel pismonoša in ko je bilo konec dostave na dom. Tako je že skoraj leto dni in kljub posredovanjem se razmere niso izboljšale. Poštno podjetje se izgovarja, da ne dobi pismonoše.

Ob zaključku zboru so udeleženci ugotovili, da je stopenj napredek že s tem, da je območje Velikega Gabra s svojimi zahtevami vendarle prodrlo tudi v razvojni program občine.

PETER PODOBNIK

NOVA SEVNICA: kaj bo mestu in občini prineslo prihodnjih petnajst let?

KAJ PRINAŠAJO DOLGOROČNE NAPOVEDI ZA POSAVSKE OBČINE

Posavja pravcati tigrski skok

Nujno bo drugačno, tesnejše medobčinsko sodelovanje – Pritegniti kapital, da se bo Posavje razvijalo hitreje, kot bo republiško poprečje – Razvojno žarišče bo »mesto trojček«: Sevnica, Krško, Brežice

Posavju, sevniški, krški in brežiški dolini se obeta – da rečemo po starem – svetla prihodnost. Zamisel o dolgoročnem razvoju tega območja Slovenije, ki obsega obdobje do 1985. leta, prinaša tako spodbudne napovedi, da bi jim komajda verjeli, če ne bi vedeli, na kakšnih osnovah temeljijo. Že takoj v uvodu naj zapišemo, da vključujejo in predvidevajo

neprimerno več medobčinskega sodelovanja, kot smo ga bili vajeni doslej, ko so se v občinah pogosto obnašali, kot da svet seže samo do občinske meje.

V prihodnjih petnajstih letih se bo Posavje enotneje razvijalo. Središče bo mesto – trojček, kot je nov izraz za vsa tri občinska središča skupaj. Ta trojček bo imel vlogo večjega mestnega središča, ki ga samega zase v Posavju ne bi bilo.

Število prebivalcev se bo v teh letih od sedanjih 70.000 povečalo na 81.000, bistveno pa se bo spremenila tudi poklicna sestava prebivalstva, saj se bo čez 15 let s kmetijskim ukvarjalno le še 20 odstotkov ljudi, ustreznost pa se bo povečala zaposlenost v drugih dejavnostih.

Dolgoročni načrt predvideva, da bo Posavje v tem času dobilo 6300 novih delovnih mest, na katerih bo lahko delalo 8200 ljudi. Pri tem atomska elektrarna ni všteta. Izmed več različic, po katerih je mogoče napovedati rast družbenega proiz-

voda in druge kazalce, so načrtovalci izbrali tako imenovano „plansko varianto“, ki upošteva razvoj Posavja v zadnjih dveh letih.

Po teh predvidevanjih se bo družbeni proizvod povečeval za 7,2 odst. na leto (v vsej SRS za 6,6), delež Posavja pa se bo od sedanjih 2,4 odst. celotnega družbenega proizvoda Slovenije povečal na 3. odstotke. Stopnja rasti investicij (spodbujali bodo predvsem delovno-intenzivne naložbe), se bo v gospodarstvu povečala za 10,7 odst., doslej pa je znašala precej manj. Število zaposlenih v gospodarstvu se bo večalo za 2,1 odst. na leto (doslej 1,44 odst.), zelo pa bo treba povečati delovno storilnost, ki je zdaj 60 odst. pod republiškim poprečjem.

Študije, ki jih je s sodelavci naredil brežiški „Region“, predvidevajo, da bo leta 1985 družbeni proizvod na zaposlenega v Posavju dosegel 87 odst. republiškega poprečja, kar pomeni izredno velik napredek, saj znaša zdaj le 39. odst. Za vse to bo potrebno tudi 4500 milijonov dinarjev skupnih investicij, kar znaša 300 milijonov na leto in je po mnenju poznavalcev uresničljivo pod pogojem, da bo posavsko gospodarstvo znalo pritegniti tudi denar od drugod, saj samo tako vdikega skoka ne bo zmoglo.

M. LEGAN

Olimpijski ogenj ali kaj?

Na sevniškem mestnem smetišču gori na obeh vseh „večni“ ogenj menda že, odkar je bila izvoljena sedanja občinska skupščina. Tej se kljub večkratnim pozivom še ni posrečilo preseliti zamenjenega smetišča v kak bolj odmaknjen in primeren kraj. S Sevničani lahko samo ugibamo: ali gori ogenj v čast skupščinski neučinkovitosti ali pa je za bregom preizkušnja olimpijskega ognja. Vrag ga vedi! Sevnica ima dobro rokometno moštvo in morda kani kandidirati za organizacijo olimpiade?

Razpored zborov volivcev

Zbori volivcev v Boštanju, Trzišču, Studencu, Šentjanžu, Loki in Zabukovju bodo v nedeljo ob 7.30 v prostorih osnovnih šol oz. v prosvetnih domovih. Istega dne bodo zbori volivcev še na Blanci ob 15.30 in na Bučki ob 8. uri. V Sevnici bo zbor volivcev 11. aprila ob 18. uri v gasilskem domu, v Krmelju 10. aprila ob 19. uri v prosvetnem domu, na Studencu pa 16. aprila ob 7.30.

Zbori volivcev

V prihodnjem tednu bodo zbori volivcev obravnavali predlog proračuna občinske skupščine Sevnica za leto, združitev skladov delavskega in kmečkega zavarovanja ter pokojninsko zavarovanje kmetov. Po združitvi delavskega in kmečkega zavarovanja v novomeški skupnosti socialnega zavarovanja so zlasti kmetje postavljali vprašanja, kako bo s tem v celjski skupnosti, zato bodo obširneje pojasnila na zborih volivcev prav gotovo pritegnila večjo udeležbo.

Premalo obrtnikov

Kot ugotavlja sevniško Komunalno stanovanjsko podjetje v poročilu zborom stanovalcev, raznih obrtniških del v stanovanjih ni bilo mogoče opraviti, čeprav so imeli sklenjene pogodbe z izvajalci, ker jih obrtniki enostavno niso zmogli. Mirzarje sploh ni mogoče dobiti, kljub dobremu plačilu.

GLAS GASILCEV

Še bo »vojna«

če bodo železničarji tako nadaljevali

Hlapon požiga dalje, dokler bo to počel, ne bo miru med gasilci in železničarji. Tako so napovedali na občnem zboru občinske gasilske zveze v Sevnici prejšnjo nedeljo.

Vse opominjanje je doslej ostalo brez uspeha. Lani je bilo v občini 16 požarov, od tega kar 12 gozdnih. Večino teh je zanelo iskra iz nezavarovane lokomotive, ki prevaža tovore na progi Trebnje–Sevnica. Skupna škoda zaradi ognja je znašala 289.830 dinarjev, bila pa bi še neprimerno večja, če se vojsčaki s Florjana ne bi tako požrtovovalno in pogumno vsakič spoprijeli z njim.

Ker se vžigi nadaljujejo tudi letos (samo na območju gasilskega društva Trzišče jih je bilo že šest), gasilci še nadalje nemočno dvigujejo svoj glas, kot da ni moči, ki bi mogoče poslali železnico, naj z lokomotivami naredi tako, kot zahtevajo predpisi. Upravni organi v Sevnici pripravljajo zdaj nadvse resno opozorilo, ki ga bodo poslali novomeški sekciji za vleko in v katerem bodo uradno zahtevali, naj namestijo na lokomotive iskrolovce. Kakšen bo učinek, je preurajeno reči, po dosedanjih izkušnjah sodeč, pa vse skupaj verjetno ne bo kaj dosti zaleglo.

Ko zdaj v sušnih spomladanskih dneh beremo, kakšno škodo delajo požari na Krašu, kjer je med povzročitelji pogosto tudi iskra lokomotive, se lahko le vprašamo, kako je mogoče, da se železnica lahko stalno izgovarja ter dela po starem, ob tem pa se škoda in nevarnost veča iz leta v leto. Zdaj menda pristojni pripravljajo nov odlok, ki ga bo železnica morala izvajati. Če nič drugega ne, železničarska podjetja bi bilo treba prisiliti, da bi imela po vseh nevarnih območjih protipožarne ekipe, ki bi se borile z ognjem. Potem tudi pozivov za iskrolovce najbrže ne bo več treba.

M. L.

CIGANSKI OTROK (Foto: Sandi Mikulan)

DROBNE Z MIRNE

DRUGIČ JE SLO. Ker 24. marca ni bilo zadostne udeležbe, so morali zbor volivcev prejšnji teden ponoviti. Obravnavali so proračun, načrt dela za leto 1972 in obračun samoprispevka za solstvo. Udeleženci zboru so govorili o zdravstvu, novi trgovini KZ, gradnji stanovanjskih hiš, o kanalizaciji in čistilnih napravah, ki jih bodo zgradili za tovarno krompirja in naseleje Mirna.

SPET ZAČELI. Pomlad je obudila iz spanja tudi delo mladinskega aktivna na Mirni. Mladinci so čistili in preuredili klub, tako da bodo imeli prijetnejše prostore.

ODLOV RIB. Mirenski ribiči so začeli odlavljati mladice postrvi v gojitvenih potokih, v izpraznjene vode pa bodo vložili zarod potočnih postrvi. Z odlovljenimi mladimi bodo obogatili matično vodo Mirna. Na zdajnjem sestanku so predlagali, da bi prihodnje leto dookoli poseben rezervat, namenjen samo salmondom, zlahkimi ribam. Dogovorili so se tudi o čuvajski službi na dristiških podstih, kjer bo ta mesec še mgoleto leh rib. Sklenili so, da bodo letos lahko dobili ribiške mladinske karte vsi nad deset

let stari pionirji in mladinci, seveda, če bodo to želeli.

NAGAJIVOST ALI KAJ? Na cesti Mirna–Gabrovka je pri Migolici na mostu prek potoka nekdo podrl del ograje. Le-ta leži sedaj v potoku in se zanj skrbnik ceste, Komunalno obrtno podjetje Trebnje, očitno prav nič ne zmenji.

PODALJŠEVANJE VELJAVNOSTI KNJIZIC. 11. aprila bo na krajevnem uradu od 7. do 10. ure komunalni listu za socialno zavarovanje podaljševal veljavnost zdravstvenih knjizic kmetov. Letos ne bodo pošiljali vabil vsakemu posamezniku, nadomešča jih objava v Dolenjskem listu in Kmečkem glasu.

BOLJE OBOROŽENI. Pred kratkim so imeli rezervni oficirji in podoficirji strokovno predavanje iz topografije in čitanja kart. Pododbor želi svoje člane kar najbolje pripraviti na patrolni orientacijski pohod, ki je tudi letos v programu.

EKSPRES KAVA. Gostišče „Dana“ se je spet moderniziralo. Te dni so vgradili napravo za ekspresno kuhanje kave. Prva pokušnja je bila 30. marca. Oprema je uvožena iz Italije.

SEVNIŠKI VESTNIK

TREBANJSKE NOVICE

NA OBISKU PRI LJUBLJANSKIH »VREMENARJIH« — KO NAPOVEDUJEJO VREME ZA VAS, DRAGI BRALCI, NE POGLEDAJO NAJPREJ V NEBO — VREMENSKA NAPOVED NASTANE NA ZAPLETEN NAČIN IN PRI TEM SO DELUJEJO STROKOVNJAKI IZ VSEGA SVETA — STROKOVNJAKI PRAVIJO: »DOLGOROČNIH NAPOVEDI NISMO SPOSOBNI DAJATI. TO ZAENKRAT DELAJO LE AMATERJI«

KAKO »DELAJO« V LJUBLJANI VREME?

HIDROMETEOROLOŠKA SLUŽBA DELUJE V SKLOPU ORGANIZACIJE ZDRUŽENIH NARODOV IN V NJEJ SO DELUJEJO VSE DRŽAVE SVETA — HIDROMETEOROLOŠKE POSTAJE SO NA ZEMLJI, V ZRAKU IN NA OCEANIH. IZ NJIHOVIH ŠIFRIRANIH PODATKOV NASTAJAJO VREMENSKA NAPOVEDI

Vsak tork telefoniram na Hidrometeorološki zavod Slovenije, ki ima sedež v Ljubljani, na Celjski cesti št. 1, da bi dobil za vas dragi bralci, vremensko napoved. Iz služalke povedo:

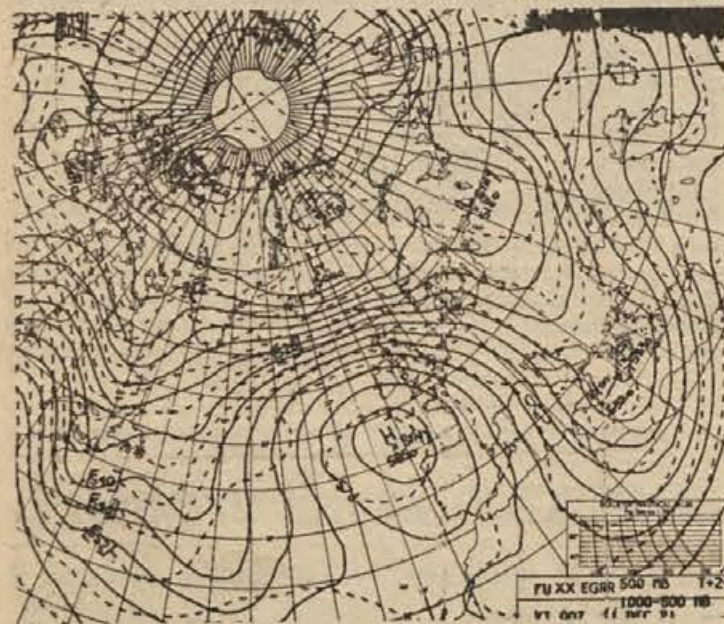
„Srednja Evropa je v območju nizkega zračnega pritiska. Hladne frontalne motnje so zajele naše kraje...“ in tako naprej. Kako pravzaprav pride do napovedi, me je zanimalo in sem se napotil k ljubljanskim »vremenarjem«.

Ljubljana je bila tistega dne zavita v meglo in pokrita z ivjem, da sem komaj našel poslopje Hidrometeorološkega zavoda, ki je skrito med drevjem, kot kakšna vila in le raznovrstne antene pričajo, da je v tej hiši nekaj posebnega.

kih šest ali dvanajst ur spuščajo v zrak radio sonde (balone), ki vsebujejo naprave za merjenje pritiska, temperature in vlage. Sonda ima radijski oddajnik, ki sporoča podatke sprejemniku na zemlji. Del postaje na zemlji ima tudi radar, ki spremlja gibanje radio sonde in s tem določajo smer in hitrost vetra. Sonde spuščajo tudi do dvanajst tisoč metrov visoko. Običajno pa vsaj nad petnajst tisoč.

METEOROLOŠKI SATELITI IN LADJE

Vremenske podatke zbirajo tudi s pomočjo meteoroloških satelitov, ki stalno krožijo okoli zemlje. Strokovnjakom pošiljajo slike oblačnih sistemov. Te vesmirske opazovalnice

Prognozična karta, ki je prispela v Ljubljano s pomočjo elektronskega stroja iz Londona lani 11. decembra. Podobne karte rišejo tudi v Ljubljani, vendar za ožje območje. Na njih pa je tudi veliko več podatkov, kot na gornji karti.

NA SVETU JE NEKAJ TISOČ VREMENSKIH OPAZOVALNIC

Dipl. meteorolog ing. Janko Pristov, načelnik prognozične službe me je že čakal, ko sem ves premlažen vstopil. Natresel sem mu kup vprašanj in strokovnjak v beli halji je nanje prijazno odgovarjal. Zvedel sem marsikaj zanimivega. Sicer pa presodite sami.

Osnova meteorološke službe je opazovanje vremena po vsem svetu, na morju in v zraku. Na svetu je nekaj tisoč vremenskih opazovalnic. Največ jih je v nizinah. V Sloveniji je petnajst sinoptičnih postaj. Med ostalimi so v Ljubljani, na Brniku, v Celju, Mariboru, Murški Soboti, Novem mestu in drugod. Najvišja je na Kredarici (2.500 m). Najpomembnejše pri nas so na Brniku, v Mariboru in v Kopru. Te delujejo noč in dan.

Na postajah opazujejo vreme in beležijo meteorološke elemente vsako uro ali vsake tri ure. Za mednarodno izmenjavo potem pripravljajo šifrirana poročila. Podatke iz celotne Slovenije zbira Hidrometeorološki zavod v Ljubljani. Obdelane pa potem posreduje zveznemu zavodu v Beograd, od tam pa gredo v svetovno izmenjavo. Podatki so v treh urah na razpolago vsem državam sveta, kamor jih potem posredujejo večje svetovne meteorološke službe. V svetu se pripravljajo, da bi v bodoče imeli glavne meteorološke centre za zbiranje in oddajanje podatkov v Moskvi, New Yorku in Melbournu v Avstraliji. Podatke si bodo stalno izmenjevali pomočjo posebnih elektronskih računalnikov. To naj bi bilo dokončno vpeljano v letu 1973. Danes oddajajo podatke s teleprinterji in preko radia.

Meteorološka poročila vsebujejo: številko države, postaje, skupno množino oblačnosti, smer in moč vetra, vidljivost, vrsto vremena, kakšno je bilo vreme v zadnjih treh ali šestih urah, zračni pritisk, temperatura zraka, vrsto in višino nizkih oblakov, padec ali porast pritiska, množino padavin v dvanajstih urah, najnižje nočne in najvišje dnevne temperature ter drugo. Vse to je napisano v nekaj številkah ali znakih. Te podatke dobijo meteorologi z opazovanjem na tleh.

RADIO SONDAŽNE POSTAJE

Po svetu so razporejene radio sondažne postaje. Te merijo elemente v prosti atmosferi. To so tako imenovane aerološke postaje. Vsa-

Teleprinterji po svetu nenehno dobivajo podatke o vremenu, ki jih je potrebno potem še primerno obdelati.

mensko sliko za željeno območje sveta, države ali pa na primer samo naše republike.

Na osnovi zračnih tokov, razporeditve zračnih mas in meteoroloških pojavov prognozičnik sklepa, kakšno naj bi bilo vreme naslednji dan. Na podlagi tega sestavi vremensko napoved. Takšne prognoze sestavljajo danes večinoma za čas do 36 ur. Zadnja leta postaja hidrometeorološka služba bolj opremljena in pripravljajo napovedi za daljša obdobja. Običajno pa le za tri do štiri dni naprej. Prognoze za daljše obdobje so danes možne tudi zaradi tega, ker vedno bolj uporabljajo številčno prognozo. Do te priidejo s pomočjo velikih elektronskih računalnikov, ki na daljavo rišejo tudi prognozične karte. Te naprave delujejo po principu telefota, imenujejo pa se faksimile aparati. Takšne vremenske karte sprejema že tudi ljubljanski center.

smno1 smf1 n 140000

synop

01415 12815 82011 13367 12400 04208 700// 81818 91124 914/5-
01203 81839 58606 03605 4752/ 04228 795// 91540-
01241 42428 80258 98405 4256/ 02212 702// 91160 914/8-
01105 82342 70878 84204 894// 04712 793// 91449-
01152 81317 80268 89402 885// 52710 791// 914/7-
01025 71926 80222 89151 65642 55705 791// 91140 914/7-
01384 02102 80114 08055 00900 55218 700// 911080
01001 82710 60266 52261 863// 50210 701// 91118-
01005 80818 84023 97055 8// 60727 700// 91438-
01062 81024 30717 01056 874// 57737 797// 914/7-
01028 81230 50383 88052 854// 54737 700// 914/7-
01098 81929 60383 09155 874// 56716 700// 91457-
01055 81830 82032 92352 8077/ 55718 700// 91438-
01262 82544 40818 93204 893// 04703 796// 91459-

Takšne šifrirane podatke pošiljajo meteorološke postaje svojim centralam po svetu. Iz teh podatkov prognozičnik vrisuje v karte vremensko sliko. Ta depeša je prispela z ladje.

Na morjih so vremenske postaje takšne ladje, ki se menjavajo štirnajstrednevo.

Pričakoval sem, da bom zašlisl pripoved o dolgi zimi in deževnem poletju, pa mi je ing. Pristov odgovoril nekako takole:

„Nobena meteorološka služba na svetu danes še ni sposobna dati solidne večmesečne vremenske napovedi.“

Danes poizkusno pripravljamo že mesečne napovedi, to pa je še v raziskovalni fazi in zadovoljivih rezultatov še nimamo.

sarni pa se je mudil tudi načelnik meteorološke pomoči letalstva z letališča na Brniku, dipl. inž. Mirko Kovač. Delo meteorologov na letališču je še posebno odgovorno. Letalcem je potrebno dati pred vzetom vse podatke o vremenu, ki čakajo letalo na njegovi predvideni poti. Predvsem so pomembni podatki o vetrovnih in temperaturnih nihanjih v višini leta.

Meteorološka služba na letališču

Ta prognozična karta je prispela v Ljubljano 17. novembra lani ob 18. uri z letališča Orly pri Parizu s pomočjo računalnika, ki na daljavo riše prognozične karte. To so faksimile aparati in ga imajo tudi na ljubljanskem Hidrometeorološkem zavodu.

Evropske države se dogovarjajo, da bi ustanovile mednarodni meteorološki center, ki naj bi imel svoj sedež v Bruslju. V njem naj bi delalo veliko strokovnjakov, ki bi imeli na razpolago vse vremenske podatke in najsodobnejše elektronske računalnike. Zaenkrat bi delal ta center le srednjeročne programe, to je nekako do deset dni. Ščasoma pa tudi za daljše obdobje.

Zvezni hidrometeorološki zavod v Beogradu že daje mesečno vremensko napoved na podlagi dolgoletnih statističnih podatkov.

ima stalno teleprinterko zvezo z vsemi mednarodnimi letališči na svetu. Vsake pol ure sprejemajo podatke o vremenu.

Sogovornica Paradiževa je povedala, da pričnejo delati prognozičniki že ob štirih jutraj. Pravočasno je namreč potrebno izdelati prognozične karte in pripraviti vremenske napovedi. Vsak čas pozivni telefon iz Radio-televizije Ljubljana, iz uredništva Dela, Dnevnika, Večera, Radia Maribor in Koper ali od drugod.

Tudi med mojim obiskom je tele-

KAKŠNO BO VREME V PRIHODNJEM LETU?

Se nadalje sem stresal radovednost in vprašal:

„Kakšno bo vreme v letu 1972?“

Res je, da se v časopisih najavljajo dolgoročne vremenske napovedi. Te pripravljajo večinoma razni amaterji. V verodostojnost njihovih napovedi, pa se ne želim spuščati...

Tako sem bil torej ob dolgoročno vremensko napoved. Lahko bi sicer tudi jaz obiskal kakšnega »meteorologa - amaterja«, pa sem to pustil za kakšno drugo priložnost. Bil pa sem tudi ob prijaznega sobesednika. Predno je odšel, me je še na hitro popeljal po poslopju.

Videl sem teleprinterji, radijski in elektronski sprejemni center ter prognozičnik, ki so vnašali šifrirane podatke na posebne zemljevide in risali smeri zračnih tokov, legega in slabega vremena in še mnogo drugega.

Spotoma se mi je ing. Pristov opravičeval, zaradi nereda v hiši. Tu in tam je bil namreč gradbeni material in razbiti zidovi, v katere polagajo nove kable. Prostore tovrstnih ustanov je potrebno pač vedno na novo tehnično opremljati. Tako je bil ta majhen nered tudi povsem razumljiv.

NACELNIK METEOROLOŠKE POMOČI LETALSTVU Z BRNIKA

Znašel sem se še v pisarni prognozičnikov. Tu sem se srečal z dipl. ing. meteorologije Mileno Paradiž. V pi-

fon večkrat zazvonil in prognozičarka je govorila v slušalko:

„Močnejša ciklonska aktivnost nastaja nad Atlantikom in je usmerjena proti Skandinaviji. Pri nas zaenkrat ni pričakovati večje spremembe zračnih tokov. Ostalo bo suho vreme...“

SE VNAPREJ BOMO POGLEDALI NA PRVO STRAN VESTNIKA

Dolgoročne vremenske napovedi vam dragi bralci torej ne morem posredovati. Vsekakor bo najbolje, če tudi v bodoče berete vremenske napovedi, ki jih vsak teden objavljamo na prvi strani.

Mnogi izmed vas pravijo, da te napovedi držijo. To pa je tudi lepo priznanje ljubljanskim sodelavcem Hidrometeorološkega zavoda, ki sem jih za vas obiskal.

Ko sem se vračal v središče Ljubljane, sem se spomnil na pokojnega strica, ki je bil pravi mojster za vremenske napovedi. Ko ga je zbadlo v križu, je vedno zastokal:

„Aaaaau... spet bo grdo vreme...“

No vidite, »vremenarje« imamo tako skoraj pri vsaki hiši, samo da so njihove napovedi le amaterske.

Jaz pa vam želim lepo vreme do konca leta.

FRANČEK ŠTEFANEK

— Dragi, cigarete so bolj na desno, še malo ...

„Ha, ha — ista obleka, le da ima dvainštirideset pik več ...!“

Razpisna komisija pri svetu

Valvasorjeve knjižnice in čitalnice Krško

razpisuje prosto delovno mesto

UPRAVNIKA

Kandidati morajo poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo visoko izobrazbo filozofske smeri in najmanj eno leto delovnih izkušenj v ustreznem poklicu, za katerega se zahteva filozofska fakulteta, ter da imajo sposobnosti in izkušnje za prirejanje likovnih razstav;
- da imajo višjo izobrazbo filozofske smeri in najmanj pet let delovnih izkušenj v ustreznem poklicu, za katerega se zahteva filozofska fakulteta, ter da imajo sposobnosti in izkušnje za prirejanje likovnih razstav.

Kandidati naj se prijavijo v roku 15 dni po dnevu objave tega razpisa razpisni komisiji pri svetu Valvasorjeve knjižnice in čitalnice Krško.

Prijavi je treba priložiti življenjepis z navedbami o dosedanjih zaposlitvah in overjen prepis zadnjega spričevala.

RAZPISNA KOMISIJA

OBVESTILO

o priglasitvi sečnje lesa v letu 1972.

Prosimo lastnike gozdov, da na podlagi statuta

GG Novo mesto

PRIGLASIJO SEČNJO

na pristojnem gozdnem obratu do 30. aprila 1972.

Priglasnice — prošnje so na razpolago pri gozdnih obratih in revirnih gozdarjih.

Po tem roku bo odkazovanje lesa Gozdno gospodarstvo posebej zaračunalo.

GG NOVO MESTO

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega dragega soproga, očeta, starega očeta, brata in svaka

Antona Starca

se zahvalujemo vsem, ki ste mu darovali vence in cvetje, nam izrekli sožalje in tolažilne besede v trenutku naše bolečine in ki ste ga v tako velikem številu spremlili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvalujemo vsem zdravnikom in streljenski osebji, ki so mu lajšali bolečine v zadnjih dneh življenja, podjetju IMV in obratom iz Semiča, Crnomlja, Suhorja in Mokronoga, ki so nam v teh težkih trenutkih najtesneje stali ob strani, podjetju KGP in lovski družini iz Kočevja, tov. Derlingu za poslovalne besede pred hišo žalosti in tov. Stibriču za govor ob odprtem grobu. Zahvalujemo se pevcem iz Sentjerneja in godbenikom iz Novega mesta, stanovskim tovarišem in sodelavcem, sosedom in prijateljem in vsem, ki ste počastili pokojnikov spomin. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: soproga, sinova z družinama, brat z družino in drugo sorodstvo

AB Agraria BREŽICE
Ste v zadregi za darilo?
 Šopek nageljčkov ali vrtnic je primerno darilo za vsako priložnost. Naša dnevna proizvodnja je več tisoč cvetov v 6 barvah. Zahtevajte v najbližji cvetličarni nageljčke ali vrtnice iz vrtnarije Čatež!

INTERNIRANCI KT BUCHENWALD — DORA: SREČANJE NA REKI 16. 4. 1972

Srečanje organizirajo odbori grup iz Reke, Zagreba, Ljubljane in Splita pod pokroviteljstvom tov. Nede Andrič, predsednice občinske skupščine Rijeka.

- Organizacijo prevoza z avtobusi ureja turistično podjetje Slavnik — Koper.
- Odhod iz Ljubljane bo 16. aprila ob 6.45 zjutraj iz pred poslovalnice Slavnik, Koper — Tavčarjeva 8 a.
- Prijave sprejema ZZB NOV Slovenije — komisija za interniranje (Beethovnova 10) ali Slavnik — Koper Ljubljana (Tavčarjeva 8).

Prijave pošljite do 10. aprila 1972,

Odbor grupe Buchenwald-Dora

OZP ELEKTRO LJUBLJANA PE NOVO MESTO

razpisuje
 JAVNO LICITACIJO
 za prodajo

POLTOVORNEGA AVTOMOBILA KURIR v voznem stanju

Javna licitacija bo v torek, 11. aprila 1972, ob 10. uri na upravi podjetja v Novem mestu, Ljubljanska c. 3. Izklicna cena je 7000 din.

Interesenti si vozilo lahko ogledajo na RTP v Bršlinu.

KMETIJSKO IN TRGOVSKO PODJETJE

»AGRARIA«, Brežice

komisija za medsebojna delovna razmerja

objavlja prosto delovno mesto

SALDOKONTISTA

Za kandidate veljajo poleg splošnih pogojev še tle:

- končana ekonomska srednja šola ali končana osnovna šola;
- za obe šolski izobrazbi se zahteva najmanj 3 leta delovnih izkušenj v knjigovodstvu.

Osební dohodek po pravilniku OD podjetja. Stanovanje ni zagotovljeno. Nastop je možen takoj ali po dogovoru. Poskusno delo dva meseca. Pismene ponudbe je treba poslati najpozneje do 15. 4. 1972 upravi podjetja.

AB Agraria BREŽICE
cvetličarni *****
GROSUPLJE in TREBNJE

vam nudita:

- rezano cvetje in lončnice
- cvetlična semena in gomolje
- vsa potrebna sredstva in dodatke za vzgojo in nego cvetja
- razni pripadajoči pribor

Sprejemamo naročila za izdelavo vencev in šopkov. Za obisk, naročila in nakup se priporočamo!

Komisija za volitve in imenovanja občinske skupščine Trebnje

razpisuje delovno mesto:

1. ravnatelj osnovne šole Trebnje

s srednjo, višjo ali visoko izobrazbo pedagoške smeri ter 10-letno vzgojno-izobraževalno prakso in

2. ravnatelj Delavske univerze Trebnje

s srednjo izobrazbo in 3-letno prakso ali višjo izobrazbo in 2-letno prakso ali visoko izobrazbo in 1-letno prakso.

Kandidati pod 1. in 2. morajo imeti tudi organizacijske sposobnosti.

Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom, dokazilo o izobrazbi ter dosednji praksi pošljite Komisiji za volitve in imenovanja ObS Trebnje v 15 dneh po dnevu objave.

ZDRAVILIŠČE DOLENJSKE TOPLICE

Komisija za urejanje delovnih razmerij

objavlja

prosto delovno mesto

OBRATNEGA ELEKTRIČARJA

Pogoj: kvalificiran delavec, po možnosti z znanjem o vzdrževanju hladilnih naprav.

Določeno je poskusno delo. Zagotovljeno je samsko stanovanje. Prijave sprejema splošna služba 8 dni po objavi.

SOP

SPECIALIZIRANO PODJETJE ZA INDUSTRIJSKO OPREMO, KRŠKO

razpisuje prosto delovno mesto

ADMINISTRATORKE

Pogoj:

ekonomska srednja šola ali 2-letna administrativna šola.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Izvršni odbor

TEMELJNE IZOBRAŽEVALNE SKUPNOSTI NOVO MESTO

razpisuje delovno mesto

RAČUNOVODJE

Pogoji:

višja šolska izobrazba ustreznosti smeri ali končana srednja ekonomska šola in najmanj tri leta delovnih izkušenj v finančno-ekonomski stroki. Rok za prijavo je 15 dni po objavi v Dolenjskem listu.

Prijave z dokumenti o izobrazbi in o delovnih izkušnjah predložite naslovu navedene izobraževalne skupnosti, Ljubljanska cesta 2, Novo mesto.

pridružite se varčevalcem

- zbiramo hranilne vloge in jih obrestujemo od 7,5 do 10 odst.
- vodimo žiro račune in devizne račune občanov
- opravljamo devizno-valutne posle, odkup in prodajo valut
- dajemo kredite za stanovanjsko gradnjo, pospeševanje kmetijstva, obrti in turizma na podlagi namenskega varčevanja
- odobravamo kratkoročne in dolgoročne kredite
- opravljamo vse druge bančne posle.

Zaupajte nam svoje denarne zadeve! Opravimo jih hitro, natančno in zaupno pod najugodnejšimi pogoji. Vsak varčevalec, ki ima pri svoji banki vložnih vsaj 500 din, je nezgodno zavarovan.

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

s poslovnimi enotami v KRŠKEM, METLIKI, NOVEM MESTU in TREBNJEM

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 7. aprila – Radivoj
Sobota, 8. aprila – Albert
Nedelja, 9. aprila – Tomaž
Ponedeljek, 10. aprila – Marko
Torek, 11. aprila – Filip
Sreda, 12. aprila – Lazar
Četrtek, 13. aprila – Ida

KINIO

BREŽICE: 6. 7. 9. in 10. aprila ameriški barvni film „Ljubezenska zgodba“. 8. aprila španski barvni film „Ljubezen čaravnice“. 11. in 12. aprila italijanski barvni film „Nevidna žena“.

CRNOMELJ: 7. aprila ameriški barvni film „Povratak 7 veličastnih“. 9. aprila ameriški barvni film „Obesite ga brez milosti“. 12. aprila ameriški barvni film „Poslednji naboj“.

KOSTANJEVICA: 9. aprila francoski barvni film „Operacija Leontina“.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

TAKOJ zaposlim priučena ali kvalificirana avtokleparja ali avtočarja, vojaščine prostega in sposobnega za samostojno delo. Ponudbe pod šifro „Trebne 83-085“.

ISCEM ženska za dopoldansko varstvo dojenčka, ki bi prihajala na dom. Nudim tudi centralno ogrevano sobo, ostalo po dogovoru. Naslov v oglašnem oddelku (731/72).

MIZARSKEGA pomočnika ali priučenega delavca sprejem takoj, nudim stanovanje ter delno hrano. Plačam dobro. Stane Sredec, Bohinjčeva 14, Ljubljana-Dravlje.

ZAPOSLITEV DOBI ženska za enkratno dnevno čiščenje. Prodajalna „Borovo“, Novo mesto. GOSPODINJSKO POMOČNICO iščem k 3-članski družini. Vanč Dogenik, Ruše, Kolodvorska 44.

ZA SODOBNO opremljeno mizarsko delavnico na Gorenjskem iščem pomočnika. Nastop službe takoj ali po dogovoru, samsko stanovanje preskrbljeno. Naslov v uredništvu.

ISCEM ŽENSKO – starejšo ali mlajšo, za varstvo otroka na domu. Možno tudi izmenično. Ostalo po dogovoru. Naslov v upravi lista (779/72).

STANOVANJA

NUJNO potrebujem sobo v Novem mestu. Jana Kramar (Rossi), Linhartova 60, Ljubljana.

ODDAM opremljeno sobo samskim ženskam. Bršljin 39, Novo mesto.

NUDIM lepo sobo starejši ženski ali vdovi (pošteni). Ostalo po dogovoru. Naslov v upravi lista (760/72).

OPREMLJENO SOBO, lepo, s kuhinjo oddam dvema samskima dekletoma. Naslov v upravi lista (770/72).

ENOSOBNO KOMFORTNO stanovanje in Ljubljani zamenjam za enako ali večje v Novem mestu. Anton Cvelbar, Gerbičeva 8, Ljubljana.

Motorna vozila

PRODAM osebni avto Zastava 750, letnik 1965. Ogled vsak dan od 15. do 19. ure. Vidoje Matovič, Nad mlino 43, Novo mesto.

POCENI PRODAM „SIMCO“ 1300 ali zamenjam za „Fiat 750“ ali „Citroen - spaček“. Naslov v upravi lista (775/72).

PRODAM

PRODAM skoraj novo avbo za slovensko narodno nošo. Cena nizka. Cilka Jagodič. Naslov v 29. Komenda pri Kamniku.

PRODAM ca. 2.500 kosov italijanske modularne opeke 29 x 19 x 19. Janko Petrič, Mirana Jarca 16, Novo mesto.

PRODAM enofazni hidrofor. Martin Luzar, Imenje 1, Sentjernej.

POCENI prodam fotoaparata Agfa Optima 3 1:28-45. Naslov v upravi lista (738/72).

PRODAM prevožno sadno 100-litrsko motorno in 80-litrsko ročno škropilnico in 50-litrski hladilnik, vse v brezhibnem stanju. Hodnik, Globočič 11, Kostanjevica.

KRSKO: 8. in 9. aprila ameriški barvni film „Mc Kennino zlato“. 12. aprila francoski barvni film „Srečen dobitnik“.

METLIKA: Od 7. do 9. aprila zahodnonemški barvni film „Hura! Sola gori“. Od 7. do 9. aprila ameriški film „Ohracun v zapuščenem mestu“. 12. in 13. aprila ameriški barvni film „Navzkrižni ogenj“.

MIRNA: 8. in 9. aprila „Kamasutra“.

NOVO MESTO: Od 7. do 9. aprila ameriško-francoski barvni film „Zakon Decosa“. 9. aprila ameriški barvni film „Mojstrovine Walta Disneya“. Od 11. do 13. aprila ameriški barvni film „Jaz ljubim svojo ženo“.

POTUJOČI KINO NOVO MESTO: Od 7. do 11. aprila ameriški barvni film „Dim revolverja“.

SEVNICA: 8. in 9. aprila ameriško-italijanski film „Bilo je nekoč na Divjem zahodu“. 12. aprila francoski film „Clovek iz Makareša“.

SENTJERNEJ: 8. in 9. aprila „Sestane s smrtjo“.

TREBNJE: 8. in 9. aprila angleški film „Dekle Džordži“. 12. aprila ameriški kavbojski film „Wayoning“.

svoji ljubljani, obiščite zlatarja Otmarja Zidarja v Gosposki 5 v Ljubljani (poleg univerze). – Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

ZAHVALBA

Ob izgubi našega dobrega in skrbnega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

ALOJZIJA VESELA s hriba pri Loškem potoku

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom in ostalim, ki so nam v teh težkih urah stali ob strani, nam pomagali in tešili našo bol, občinski gasilski zvezi in gasilcem iz Ribnice, gasilskim društvom iz Sodražice, Bukovice, Zamosteca ter društvom iz Loškega potoka, ZB in DU Loški potok. Zahvaljujemo se domačemu pevskemu zboru, ki ga je spremljal od hiše žalosti do poslednjega doma, posebno pa gospodu župniku Vinku Pibru za pogrebni obred in govor v cerkvi, poveljniku obč. gas. zveze Antonu Modicu za zadnje slovo od sodelavca v pevskem zboru ter Francetu Benčini za zadnje poslovilne besede. Hvala vsem, ki sta ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti in zasuli njegov grob v venci in cvetjem.

Zalujoči: žena Antonija, sin Alojz z družino, hčerke Micka, Malika, Ivana in Karla z družinami, hčerka Tončka, sestre Antonija, Neža, Karla in Marija ter drugo sorodstvo

Ob boleči izgubi naše drage sestre in tete

KLAVDINE-ROZALIJE ZAKRAJŠEK

se pristrčno zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti in pokrili njen grob s cvetjem. Iskrena hvala domačemu zdravniku dr. Jožetu Možganu z Mirne in zdravniku internega oddelka dr. Kapšu ter sestram novomeške bolnišnice, ki so se trudili, da bi jo ohranili pri življenju. Hvala častiti duhovščini za spremstvo ter pevcem.

Zalujoči: sestra Francka in vse sorodstvo

Ob nepričakovani izgubi nadvse dobrega in skrbnega očeta

JANEZA PUELJA iz Gruča 6 pri Sentjerneju

se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili venci in cvetje ter nam izrekli sožalje. Posebno se zahvaljujemo zdravnikom in strelžnem osebju internega oddelka bolnice v Novem mestu, družini Pungercar za vsjo pomoč v teh težkih trenutkih, gospodu župniku iz Sentjerneja za obred ter vaščanom, ki so nam kakorkoli pomagali ob smrti dragega očeta. Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: sin Janez in hčerka Anica z družinami, hčerka Tončka in drugo sorodstvo

Ob boleči izgubi dragega očeta in starega očeta

JOZETA SUŠTERŠIČA s Pristave pri Sentjerneju

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili venci in cvetje ter nam izrekli sožalje. Posebno se zahvaljujemo Gasilskemu društvu iz Mokrega polja za sodelovanje pri pogrebu, Sentjernejškemu oktetu za žalostinke, gospodu župniku za obred, vsem sorodnikom in vaščanom, ki so nam kakorkoli pomagali.

Zalujoči: sinovi in hčerke z družinami, vnuki in pravniku ter drugo sorodstvo

Ob brički in prezgodnji smrti našega dragega moža, očeta, starega očeta ter brata

FRANCA DOBLEHARJA Hudo I

se iskreno zahvaljujemo sosedom, ki so nam v težkih trenutkih priskočili na pomoč, sorodnikom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje in vence, iskrena hvala vsem, ki ste nam izrazili sožalje. Posebno se zahvaljujemo tovarni zdravil „Krika“ iz Novega mesta, Novoteksu in Beti Mirna peč. Najpristicneje se zahvaljujemo vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, ter gospodu župniku za obred.

Zalujoči: žena Ana, sin Franci z družino, hčerke Ani, Mari, Tončka, Fani z družinami in sestra Lojzka ter drugo sorodstvo

CESTNIKE

Dobremu in skrbnemu možu in očku Tonetu Jermanu iz Sel 8 pri Crnomlju za 50-letnico življenja še mnogo zdravih in srečnih let in vse lepo k prazniku! Zena Angela, hčerka Vida ter sinova Vinko in Jože.

PREKLICI

Marjan Cvelbar iz Malenc 15, preklicujem žaljivke, ki sem jih izrekel 13. marca v restavraciji „Pod Gorjanci“ zoper Ivana Koširja iz Kostanjevice, ker so neresnične.

Preklicujem vse očitke in obdolžitve, ki sem jih izrekel dne 22. 2. 1972 v Ledini o Antonu Sladiču, upokojujencu iz Ledine št. 32, ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od kazenskega pregona. Leopold Krajnc, Ledina 33, Sevnica.

Jože Progar in Jožica Rabič, Doi, Kamence 28, prepovedujeva pašo kokoši po najinih parcelah. Kdor tega ne bo upošteval, ga bomo sodno preganjala.

Alojz Slak, Golobinjek 9, Mirna peč, opozarjam vsakogar pred nakupom kakršnihkoli stvari od Franceta Slaka z Golobinjeka 9, kor ni upravičen prodajati.

Janez Doltar, Vojinska cesta 7, Crnomelj, prepovedujem vsako vožnjo in hojo po parceli na Cardaku. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

Slavka Uhan, Češnjice 10, Mirna peč, prepovedujem pašo kokoši in delanje kakršnekoli škode po mojih parcelah. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

Ana Hudoklin iz Kočevja, Travniška ulica št. 3, preklicujem in obžalujem vse besede, ki sem jih govorila o pok. Viktoriji Simonici.

OBVESTILA

IZOLIRAM CEVI centralne kurjave – kvalitetno in poceni. Jože Zakrajšek, Mirna 141 (blok).

ŠCETKE ZA LOŠČILCE in za sesalce za prah obnovi ščetarstvo Armič, Ljubljana, Tržaška 52. – Izdelujem tudi ščetke za čiščenje radiatorjev – nov izdelek, ki temeljito očisti rebra radiatorja vsega prahu, ki zadržuje oddajo toplote.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Ignacija Mihelič iz Vinice – Heleno, Marija Žunič iz Pavičev – Andrejo, Magdalena Fink iz Gornjega Polja – Bogdana, Danijela Kavšek iz Bršlina – Damjana, Milena Svajger iz Dragatuša – Matjaža, Marija Brezovar z Dolnjih Kamenc – Igorja, Jožica Zgonc iz Ljubljane – Slavka, Miroslava Tkalčič z Belčjega vrha – Marijo, Milena Mrvar iz Velike Bučne vasi – Matejo, Stefka Likar iz Bele cerkve – Petro, Pavla Petric iz Metlike – dečka, Magdalena Duh iz Smihela – deklko, Marija Jaki iz Brinja – dečka, Kristina Bajc iz Ravna – dečka, KMarjia Medic iz Dolnje Lokvice – dečka in Alojzija Vavtar iz Krtine – dečka. – Cestitamo!

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Ana Jokolič iz Vrha – Roberta; Mira Rešetar iz Laduča – Mirelo; Anica Horvat iz Grdanjcev – deklko; Marija Vretič iz Brežic – deklko; Ivanka Brdarč iz Braslovja – dečka; Stefca Božič iz Domaslovca – Krunoslava; Jožica Jalovec iz Krške vasi – deklko; Danica Zitkovič iz Klada – dečka; Terezija Krtinič iz Bregana – deklko; Neža Molan z Malega vrha – dva dečka; Vera Kelhar iz Brežic – Jožeta; Ljiljana Lukič iz Brežic – Srdjana; Jožica Frigelj iz Brežja – deklko; Ida Godler iz Brežic – dečka; Nada Lozar iz Ključa – deklko; Katica Gaal iz Krškega – Roberta; Slava Šuffaj iz Otoka – Srečka; Marija Preskar iz Kremena – deklko in Rezika Mihelič iz Bobovice Krešimir in Darka. – Cestitamo!

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Juro Borkovič je padel s kolesom in si poškodoval levo nogo; Jožeta Urekarja je povozil avto in mu poškodoval desno nogo; Stefko Stanič je nekdo pretepel in jo poškodoval po glavi; Antona Oblaka je nekdo povozil z avtom in mu poškodoval glavo in levo roko; Ana Volovec je pad-

Obvestilo o cepljenju in kontroli cepljenja zoper črne kože

Vse občane, ki so bili cepljeni zoper črne kože pozivamo, da se udeležijo kontrole cepljenja, ki je obvezna. Za prebivalce Novega mesta in okolice bo kontrola cepljenja v Zdravstvenem domu Novo mesto in Zavodu za zdravstveno varstvo Novo mesto v času od 6. do 13. aprila vsak dan od 7. do 18. ure.

Na območju občine izven Novega mesta bo prebivalstvo o kontrolnih pregledih obveščeno po krajevnih uradih in osnovnih šolah.

Ob priliki kontrolnih pregledov bo vsak občan, ki je bil cepljen proti črnim kozam, prejel potrdilo, ki mu bo služilo kot dokaz o cepljenju.

Vse občane, ki se iz kakršnihkoli razlogov doslej niso udeležili cepljenja na določenih cepiščih, pozivamo, da se pridejo cepiti v času kontrole že cepljenih občanov.

Operativni štab za izvedbo obveznega cepljenja zoper črne kože občine Novo mesto

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

Pretekli teden so darovali kri na novomeškem transfuzijskem oddelku: Jožica Luzar, Alojz Sepaher, Lada Kostrevec, Alojz Zoran, Ljuba Avgušin, Franc Bogolin, Rudi Zupan, Franc Zrimšek, Tilka Turk, Vera Derganc, Matevž Mejač in Rajka Rahne, člani Novoteka, Novo mesto; Janez Belko, član ZTP Novo mesto; Janez Gornik, Fanka Mrak, Ivanka Plavec, Jože Seničar, Janez Redek, člani Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Marija Juršič, Milan Vrščaj, Alojz Lenčič, Alojz Ogulin, člani IMV, Novo mesto; Franc Gnil, Anton Juran, Zlata Ostman, Dragoljub Nikolič, Terezija Vitasovič, Franc Rapuš in Drago Brajdič, člani Novoteka, Straža; Alojz Primc, Stane Nahtigal, Slavko Kovačič, Rajko Rukšec, Jože Luštek, Franc Čelčič in Vinko Božič, člani Iskre, Novo mesto; Janez Pavlin, član osnovne šole Stopiče; Andrej Senica, član Javnih skladišč, Novo mesto; Simon Petek, Andrej Abram, Ivan Dolmovač, Vojko Božič, Karmen Butkovič, Mojca Severkar, Anica Crtalič, Drago Ribič in Valentin Medič, dijaki gostinske šole Novo mesto; Sergej Sekač, član Pionirja, Novo mesto; Marta Zorc, Marija Sašek, gospodinjica z Dolja; Janez Udovc in Jože Avsec, kmeta z Dolja; Florjan Kastelic, Jože Ovniček, Stanko Kotnik in Alojzija Adamič, člani GG Novo mesto, Franc Zorc, član osnovne šole Dolž; Gorazd Pirne, Egon Pungercič, Marjan Kuhar, Anton Milek, Miran Matkovič, Stanislav Jaklič, Roman Trante, Stane Milek, Marjan Kos, Ivan Gričar, Silvester Jakše, Stanko Hrovat, Franc Gačnik, Vinko Kukman, Jože Bradač, Mile Avšič, Franc Mesojedec, Dušan Vukomanovič, Milomir Spajič, Dušan Gajič, Anton Zupančič, Milan Čilenšek, Milan Radivojevič, Zvonko Erpe, Alojz Štamfelj, Nikola Kolenac, Jože Kumer in Tone Zupančič, učenci šolskega centra za kovinsko stroko, Novo mesto; Milan Rusavljević, dijak srednje gostinske šole Novo mesto; Jožica Sladič in Anton Kranjc, člana občinskega sodišča Novo mesto; Anica Jakofčič, članica javnega tožilstva Novo mesto; Janez Povše, Darko Bartolj, Ivan Klemenčič, Milena Vidmar, Marija Zabkar, Ivan Klemenčič, Majda Cargonja, Danica Poje in Antonija Zupančič, dijaki ekonomske srednje šole Novo mesto; Aleksander Pirh, učenc šolskega centra za kovinsko stroko Novo mesto; Milan Badovinac, Stanislav Krnc, Janez Damjan, dijaki kmetijske šole Grm.

»Dolenjski list« tribuna bralcev

la z lestve in si poškodovala desno nogo; Ivan Kunič je padel na poti in si poškodoval desno koleno; Ana Kovačević je padla s podstrešja in si poškodovala levo nogo; Marija Lisec se je opekla na štedilniku; Slavko Šobak je padel z mopedom in si poškodoval glavo; Ivan Tergelec se je zasturpil s plinom; Drago Gramc si je v službi poškodoval levo nogo; Pepica Škerbete je padla na beton in si poškodovala desni kolik; Branko Sterle je padel s kolesom in si poškodoval levo nogo; Antonija Baškovec je padla z motorjem in si poškodovala levo nogo, prsi koš in glavo; Franc Bučar je padel z motorjem in si poškodoval desno roko in glavo; Anton Hotko se je usekal v desno nogo; Marijo Sodič je nekdo podrl z

mopedom in ji poškodoval glavo in prsi koš; Franc Uduč se je zaletel z mopedom in si zlomil desni mezinec.

UMRLI SO

Pretekli teden so v brežiški bolnišnici umrli: Ana Sušin, gospodinja z Malega vrha, stara 76 let; Andrej Cirsnik, upokojenec s Cateža, star 72 let; Franc Malus, avtoprevoznik iz Nove vasi, star 59 let.

Zivilski kombinat ŽITO.

Ljubljana, Smartinska 154, objavlja za svojo delovno enoto Pektarna Metlika

delo administratorja

(honorarna zaposlitev) Osebe ali pismene ponudbe sprejema upravnik DE Pektarna Metlika 8 dni po objavi.

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJI: občinske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET: Franc Beg, Viktor Dragoš, inž. Janez Gačnik, Janez Gartner (predsednik sveta), Tone Gošnik, Jože Jekc, Franc Lapajne, Lojzka Potrč, Slavko Smerdel, Franc Stanjdohar in Ivan Zivc.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Slavko Dokl, Marjan Legan, Jože Prime, Jože Spilchal, Jožica Teppy, Ivan Zoran in Alfred Zeleznik. – Tehnični urednik: Marjan Moškon.

IZHAJA vsak četrtek – Posamezna številka 1 dinar – Letna naročnina 49 dinarjev, polletna 24,50 dinarja, plačljiva vnaprej – Za inozemstvo 100 dinarjev ali 6 ameriških dolarjev ozir. 20 DM (ali ustrezna druga valuta v vrednosti 6 ZDA dolarjev) – Devizni račun: 521-620-1-32902-10-8-9.

OGLASI: 1 cm vsilne v enem stolpcu (45 mm ozir. 10 cifer) 33 din, 1 cm na določenih strani 45 din, 1 cm na prvi, srednji in zadnji strani lista: 66 din. Vsak mali oglas do 10 besed 10 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din. Za vse ostale oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 4 od 6. I. 1971. – Za oglase odgovarja Mirko Vesel.

TEKOČI RACUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 521-8-9 – NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3 – Poštni predal 33 – Telefon: (068) 21-227 – Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo – Tiska tiskarna „Ljudske pravice“ v Ljubljani.

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 7. APRILA: 8.10 Glasbena matineja - 9.35 Od melodije do melodije - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Dr. Janez Brglez: Prepročujemo ehinokokozo ali bulavost - 12.40 Z domačimi ansambli in godci - 13.30 Priporočajo vam... - 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Napotki za turiste - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Clovek in zdravje - 18.15 „Signal“ - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute za EP - 20.00 Naj narodi pojo... - 20.30 „Top pops 13“ - 22.15 Besede in zvoki iz logov domačin

SOBOTA, 8. APRILA: 8.10 Glasbena matineja - 9.35 S pihalnim orkestrom RTV Ljubljana - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Jože Cuden: Naša hribovska kmetija v prihodnje - 12.40 „Po domače“ - 13.30 Priporočajo vam... - 14.10 Sobotno popoldne za mladi svet - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Gremo v kino - 18.15 Iz operetnega sveta - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute za ansambel Mihe Dovžana - 20.00 Mladinski radijski klub - 22.10 Oddaja za naše izseljence

NEDELJA, 9. APRILA: 6.00 do 8.00 Dobro jutro! - 8.05 Radijska igra za otroke - Lea Smulders - Ernst Battar: „Rdeči skiro“ - 9.05 Koncert iz naših krajev - 10.05 Še pomnite, tovariši... Pomen dejavnosti Borisa Kidriča v toku NOB (1941-45) - 10.25 Pesmi borbe in dela - 11.15 do 13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo -

13.30 Nečeljska reportaža - 13.50 Z domačimi ansambli - 14.05 Z velikimi zabavnimi orkestri - 14.30 Humoreska tega tedna - J. Tomšič: Humoreska - 16.00 do 18.00 Nečeljsko športno popoldne - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Glasbene razglednice - 20.00 „V nedeljo zvečer“ - 22.20 Godala v ritmu

PONEDELJEK, 10. APRILA: 8.10 Glasbena matineja - 9.20 Cicanov svet - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Tatjana Stupica: Akcija o informiranosti v zasebnem kmetijstvu - 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru - 13.30 Priporočajo vam... - 14.10 Med zbori Marka Tajčevića - 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne - 18.15 Godala v ritmu - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute za ansambel Dorka Škoberneta - 20.00 Stereofonski operni koncert - 22.15 Za ljubitelje jazz

TOREK, 11. APRILA: 8.10 Operna matineja - 9.35 Slovenske narodne pesmi - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.10 „Prišla bo pomlad“ - 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Drago Pogorelec: Možnosti nakupa in uporabe sodobne mehanizacije za delo v kmečkem gozdu - 12.40 Z domačimi ansambli in godci - 13.30 Priporočajo vam... - 14.30 Z ansambelom Jožeta Privška - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Popoldanski simfonični koncert - 18.15 V terek na svidenje! - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute s Fanti treh dolin - 20.00 Prodajalna melodij - 20.30 Radijska igra - Frane Puntar „Po pasje“ - 22.15 Koncert ansambla Shola Labacensis

SREDA, 12. APRILA: 8.10 Glasbena matineja - 9.25 Igrajo majhni ansambli - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Milica Oblak: Pridelovanje jagod pod folijo - 12.40 „Od vasi do vasi“ - 13.30 Priporočajo vam... - 14.10 Zamajski zbori pojo - 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Jezikovni pogovori - 18.15 Slovenske popevke - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Glasbene razglednice - 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana v stereo studiu - 22.15 S festivalov jazz

ČETRTEK, 13. APRILA: 8.10 Operna matineja - 9.35 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Jaka Ferjan: Usmerjanje kmetij za praščerejo za trg - 12.40 Igrajo pihalne godbe - 13.30 Priporočajo vam... - 14.10 Pesem iz mladih gri - 14.30 Z ansambelom Silva Stingla - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Koncert po željah poslušalcev - 18.15 Klavir v ritmu - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambelom Jožeta Kampiča - 20.00 Četrtek večer domačin pesmi in napevov - 22.15 Iz opusov Aarone Coplanda in Heitora Lobosa

PRAVKAR STA IZŠLA
tretji in četrti roman
iz ciklusa
ČAROVNICA Z GRIČA:

- **TEKMICA MARIJE TEREZIJE - I. knjiga**
- **TEKMICA MARIJE TEREZIJE - II. knjiga**
- **DVORNE SPLETKE - I. knjiga**
- **DVORNE SPLETKE - II. knjiga**

V obeh romanah pisateljice Zagorke se prizorišče dogajanja preseli na avstrijski cesarski dvor. Bralec sreča vedno zaskrbljeno cesarico Marijo Terezijo, žensko nenavadne trmoglavosti in nedoslednosti; njenega vladarskega zadovoljstva ne kalijo samo politični škandali, temveč tudi problemi v dinastiji sami. Knjige so bile napisane z mojstrsko roko in ljubiteljev vznemirljivih romantično pustolovskih romanov nikakor ne bodo razočarale. Cena za knjigi Tekmica Marije Terezije I-II je 130 dinarjev, za Dvorne spletke I-II pa 110 dinarjev. Hkrati založba opozarja, da ima na zalogi le še omejeno število prvih dveh romanov:

- **SKRIVNOST KRVAVEGA MOSTU - I. knjiga**
- **SKRIVNOST KRVAVEGA MOSTU - II. knjiga**
- **MALLEUS MALEFICARUM - I. knjiga**
- **MALLEUS MALEFICARUM - II. knjiga**

Cena za knjigi Skrivnost krvavega mostu I-II je 96 dinarjev, za Malleus maleficarum I-II pa 104 dinarje. Knjige so na voljo v vseh knjigarnah in pri zastopnikih založbe, naročila pa sprejema tudi uprava na naslov

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE
61000 LJUBLJANA, Mestni trg 26

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA 9. APRILA
9.00 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) (Bgd) - 9.40 Po domače s fanti Treh dolin (Lj) - 10.12 Kmetijska oddaja (Bgd) - 10.55 Mozaik (Lj) - 11.00 Otroška matineja: Don Kihot, Čarni svet živali (Lj) - 11.45 Mestece Peyton (Lj) - 12.35 TV kažipot (do 12.55) (Lj) - Nedeljsko popoldne: Za konec tedna - Nedeljsko popoldne s Portom - Nekaj veselih domačin - Obisk v nedeljo - Konjske dirke v Antrreeju - 18.00 Ljubezen orla - Dok. film (Lj) - 18.25 Otroci galeje - 2. del franc. filma (Lj) - 19.45 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.30 Vaščani Luga - serijska oddaja (Bgd) - 21.20 Zabavno glasbena oddaja (Zg) - 21.35 Sportni pregled (RT) - 22.05 Poročila (Lj) - 22.10 Hokej Švedska : CSSR - posnetek s svetovnega prvenstva v Pragi (Lj)

PONEDELJEK, 10. APRILA
9.05 Odrpta univerza (Bgd) - 9.35 TV v šoli (Zg) - 10.30 Nemščina (Zg) - 10.45 Angleščina (Zg) - 11.00 Osnove splošne izobrazbe (Bgd) - 14.45 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 15.40 Nemščina - ponovitev (Zg) - 15.55 Angleščina - ponovitev (Zg) - 16.10 Osnove splošne izobrazbe (Bgd) - 17.25 Don Kihot - serijski film (Lj) - 17.50 Veseli tobogan - Koper - II. del (Lj) - 18.30 Obzornik (Lj) - 18.45 Čarni svet živali - film (Lj) - 19.05 Glasbena oddaja (Lj) - 19.30 Od filma do filma (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Četrtekovi razgledi (Lj) - 21.35 Bos skozi pekel - japonska nadaljevanka (Lj) - 22.25 Jazz na ekranu: JPI kvartet - I. del (Lj) - 22.50 Poročila (Lj)

PETEK, 14. APRILA
9.35 TV v šoli (Zg) - 11.00 Angleščina (Bgd) - 14.45 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 16.10 Osnove splošne izobrazbe (Bgd) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) - 17.35 Dojenček - oddaja iz cikla Veliki in majhni (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Zabavno glasbena oddaja (Lj) - 18.45 Gospodinjki pripomočki: Novosti pri sesalnikih - 18.55 Ekonomsko izrazoslovje: Minulo delo (Lj) - 19.00 Mestece Peyton (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.30 Kviz 72 - prenos (Zg) - pribl. 21.40 Hokej Švedska : SZ - posnetek s svetovnega prvenstva v Pragi (Lj) - Poročila

SOBOTA, 15. APRILA
9.35 TV v šoli (do 11.00) (Zg) - 17.35 Po domače (Lj) - 18.05 Obzornik (Lj) - 18.20 Stirje tankisti in pes - serijski film (Lj) - 19.10 Humoristična oddaja (Bgd) - 19.45 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Vaš šlager sezone - prenos (Sar) - 22.00 Tekmeča - serijski barvni film (Lj) - 22.50 TV kažipot (Lj) - 23.10 Poročila (Lj)

TOREK, 11. APRILA
9.35 TV v šoli (Zg) - 10.40 Ruščina (Bgd) - 11.00 Osnove splošne izobrazbe (Zg) - 14.45 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 15.50 Ruščina - ponovitev (Zg) - 16.10 Angleščina (Bgd) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) - 17.45 F. Bevk: Pestma - III. del (Lj) - 18.00 Rianka (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Anambel The Seekers - II. del (Lj) - 19.00 Mozaik (Lj) - 19.05 Radijski materiji in vseljudska obramba (Lj) - 19.30 Rojstvo nekega izdelka (Marketing) (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Družinsko življenje - poljski film (Lj) - 22.05 Simfonični orkester RTV predstavlja: M. de Falla: Noči v španskih vrtovih (Lj) - 22.30 Poročila (Lj)

SREDA, 12. APRILA
8.20 TV v šoli (Zg) - 16.40 Obzornik (Lj) - 16.55 Praga: Svetovno hokejsko prvenstvo - srečanje CSSR : SZ - prenos (IV-Lj) - 19.10 Mozaik (Lj) - 19.15 Š kalendar po svetu: Polnočno sonce (Lj) - 19.45 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Igralci: Lojze Rozman (Lj) -

21.35 Javna tribuna: Mi med seboj (Lj) - 22.35 Poročila (Lj)

ČETRTEK, 13. APRILA
9.35 TV v šoli (Zg) - 10.30 Nemščina (Zg) - 10.45 Angleščina (Zg) - 11.00 Francoščina (Bgd) - 14.45 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 15.40 Nemščina - ponovitev (Zg) - 15.55 Angleščina - ponovitev (Zg) - 16.10 Osnove splošne izobrazbe (Bgd) - 17.25 Don Kihot - serijski film (Lj) - 17.50 Veseli tobogan - Koper - II. del (Lj) - 18.30 Obzornik (Lj) - 18.45 Čarni svet živali - film (Lj) - 19.05 Glasbena oddaja (Lj) - 19.30 Od filma do filma (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Četrtekovi razgledi (Lj) - 21.35 Bos skozi pekel - japonska nadaljevanka (Lj) - 22.25 Jazz na ekranu: JPI kvartet - I. del (Lj) - 22.50 Poročila (Lj)

NEDELJA, 9. APRILA: 10.30 - Reklame in oglasi - Po domače - Ne pozabimo svojih vzornikov (Tone Seliskar - glasnik delavskega razreda) - Zabavna glasba z uganko - **TRIBUNA POSLUŠALCEV** - Za vsakogar nekaj - 12.30 I. del oddaje „Čestitke in pozdravi naših poslušalcev“ - Občinske novice in lokalna poročila - Čestitke in pozdravi naših poslušalcev - II. del - 13.30 Zaključek oddaje.

SREDA, 12. APRILA: 16.00 Občinske novice in lokalna poročila - Reklame in oglasi - Po domače - Venerična obolenja (nadaljevanje) - Disko klub brez imena - Zdravstveni napotki - Oddaja za najmlajše - 18.00 Zaključek oddaje.

RADIO SEVNICA

NEDELJA, 9. APRILA: 10.30 - Reklame in oglasi - Po domače - Ne pozabimo svojih vzornikov (Tone Seliskar - glasnik delavskega razreda) - Zabavna glasba z uganko - **TRIBUNA POSLUŠALCEV** - Za vsakogar nekaj - 12.30 I. del oddaje „Čestitke in pozdravi naših poslušalcev“ - Občinske novice in lokalna poročila - Čestitke in pozdravi naših poslušalcev - II. del - 13.30 Zaključek oddaje.

SREDA, 12. APRILA: 16.00 Občinske novice in lokalna poročila - Reklame in oglasi - Po domače - Venerična obolenja (nadaljevanje) - Disko klub brez imena - Zdravstveni napotki - Oddaja za najmlajše - 18.00 Zaključek oddaje.

RADIO BREŽICE

ČETRTEK, 6. APRILA: 16.00 do 16.15 Napoved programa, poročila, šport in turistični napotki - 16.15 do 17.00 Nove plošče RTB - Aktualnost tedna - Obvestila in reklame - 17.00 do 18.00 Glasbena oddaja: Izbrali ste sami.

SOBOTA, 8. APRILA: 16.00 do 16.30 Pol ure za pop glasbo - 16.30 do 16.40 Radijska univerza - 16.40 do 17.00 Med zabavnimi zvoki nekaj obvestil, reklam ter melodija za vas - 17.00 do 17.10 Vlado Curin: Revolucija v izobraževanju kot posledica tehnološke revolucije - 17.10 do 17.30 Za naše najmlajše - Ziata mrzlica ter skladnica iz naše glasbene šole - 17.30 do 18.00 Narodnozabavne na valu 192 m.

NEDELJA, 9. APRILA: 10.30 Domače zanimivosti - Ocena političnega stanja in dela ZKv Posavju - Za naše kmetovalce: Nedeljski razgovor s kmetijskimi proizvajalci - vinogradniki. Obvestila, reklame in spored kinematografov - 12.00 do 15.00 Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 11. APRILA: 16.00 do 16.51 Napoved programa in srečanje z ansambelom Fantje treh dolin - 16.15 do 17.15 Poročila - Novo v knjižnici - Jugoton vam predstavlja - Kaj prinaša nova številka Dolenjskega lista - Obvestila in reklame ter pregled filmov - 17.15 do 17.30 Tedenski športni komentar - 17.30 do 18.00 Mladinska oddaja.

V zvezi z odredbo občinske skupščine Novo mesto št. 512-05/63-1 z dne 1. 4. 1972

obveščamo vse občane, da na novomeški tržnici ne bo tržnih dnevov nedoločen čas, to je do preklica.

PODJETJE DOMINVEST

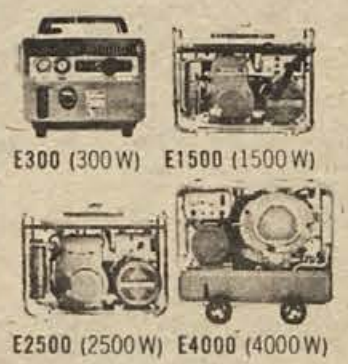

S prenosnim električnim agregatom HONDA (Japonska) je električna energija ob vsakem času in kjerkoli na razpolago z močjo 300, 800, 1500, 2500 ali 4000 W/220 V, 50 Hz. Pogon bencinski, upravljanje enostavno!

Oglejte si agregate in zahtevajte informacije v prodajalnah

ELEKTROTEHNE

v Sevnici, Krškem ali Novem mestu

PRIVOŠČITE SI TO ZADOVOLJSTVO!

Lasko pivo

Gradbeno podjetje
»NOVOGRAD«
Novo mesto,
Germova 4,
sprejme
v redno delovno razmerje
večje število nekvalificiranih delavcev,
kvalificiranih in polkvalificiranih zidarjev
in tesarjev.

Interesenti naj se zgledajo osebno v upravi podjetja v Germovi ulici 4.

VELIKO TEKMOVANJE OSMIH RAZREDOV OSNOVNIH SOL

- Nabirajte nove naročnike za revijo M v domačem kraju.
- Vprašajte svojega razrednika, ki vam bo povedal prav vse o akciji.
- Tekmovanje bo trajalo do 31. maja 1972. Najuspešnejše razrede čakajo bogate nagrade. Več zbranih novih naročnikov, večja možnost za nagrado in s tem za končni izlet celotnega razreda.

NAGRADA ZA VAŠ RAZRED

Za prve tri razrede na tekmovalni lestvici nagrada v višini 10.000 din.

m revija

1. nagrada 5.000 din
2. nagrada 3.000 din
3. nagrada 2.000 din
Za vsakega novega naročnika 10 din.

Sodelujte v nagradnem tekmovanju. M revija vam omogoča končni izlet vašega razreda.

Ločiti zrno od plevela

Visoka, vzravnana, skrbno napravljena in vselej rahlo vznemirjena – taka je Jelka Kastelic, kadar se prikloni občinstvu pred nastopom svojega zbora. Niti sama ne ve, kolikokrat je že stala na odru s pevci, kajti v vseh povojnih letih službovanja v Novem mestu je vzgajala mlade pevske generacije.

Na nešteti proslavah, prireditvah in koncertih so bili mladi pevci pod njeno taktirko deležni toplih priznanj

občinstva, četudi se pevodvodkinji navadno zdi, da je bilo premalo časa za vaje in bi želela, da bi zapeli še bolje. Dovršeno.

„Glasba mi v življenju poleg družine največ pomeni,“ je brez obotavljanja zatrčila med kramljanjem o svoji življenjski poti.

„Po učiteljsku sem si želela na konservatorij. Bila sem že sprejeta, toda več nas je bilo pri hiši in morala sem v službo. Z glasbo pa sem se ukvarjala še zasebno. Odkar učiteljujem, tega je dolgo, saj sem bila lani upokojena, vodim tudi pevske zборе.“

– Uvežbati pevski zbor doraščajočih otrok, v katerem je več deset sodelujočih, je zahtevna in naporna naloga. Kako jo zmorate toliko let?

„Ceprav imam vselej opravka z otroki v letih, ko jih mladostna neugnanost dela razposajene, so pri va-

jah disciplinirani in glede tega nimam nobenih težav. Trdim, da se otrok na ta način tudi uspešno privaja redu, disciplini in da se mu vcepi smisel za natančnost in skupinsko delo.“

– Če primerjam glasbeno izobraženost današnje generacije v osnovni šoli s tem, kar smo znali in vedeli o glasbi mi na tej razvojni stopnji, gre za velik napredek. Kakšnega mnenja ste vi kot strokovnjak na tem področju?

„Pred leti smo poučevali glasbo le ob klavirju (v najboljšem primeru) in s kredo v roki. Danes imamo na razpolago gramofone in plošče, tako da lahko otrok tudi zahtevnejša glasbena dela doživlja in jih skuša razumeti. Prizadevam si, da bi znali otroci kritično ocenjevati vse, kar čas prinaša s seboj. Ločiti zrno od plevela! Ločiti muho enodnevnico, zlasti v zabavni glasbi, od del trajne vrednosti je nujnost, če hočemo splošno glasbeno raven in s tem kulturno stopnjo prebivalstva dvigniti vsaj za stopničko višje. V tem pogledu smo res napredovali. Na zahtevnejših koncertih, ki jih poslušajo današnja osnovnošolska mladi, je v dvorani taka tišina, da smo je lahko le veseli. To dokazuje, da so tudi 200 let stare skladbe naši otroci že sposobni dojeti.“

Jelka Kastelic se je uradno že poslovila od poklica, praktično pa še dela in poučuje, kajti glasbenih strokovnjakov na solah manjka. Osebnostno zadovoljstvo in srečo pa najde le v krogu družine. Zdjaj vnučkom velja njena skrb in ljubezen, ki jo je prej z izrednim materinskim čutom razdajala otrokoma. In če bo kateri navdušen za glasbo, morda še kaj več, bo to pomenilo babici izpolnitev njenih lastnih mladostnih sanj.

RIA BAČER

DRAGOCENI SVITKI – Skoraj težje kot zlato je dandanes betonsko železo. 300 ton, kolikor so ga zadnjič dobili pri novomeški Novotehni, zaleže komaj za prvo silo, čeprav zatrjujejo trgovci, da ga ne bo zmanjkalo. Zato pa cementa ni moč dobiti! Fotografija tedna – nagrada 100 din (Foto: Sandi Mikulan)

Krka – še vedno sulčji raj!

V marcu so novomeški ribiški delavci v Krki smukali sulce, ki so prišli na drst. Ceprav so bili pogoji za delo dobri, saj je bila voda ugodna, jim je v roke prišlo samo šest samice, tako da so letos dobili okoli 30.000 dragocenih iker. Po pripovedovanju ekipe, ki je odlavljala, je v Krki veliko samcev, saj so videli najmanj 30 težkih več kot 12 kilogramov. Največjeje so imeli ujetega v Kotih pri Dvoru: tehtal je približno 20 kilogramov. Ribiški delavci so se ponovno prepričali, da je Krka še vedno sulčji raj.

OTROCI ZBRAJAJO

V počastitev 30-letnice pionirske organizacije nameravajo pionirji iz Črnomlja organizirati razstavo iz časa NOB. Zbirajo kurirske torbice, prapore, značke, fotografije in razne pisane vire iz tiste dobe, kot so: šolska in mladinska glasila, letaki, pisma, spričevala in podobno. Ob enem pripravljajo večjo proslavo.

Za pokal „Zlatega zmaja“

Go ekipa Novega mesta v postavi Franc Dragan, Janez Komel in Tamar Cefarin se je udeležila mednarodnega go turnirja v Ljubljani, kjer so se borili za pokal „Zlatega zmaja“. Ceprav Novomeščani komaj eno leto načrtno vadijo to igro, so z osmim osvojenim mestom dosegli lep uspeh, saj so za njimi ostale znane ekipe: Berlin, Gordowa, Reka, Maribor, Pariz, Zagreb in drugi. Na tem tekmovalstvu je nastopila tudi ekipa Krke in pristała na 19. mestu. F. D.

NOVO MESTO – Kot kaže, bodo tudi v Novem mestu kmalu možnosti za ustanovitev kolesarskega športnega kluba. Vsi mladinci, ki se želijo udeleževati v kolesarskem športu, naj se prijavijo na naslov: Občinska zveza za telesno kulturo Novo mesto – Novi stadion.

Samo šest tednov še...

Prvič bodo na kmečki ohceti sodelovali tudi Rusi in Amerikanci – Slovenski par bo v Metliki nastopil v belokranjski noši

Metlika je že sredi mrzličnih priprav na letošnjo kmečko ohceto, na kateri bodo sodelovali pari iz Italije, Češkoslovaške, Zvezne republike Nemčije, Rusije, Amerike, Švice, Švedske, Norveške in Belgije. Kot običajno bodo med ženini in nevestami zastopniki vseh naših republik. Slovenski par še ni izbran, vseeno pa se že ve, da bo na metliškem delu prireditve nastopal v belokranjski narodni noši.

Posebnost letošnje ženitve svetovnega slovesa je, da bodo

prvič sodelovali Rusi in Američani. Metličani so spremenili lokacijo hiše, iz katere bodo odpeljali nevestino balo. Ganglova hiša, ki je bila lani eno izmed prizorišč, je namreč na najožjem mestnem predelu, kjer ni dovolj prostora za občinstvo, zato so se odločili za Matkovičevo hišo ob glavni cesti. Zenin bo kot lani s svati prišel iz Zalokarjevega doma na Trgu svobode.

Belokranjske folklorne skupine že pridno vadijo za nastop, popravljajo noše in si prizadevajo, da bi bil njihov delež na prireditvi še boljši kot lani. V gosteh pa bodo imeli tudi folkloriste iz pobratenih občin Wagnerja v Avstriji in Ronkova iz Italije. Zmenjeno je tudi, da bo po prireditvi veselo rajanje v vseh gostinskih lokalih, zlasti na Veselici.

NEDELJSKA DOGODIVŠČINA

Tatova zakurila ob cesti

Dva vlomilca v avto za zapahi, tretjega še iščejo, avto pa že v lastnikovih rokah

V nedeljo zjutraj ob 2. uri je prometna patrula pri Otočcu ustavila osební avtomobil ZG 602-76. Voznik ni hotel ustaviti, pač pa jo je hitro odkuril naprej po cesti. Miličniki so čez čas avto našli ob cesti. Vrata so bila sicer zaklenjena, vendar je bil na levem boku karamboliran, žice za kontakt pa so bile povezane. To je dokazovalo, da je bil avto ukraden.

Se isti dan pa so miličniki ob cesti zalotili 21-letnega Nedima Kuljuha iz Gorazda in 18-letnega Zagrebčana Boža Miletica, ko sta kurila ogenj. Hitro sta priznala, da sta avto skupaj z nekim Veljkom ukradla. Tretji vlomilec se je že pred srečanjem z miličniki na Otočcu v avtostopom odpeljal nazaj v Zagreb.

Avto so ukradli Zagrebčanu Milanu Soljaku, Kuljuhu in Mileticu sta že

za zapahi zagrebških zaporov, Veljka pa še iščejo. Lastnik je avto že dobil nazaj.

In za konec še tragična bilanca prometnih nesreč med pravkar minulimi prazniki v Španiji in Franciji: na cestah je obležalo več kot 200 mrtvih in več kot 1000 ranjenih... žalosten konec veselo začelih počitnic...

Hitra izsleditev

V nedeljo zvečer je v Sevnici neznanec z avtom podrl Dušanjo Komljanec iz Boštana, ki je šla z ročnim vozičkom po desni strani. Voznik je po nesreči pobegnil. Miličniki so našli na cesti drobce stekla in laka in so takoj začeli iskati pobelega voznika. Našli so ga v ponedeljek: Jože Podlipnik z Vrha pri Boštanju je s svojim VW podrl Komljančevo, potem pa je avto spravil pod kozolec in skušal z novim lakom prikriti trčenje.

Jelka: v Nemčijo šele čez 6 tednov

Pred kratkim smo poročali, da bo Jelka Lavnič iz Zabeje vasi 1. aprila nastopila drugi del svojega zdravljenja na zasebni kliniki dr. Hansa Selzerja v Schoenmuenzachu v ZRN. Zaradi pojava črnih koz v naši državi in obveznega cepljenja pa je Jelkin prihod na trimesečno zdravljenje preložen za dobrih 6 tednov.

KRIŽARJENJE PO JADRANU – Gojenec vojne pomorske akademije Janez Senica, doma iz Brezic, nam je poslal posnetke, ki jih je sam posnel na jadrnici „Jadran“, ko so imeli praktične in teoretične vaje iz navigacije. Na sliki: gojenci pri praktičnem pouku na jadrnici, levo spodaj „Jadran“ med plovo. (Foto: J. Senica).

DVA IZHODA

Srečal sem starega znanca, ki se je močno jezil. „Veš, lani sem v mestu kupil par čevljev, pa so bili zanič,“ mi je potožil.

„Nič hudega,“ mu pravim, „imel si še vedno dva izhoda: vrgel si jih proč ali pa reklamiral.“

„Prav imaš. Če bi jih vrgel proč, bi bil ob denar, zato sem jih nesel nazaj in se pritožil.“

„Prava reč! Nekaj si plačal za avtobus in ostala sta ti spet dva izhoda: dobil si popravljene čevlje ali pa so ti vmili denar.“

„Zmotil si se. Čevlji so bili slabi, da jih niso mogli popraviti, zato so po nekaj mesecih priznali odškodnino v vrednosti čevljev ob na-

kupu.“

„No, je v tem kaj slabega? Za isto ceno si dobil druge ali pa denar.“

„Dovolili so le zamenjavo. Če bi dobil denar, bi šel kupovat drugam.“

„Torej si čevlje le zamenjal? Drugega izhoda menda nisi iskal?“

„Ne, čevljev nisem zamenjal. Pravsnjih niso imeli, drugih pa nisem vzel, ker so se tačas podražili in je bilo treba zanje doplačati.“

„Če nisi hotel drugih, si moral torej čakati.“

„Res je. Še nekaj mesecev sem čakal in hodil gledat, kdaj prispe nova pošiljka. Samo na avtobusu sem zavozil za en par novih čevljev. Blížalo se je novo leto, ko so

mi povedali, da takih čevljev ne izdelujejo več.“

„Vzel bi druge ali pa vse skupaj pustil.“

„Oh, ko bi to storil že zdavnaj! Tako sem moral zaradi inventure preko novega leta vzeti par čevljev, ki je še ostal, doplačati in upati, da jih bom potem spet lahko zamenjal.“

„Torej si imel dva izhoda: zamenjal si jih ali pa nosil.“

„Zamenjati jih niso hoteli, ker so bili taki čevlji že razprodani. Nositi jih pa ne maram, ker mi ne pristajajo.“

„Svetujem ti, da jih prodaš drugemu in za ta denar kupiš nove ali pa hraniš za pusta.“

„Teh čevljev ni nihče ma-

ral, ker so že iz mode, zato sem jih vseeno poskusil nositi, pa so mi premajhni.“

„Torej ti preostane le en izhod: vrzi jih v ogenj.“

„Saj jih bom. Kaj pa denar, ki sem ga porabil za vožnjo z avtobusom? Kdo mi bo povrnil? Nisem bil kriv, da sem dobil slab izdelek.“

„Vidiš, denar za vožnjo je izginil pri drugem izhodu: odplaval je po vodi.“

„Praviš, ogenj in voda? Če ni rešitve, mi ne preostane drugo, kot da te povabim na vso jezo pit.“

Odšla sva in zapila še za en par čevljev, vendar izhoda iz gostilne spadata že v drugo zgodbo.

ŽABARJEV LENART

NA KRATKO

METLIKA – V torek napovedanega živinskega sejma ni bilo, ker so zaradi črnih koz vsi večji shodi ljudi začasno prepovedani. Miličniki pa so ta dan na mostu vseeno opravljali nadzor. Kdor ni imel potrčila o cepljenju, ga iz Hrvaške niso spustili na našo stran.

KOČEVJE – Ekipno pionirsko šahovsko prvenstvo Dolenjske se bo začelo v soboto ob 9. uri v domu telesne kulture v Kočevju.

SENOVO – V ponedeljek popoldne je za občinstvo Senovega mladina osnovne šole uprizorila „Pepelko“, ki jo je režiral Nanika Žibret.

RIBNICA – V soboto popoldne bo v jamarskem domu pri Francetovi jami občni zbor Jamarskega kluba Ribnica.

KRŠKO – Osnovne šole v Posavju bodo ta teden sprejele prvi osnutek razpisa za plaketo Matije Gubca, ki so ga pripravili odbor za prvo proslavo 400-letnice kmečkih uporov, občinska zveza prijateljev mladine in občinski odbori Jugoslovanskih pionirskih iger v Posavju.

KOČEVJE – Stirje pastirji iz okolice Travnika so v ponedeljek zjutraj prignali v kočevsko občino pri Ložinah okoli 500 ovac. Prišli so iz ribniške občine, proti črnim kozam pa so ovčarje cepili v Sodražici.

BRESTANICA – V torek, 11. aprila, bo prispela v krško občino kurirčkova pošta. Sprejeli jo bodo brestanski pionirji in jo se isti dan odnesli na Senovo.

NEDELJO ODPRTO

MARKET na Kristanovi cesti
MARKET na Cesti herojev in
DELIKATESA na Glavnem trgu

DOLENJKA